

tre

fentanyl & sắc lệnh áp thuế

VŨ HIẾN

giàu & nghèo

DU UYÊN

super bowl LIX

IAN BÙI

thơ thấp tạ

nhà có hoa
anh đào

TƯỜNG NĂNG TIẾN

“rừng ma”
quảng trị

NGUYỄN SINH

người giàu
cũng khóc

NHẬT QUANG

Liberec

thành phố... níu chân người!

LÊ KUNG ĐIỂM

WEEKLY MAGAZINE, INC.

Phát hành Thứ Sáu hàng tuần tại
Dallas-Fort Worth và các vùng phụ cận

ĐỊA CHỈ: 3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044
Điện thoại: 972-675-4383

GIỜ MỞ CỬA

Thứ Hai - Thứ Sáu: 9am - 5pm
Thứ Bảy: 9am - 4pm
Chủ Nhật: 9am - 3pm

THỰC HIỆN

Nguyễn Trang - Nhật Hoàng
Đinh Yên Thảo

BIÊN TẬP

Nguyễn Xuân Thiệp

DỊCH THUẬT

Bảo Sơn - Phạm H Nghi

CỐ VẤN PHÁP LÝ

Luật Sư **Cao Quang Ánh**
2439 Manhattan Blvd., #302
Harvey, LA 70058

LUẬT SƯ ĐẠI DIỆN

Arthrine Kamphaus, MBA, J.D.
(Luật sư **Anh Thư**)
1140 E. Pioneer Parkway; Ste. 300
Arlington, TX 76010
Cell: 623-341-8835 . Fax: 817-394-0505

LAYOUT DIRECTOR

Bảo Huân

LAYOUT & ART DESIGNERS

Đỗ Thọ
Băng Dương - Trần Huyền
Hồ Tú - Nguyễn Hiếu- Lê Mi

PHỤ TRÁCH KỸ THUẬT & WEBSITE

Trần Huyền - Huỳnh Huy - Đỗ Anh

HOA SĨ

Bảo Huân - Hoàng Tường
CAN - Hồ Đắc Vũ

QUẢNG CÁO

Nancy - H. Oanh - Hương Lan
972-675-4383
817-421-1400

Muốn làm đại diện Trẻ?

Trẻ cần đại diện khắp nơi
trong và ngoài nước Mỹ.
Điều kiện dễ dàng, thoải mái.
Xin liên lạc: 972-675-4383
(giờ TX -CT time- xin gặp cô Kim)
email:dallas@trenews.net
website: www.baotreonline.com

Báo Trẻ đã có đại diện và đang phát hành
tại các thành phố, tiểu bang:

TRẺ DALLAS

Tel: 972-675-4383 * Fax: 972-675-3764
Email: dallas@trenews.net * info@trenews.net
Địa chỉ: **3202 N Shiloh Rd, Garland TX 75044**

TRẺ HOUSTON

Tel: 281-978-4735
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: **11210 Bellaire Blvd. #143. Houston, TX 77072**

TRẺ FLORIDA

Nguyễn Tinh
Tel: 407-948-2012 * 407-894-5111 * 407-897-1114
Fax: 407-894-6190 * Email: florida@trenews.net
Địa chỉ: **302 S. Graham Ave., Orlando, FL 32803**

TRẺ GEORGIA

Tel: 770-755-5420
Fax: 404-704-0358
Email: georgia@trenews.org
Địa chỉ: **1805 Shackelford Ct, Ste 150. Norcross GA 30093**

Với sự cộng tác

■ Hoàng Đình Nam (TX) ■ Nguyễn Thị Thanh Dương (TX) ■
Ngọc Linh (TX) ■ Hải Vân ■ Lê Hùng ■ LS Robert Mullins ■
Phạm Thành Châu (VA) ■ Trần Mộng Tú (WA) ■ Du Uyên (VN)
■ Nam Lộc (CA) ■ Tim Nguyễn ■ Như Sao ■ Triều Giang ■
TS Bùi Thanh Liêm (FL) ■ Bùi Quang Tuấn ■ Huy Đạo ■ Gia
Bảo ■ Lê Minh Hải (CA) ■ Tưởng Năng Tiến (CA) ■ Trùng
Dương ■ Tạ Phong Tần (CA) ■ Thi Hạnh (Na-Uy) ■ BS Trần
Lý Lê ■ Hoàng Nhất Phương ■ Thanh Dũng ■ Dương Hùng ■
Angie Hồ Quang ■ Thiên Hương ■ Trần Vũ ■ Thiên Hương ■
Hồ Đắc Vũ (MA) ■ Andy Nguyễn ■ Đặng Mỹ Hạnh ■ Hoàng
Nga ■ Lương Thu Trung ■ Trịnh Thanh Thủy (CA) ■ Đoàn
Xuân Thu (Úc) ■ Trangdài Glassey - Tra62nguyen (CA) ■ Lê
Kung Diễm ■ Đào Duy Hòa (Úc) ■ Thanh Tú ■ Thái Bảo (FL)
■ Phạm Ngũ Yên (TX) ■ Chiêu Ấn (Canada) ■ Vũ Thị Thanh
Mai ■ Ban Mai (VN) ■ Trịnh Cung ■ Diệu Cô Nương ■ Trang
Nguyễn ■ Triều Minh ■ Phương Nghi ■ Linh Đỗ ■ Hoàng Nam
Sơn (TX) ■ Hạnh Việt ■ Lưu Vỹ Bửu ■ Hoàng Vũ ■ Phạm
Thị Hoài (Đức) ■ Hương Giang ■ Hoàng Hương ■ Vũ Hiến ■
Ngân Bình ■ Đặng Hiếu Sinh ■ Đào Thị Thanh Tuyền (VN) ■
Mai Hoàng ■ Đinh Tiến Đạo ■ LS Anh Thư (TX) ■ Ian Bùi (TX)
■ Cổ Ngư (Pháp) ■ Cẩm Giang ■ Lê Trung ■ Khánh Trường ■
Lê Hữu ■ Thanh Thư ■ Thạch Thảo (TX) ■ Kim Loan (Canada)
■ Hải Di Nguyen (Anh) ■ Vũ Thành ■ LS Dương Như Nguyễn
■ Vương Mộng Long -K20 ■ BS Phạm Hồng Sơn (Pháp) ■
Lê Chiêu Giang (CA) ■ Ngô Nguyên Dũng (Đức) ■ Đặng Mai
Lan (Pháp) ■ Hoàng Vũ ■ Tiểu Lục Thần Phong (Georgia) ■
Trần Hoàng Vy (TX) ■ Lưu Huỳnh (VN) ■ Hai Quê (Pháp) ■
Gió Vivu (Canada) ■ Cyndy Thu Hoàng (TX) ■ Mộc Mạc (VN)
■ Trần Thị Nhật Hưng (Thụy Sĩ) ■ Hoàng Quân (CA) ■ Nguyễn
Thanh Bình (VN) ■ Vương Hoài Uyên (CO) ■ Nguyễn Thạch
Giang (CA) ■ Uyên Ca (VN) ■ Hồ Thụy Mỹ Hạnh (VN) ■ Đơn
Phương Thạch Thảo ■ Bảo Sơn

LƯU Ý: Tác giả chịu trách nhiệm về nội dung và hình ảnh trong bài viết gửi cho Trẻ, và nội dung không nhất thiết thể
hiện quan điểm của TRẺ. (Authors are completely responsible for their articles, including content and any photos.
Contents reflect the view of the authors and not necessarily that of Tre Magazine)
Thân chủ quảng cáo chịu trách nhiệm về nội dung và pháp luật trong quảng cáo của mình.
Mọi thay đổi về quảng cáo xin gọi trước 2 tuần. Ngưng quảng cáo xin báo trước 2 tuần.
Tất cả các mẫu layout, design đều thuộc bản quyền của Trẻ.

mục lục

4	NHỮNG BÔNG HOA CUỘC SỐNG
6	GHI NHẬN TRONG TUẦN
9	THẾ GIỚI CỦA DẾ MÈN
12	BÊN LỀ THỂ THAO
14	BÊN TÁCH CÀ PHÊ
16	
18	TRUYỆN NGẮN
21	
23	MIỆNG NHÀ QUAN
24	DUYÊN SÀI GÒN
27	HỘP THƯ TRẺ
28	GIẠO TIẾP
29	BẠN CÓ BIẾT
30	
32	MỤC THUẾ VỤ
34	
36	CHUYỆN CỦA NÀNG
40	SOMETHING & ANYTHING
43	MẸO VẬT
44	PHÚC LỢI XÃ HỘI
45	LƯỢT DI TRÚ
46	THỜI TRANG
48	TRANG THƠ
50	PHÓNG SỰ
54	Y TẾ & ĐỜI SỐNG
55	
56	PHIẾM
58	FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ
59	Ơ RÊ KA
60	VIỆT NAM NGÀY CŨ
63	SỔ TAY KHÁCH HÀNG
64	THẾ GIỚI QUANH TA
65	NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT
66	TRUYỆN NGẮN
70	CÁI NHÀ CỦA TA
72	SẢN PHẨM MỚI
73	CHUYỆN KHÓ TIN NHƯNG CÓ THẬT
74	TÀI LIỆU VĂN HỌC
76	PHÓNG SỰ
80	TRONG HẦM RƯỢU
84	
89	KIẾN THỨC PHỔ THÔNG
90	GÓC NGHIỆP ẢNH
92	
95	PHÓNG SỰ VIỆT NAM
100	MỖI TUẦN 1 CON SỐ
102	ĐỌC BÁO VIỆT NAM
106	SỔ TAY THƯƠNG DÂN
113	CÂU LẠC BỘ TIỂU LÂM

Như Sao	Đóa hoa cuối cùng
Vũ Hiến	Fentanyl và sắc lệnh áp thuế
Trần Lý Lê	Thảm mỹ thời @
Trẻ	
Tim Nguyễn	Những mẫu chuyện mùa Valentine
Tám Vạn	Mùa Xuân đầu tiên
Kim Loan	Vì đó là tình yêu
Mộc Mạc	Tu
Bánh Bèo	
Du Uyên	Giàu & nghèo
Trẻ	
Minh Hải	Dạy trẻ lúc còn thơ
Hoàng Vũ	Trà
Đào Thị Thanh Tuyền	Đốt than nướng cá cho vàng...
Nguyễn Đài Thi	
Tạ Phong Tần	Khi Cá Voi Xanh “hiện hình” Cá Mập
Ngân Bình	Quê hương mới & những ân tình
Ian Bùi	Super Bowl LIX
Hoàng Hương	Tiết kiệm điện
Cindy Thu Hoàng	
Lê Minh Hải	Sắc lệnh hành pháp về giới tính có ý nghĩa gì?
Điệu Cô Nường	Legging
Sao Khuê	Thơ thấp tạ
Lê Kung Diễm	Liberec thành phố... núu chân người!
Triệu Minh	Caffeine
Trần Mộng Tú	Tuyết đầu mùa
Đoàn Xuân Thu	Nước mía! Bò bía!
Du Face	
Trẻ	Đồng hồ hàng hải
Trang Nguyễn	Nhớ Đa Kao
Hạnh Việt	Vải thắt mắc
Dương Hùng	Tsuen Tea Quán trà lâu đời nhất
Bảo Sơn	Những dấu hiệu mất trí nhớ không thể bỏ qua
Tiểu Lục Thần Phong	Nơi đáng sống nhất quả đất
Thiên Hương	Cây ăn trái
Bảo Sơn	
Trẻ sưu tầm	
Nguyễn & Bạn Hữu	Độc lại ‘Thuở mơ làm văn sĩ’ của Nguyễn Thụy Long
Uyển Ca	Mùa Xuân trên đảo Tam Hải
Nguyễn Mạnh Tuấn	Gà ăn trộm bầy
Nhật Quang	Người giàu cũng khóc
Phượng Nghi	Những apps quan trọng
Andy Nguyễn	Lợi thế của máy ảnh điện thoại thông minh
Đào Duy Hòa	Phi cơ & chim
Nguyễn Sinh	“Rừng ma” Quảng Trị
Trẻ	
B.Tuyền	
Tướng Năng Tiến	Nhà có hoa anh đào
Trẻ cười	

Một câu chuyện thật đẹp cho những ngày đầu xuân. Mời quý vị đọc cùng với những bông hoa nở lại trong vườn.

NS

BẢO HUÂN MICROSOFT AI

Đóa hoa cuối cùng

Cô gái khoảng 17, 18 tuổi, làm thuê cho một cửa hàng bán hoa tươi nằm trên một phố nhỏ gần một trường đại học nên khách hàng chủ yếu là sinh viên. Bây giờ là thời đại của hoa tươi. Trong một năm, có biết bao nhiêu là ngày mà sinh viên cần đến hoa. Nào là sinh nhật, Noel, ngày Tình yêu ... Tất cả đều cần đến hoa tươi. Các cô gái thường kéo nhau từ 3, đến 5 người, ríu rít đến hàng hoa. Những ngón tay búp măng xinh

xắn của các cô kén đi, chọn lại tìm những đóa hoa thật đẹp để đem tặng người mình yêu mến. Họ nói cười vui vẻ từ lúc đến, đến lúc về. Đi xa rồi mà tiếng cười vẫn còn đọng lại trong cửa hàng hoa. Các chàng trai sinh viên thường đi mua hoa một mình. Anh nào cũng lặng lẽ đứng ngắm từng bông rồi mới hỏi mua, trả tiền xong, cầm lấy bông hoa và đi ngay.

Trong vô số những chàng sinh viên đến mua hoa của cửa hàng, có một người khiến cô gái chú ý. Anh chỉ

đến cửa hàng hoa vào ngày cuối tuần. Anh chuẩn bị sẵn những đồng tiền lẻ, rồi vừa đưa tiền vừa rút lấy một bông hoa cắm trong xô nước. Anh sinh viên này dong dỏng cao, người gầy, chân mang đôi giày vải cũ rích, gương mặt xanh xao. Nghe giọng nói, cô biết ngay anh là người nơi khác đến thành phố này học đại học.

Thời gian trôi qua. Không hiểu sao, có đến cả tháng trời, anh ta không đến mua hoa, khiến cho cô gái cũng cảm thấy lòng băng

khuông nhớ. Cô gái nghĩ: “Con trai mua hoa chỉ là để tặng người bạn gái mình yêu. Chắc anh ta cũng đang yêu. Bây giờ chắc tình yêu tan vỡ, họ đã chia tay nhau, nên anh không cần mua hoa nữa. Kể cũng buồn. Buồn thật đi chứ. Yêu nhau, rồi lại chia tay nhau, có lẽ đó là điều đáng buồn nhất trên đời này. Cô cũng buồn thay cho anh, nhưng cũng thấy mừng cho anh. Từ nhà quê ra thành phố học, tiền nong không có, chắt chiu từng hào, từng xu đến tiền cơm hàng ngày cũng còn phải lo từng bữa. Thế mà dành dụm được hào nào lại đem mua cái thứ xa xỉ này. Rõ là lãng phí. Thôi thì chia tay cũng tốt”.

Nhưng mấy ngày sau, anh sinh viên nọ lại tiếp tục làm cái việc đến cửa hàng mua hoa vào ngày cuối tuần. Anh ta chỉ mua một đóa hồng. Cứ thế mấy tháng liền, ngày cuối tuần nào anh cũng đến cửa hàng mua hoa.

Thế rồi bỗng đi một thời gian dài không thấy anh đến mua hoa nữa. Cô gái nghĩ: “Nếu anh ta còn đến đây mua hoa, mình sẽ khuyên anh ta nên chăm chỉ mà học hành, đừng lãng phí tiền như thế!”.

Những lúc không có khách đến mua hàng, cô gái thường nhìn về phía cổng trường đại học ngóng chờ anh. Thế rồi một hôm, khi đi ra hiệu sách mua sách kỹ thuật cắm hoa, cô gặp anh. Anh đang ôm trên tay

một chồng sách. Vì thiếu tiền mua sách, lại sợ người ta mua mất, nên anh đang thương lượng với chủ cửa hàng cho anh được thể chấp bằng một tập vé cơm của quán cơm nọ, rồi anh sẽ mang tiền ra chuộc lại. Cô gái đến gần nghe biết hết đầu đuôi câu chuyện, nên đã trả tiền hộ anh. Họ quen nhau từ đó ...

Ngày hôm sau, anh mang tiền ra cửa hàng hoa trả cho cô gái. Cô gái không nhận. Anh lại mua một đóa hoa hồng. Cô gái nói giọng vừa có ý trách móc vừa chân thành:

- Đừng mua làm gì anh ạ!

Thật không ngờ, anh sinh viên nói:

- Đóa hoa này anh mua tặng em!

Cô gái hiểu ánh mắt người con trai kia muốn nói gì. Má cô ửng đỏ, mắt ngân ngấn nước. Cô nhận lấy đóa hồng từ tay anh, rồi trân trọng cắm vào lọ hoa.

Anh sinh viên ra về, còn lại một mình, cô gái nghĩ ngợi lung tung, khóc đấy rồi lại cười đấy. Sáng sớm hôm sau, cô rút bông hoa cắm trong lọ ra để vào xô cùng với các bông hoa khác để bán. Không thấy bông hoa cắm trong lọ hoa nữa, anh hỏi:

- Đóa hồng anh tặng em đâu rồi?

Cô gái trả lời không một chút tình cảm:

- Bán rồi! Cuộc sống cơm áo cần hơn hoa anh ạ!

Nghe cô gái nói, anh đứng

lặng đi nhìn cô rất lâu và thấy nơi khóe mắt cô gái đã ngân ngấn nước.

Anh không nói gì và bỏ đi...

Mùa xuân năm sau, anh lại đến. Lần này trông anh khỏe mạnh, gương mặt hồng hào. Anh ngỏ lời mời cô đi đến một cửa hàng bán hoa tươi khác. Khi hai người đến cửa hàng hoa, anh lấy từ túi áo ra một chùm chìa khóa đưa cho cô gái và nói:

- Đây là cửa hàng của anh. Anh muốn mời em đến làm chủ cửa hàng.

Như sống trong mơ, nước mắt cô trào ra. Cô không sao nói lên lời. Anh thông thả kể cho cô nghe:

- Sau khi tốt nghiệp đại học, anh đã xin được việc làm. Nửa năm sau, vừa tiền lương vừa tiền đi làm thêm, anh đã dành dụm được đủ tiền để thuê được cửa hàng ở mặt phố này. Mở cửa hàng bán hoa tươi, anh mới mơ ước tìm một người con gái chăm chỉ, cần cù chịu học và hiền hậu làm chủ ...

Một thời gian sau, họ cưới nhau. Đêm tân hôn, cô gái áp má vào ngực chồng hỏi:

- Sao anh lại yêu em?

Anh nói:

- Sau khi mua rất nhiều những đóa hồng ở cửa hàng của em, anh mới nhận ra rằng em chính là đóa hồng cuối cùng của anh.

NS

(TỪ TIN INTERNET)

VŨ HIẾN
ARLINGTON, TX

Trong thời gian vận động tranh cử, ông Donald Trump nhiều lần tuyên bố rằng làn sóng di dân bất hợp pháp và việc đưa lậu thuốc cấm, chủ yếu là thuốc fentanyl, tràn vào Hoa Kỳ là tình trạng khẩn cấp quốc gia. Để giải quyết vấn đề đưa lậu loại thuốc cấm này, chỉ chưa tới 2 tuần sau khi nhậm chức tổng thống, ông Trump đã ký sắc lệnh áp thuế hàng nhập cảng lên 3 quốc gia Mexico, Canada, Trung Quốc mà mục tiêu là buộc 3 quốc gia này phải tìm cách ngăn chặn việc đưa lậu nguồn thuốc cấm này vào Hoa Kỳ.

Lý do fentanyl trở thành mục tiêu chính của lệnh áp thuế nói trên là vì việc sản xuất và đưa lậu loại thuốc cấm này vào Hoa Kỳ đã khiến cho hàng trăm ngàn người Mỹ bị thiệt mạng do quá liều.

Chính phủ Hoa Kỳ từ lâu đã gây áp lực với Mexico, cho đến nay là nguồn nhập lậu fentanyl chính, phải làm nhiều hơn nữa

để ngăn chặn việc sản xuất và xuất cảng lậu loại thuốc này, cũng như ngăn chặn các hoạt động rửa tiền đóng một vai trò quan trọng đối với các hoạt động buôn lậu ma túy. Canada cũng bị liên lụy trong lệnh áp thuế lần này là vì hoạt động của các băng đảng ma túy Mexico tại quốc gia này đang ngày càng gia tăng.

Sau khi đạt được một số thỏa thuận, Tổng thống

Trump đã đồng ý hoãn thuế trong thời gian 30 ngày với Canada và Mexico nhưng vẫn tiếp tục áp thuế 10% đối với hàng Trung Quốc vì ông cho rằng Bắc Kinh đã không nỗ lực hơn trong việc ngăn chặn fentanyl bất hợp pháp xâm nhập vào Hoa Kỳ.

Thuốc lậu fentanyl

Fentanyl là một loại thuốc hợp pháp được kiểm soát chặt chẽ, chủ yếu được kê

theo toa bác sĩ là loại thuốc để giảm đau và được dùng dưới dạng thuốc tiêm, dán, xịt hoặc viên. Loại fentanyl bất hợp pháp, thường ở dưới dạng bột và được trộn vào với các loại thuốc cấm khác, trong thời gian qua đã chiếm lĩnh thị trường ma túy ở Hoa Kỳ. Các tổ chức buôn lậu ma túy còn trộn loại fentanyl bất hợp pháp này với các chất liệu khác như baking soda, tinh bột và đường để tạo ra một loại bột có thể sử dụng để hút hoặc hòa tan thành chất lỏng và tiêm vào cơ thể.

Theo chính phủ Hoa Kỳ, Mexico là nguồn nhập lậu fentanyl chính. Cơ quan Hải quan và Bảo vệ Biên giới Hoa Kỳ đã bắt giữ hơn 20,000 cân Anh loại thuốc này vào năm ngoái, con số này chỉ bằng một phần nhỏ so với lượng thuốc được đưa lậu vào Hoa Kỳ hàng năm.

Fentanyl trong cuộc vận động tranh cử tổng thống 2024 - UCG

Phần lớn thuốc lậu fentanyl được sản xuất tại các cơ sở chế biến được dựng lên khá sơ sài và tạm bợ ở Mexico để nếu bị phát giác thì có thể di chuyển dễ dàng tới một nơi khác. Băng đảng Sinaloa là nhóm sản xuất chính, kế đến là băng đảng đối thủ Jalisco. Theo các phân tích gia, fentanyl đã trở thành loại ma túy xuất cảng chính của các băng đảng Mexico trong thập niên qua. Theo Cơ quan

Phòng chống Ma túy Hoa Kỳ, các băng đảng này hiện nay hoạt động ở tất cả 50 tiểu bang của Hoa Kỳ và hơn 40 quốc gia trên thế giới.

Chi phí chế biến loại thuốc cấm này rất rẻ, mang lại lợi nhuận khổng lồ và dễ giấu để chuyển lậu. Theo Cơ quan Hải quan và Bảo vệ Biên giới Hoa Kỳ, hơn 90% lượng fentanyl bị chặn lại tại các cửa khẩu biên giới chủ yếu được các băng đảng đưa

lậu vào bằng xe do chính công dân Hoa Kỳ lái.

Phản ứng của Mexico

Chính quyền Trump cho biết việc áp thuế Mexico là vì nỗ lực đối phó với các băng đảng của quốc gia này vẫn chưa đủ và số lượng fentanyl được sản xuất tại đây vẫn gia tăng đều đặn.

Tổng thống Mexico Claudia Sheinbaum cho biết Mexico đã đạt được thỏa thuận, tăng cường thêm 10,000 lính của Lực lượng Vệ binh Quốc gia tại biên giới Hoa Kỳ-Mexico để ngăn chặn nạn buôn bán ma túy từ Mexico vào Hoa Kỳ, đặc biệt là thuốc fentanyl.

Hồi tháng 12, lực lượng an ninh Mexico đã bắt giữ 1.3 tấn fentanyl ở tiểu bang Sinaloa, đây là số thuốc lậu lớn nhất

Cảnh sát Hoàng gia Canada trưng bày vũ khí và ma túy bất hợp pháp bị tịch thu.
CREDIT: DARRYL DYCK/THE CANADIAN PRESS, VIA ASSOCIATED PRESS

thu được từ trước tới nay chỉ trong một vụ bắt giữ.

Phản ứng của Canada

Hồi năm ngoái, nhân viên tuần tra biên giới Hoa Kỳ đã bắt được 43 cân Anh fentanyl tại biên giới với Canada, chỉ bằng một phần rất nhỏ so với số lượng thuốc lậu bị bắt giữ tại biên giới phía nam. Tuy nhiên, một loạt các vụ bắt giữ thuốc lậu ở Canada gần đây cho thấy các băng đảng Mexico và các nhóm tội phạm có tổ chức khác bắt đầu hoạt động mạnh và thành lập các cơ sở chế biến thuốc lậu tại đây.

Vào tháng 10, cảnh sát Canada đã phá vỡ một cơ sở chế fentanyl rất lớn tại khu vực British Columbia và bắt giữ hàng trăm cân Anh fentanyl và ma túy đá methamphetamine. Cảnh sát cho biết cơ sở chế biến này có đủ hóa chất để hoạt động trong nhiều tuần và có thể sản

xuất tới 95 triệu viên fentanyl đủ mạnh để có thể gây chết người.

Thủ tướng Justin Trudeau cho biết Canada cũng đã đạt được thỏa thuận với Hoa Kỳ và sẽ đưa 10,000 nhân viên an ninh đến biên giới, tiếp tay Hoa Kỳ trong việc đưa các băng đảng ma túy Mexico vào trong danh sách các tổ chức khủng bố, hợp tác với Hoa Kỳ trong việc chống lại các nhóm tội phạm có tổ chức, ngăn chặn hoạt động buôn người và rửa tiền.

Về phần Trung Quốc

Trong nhiệm kỳ đầu, sau khi Tổng thống Trump gây áp lực và Trung Quốc đã thực hiện các quy định nghiêm ngặt đối với việc sản xuất và bán fentanyl vào năm 2019. Tuy nhiên, các công ty Trung Quốc vẫn tiếp tục sản xuất các thành phần hóa học được sử dụng để sản

xuất fentanyl và bán chúng cho các tổ chức ma túy tại Mexico, Hoa Kỳ và những nơi khác.

Chính quyền Biden trong mấy năm qua cũng gây thêm áp lực và Bắc Kinh đã áp đặt các hạn chế mới đối với 3 loại hóa chất dùng để chế biến fentanyl vào năm ngoái. Mặc dù đạt được một số tiến bộ, các công ty sản xuất hóa chất Trung Quốc vẫn tìm cách lách luật bằng cách thay đổi một chút các loại hóa chất mà họ bán và Bắc Kinh vẫn còn miễn cưỡng trong việc áp dụng các quy định một cách toàn diện hơn đối với lĩnh vực sản xuất hóa chất của họ, đặc biệt là khi nền kinh tế của họ đang gặp khó khăn.

Nhưng dù muốn hay không, trong các cuộc đàm phán sắp tới với Washington để nhằm cố gắng ngăn chặn việc tăng thuế quan cao hơn, Bắc Kinh bắt buộc phải đưa ra cam kết cắt giảm xuất cảng các hóa

chất dùng để chế biến fentanyl.

Thiệt hại của Hoa Kỳ

Trong thời gian qua, số người thiệt mạng do dùng thuốc quá liều ở Hoa Kỳ có giảm: Theo dự báo của Trung tâm Kiểm soát và Phòng ngừa Dịch bệnh (CDC), có 89,740 người bị chết do dùng thuốc quá liều ở Hoa Kỳ trong 12 tháng kết thúc vào tháng 8 năm ngoái, giảm gần 22% so với cùng thời kỳ 12 tháng trước đó. Tuy nhiên, số người chết vẫn cao hơn gấp đôi so với một thập niên trước.

Thuốc giảm đau (opioids) chiếm hơn 70% số người bị thiệt mạng do dùng thuốc quá liều, phần lớn là do thuốc lậu fentanyl. Số người chết do dùng thuốc quá liều tăng lên kể từ khi fentanyl thâm nhập vào thị trường Hoa Kỳ, lên đến đỉnh điểm và sau đó giảm dần.

Hoa Kỳ đã đầu tư hàng nghìn tỷ Mỹ kim vào các phương pháp trị liệu, các chính sách, luật pháp và chương trình giáo dục để nhằm ngăn chặn cuộc khủng hoảng nhưng cho tới nay vẫn chưa mấy thành công.

VH

Một cơ sở chế biến fentanyl bị bắt giữ tại British Columbia, Canada - CANADA PRESS

Thẩm mỹ thời @

Vẻ đẹp muôn đời vẫn là lợi thế. Phụ nữ đẹp, nam nhân điển trai luôn được người chung quanh ưa thích, ít nhất là trong những cái nhìn đầu tiên.

TRẦN LÝ LÊ
ORLANDO, FL.

Người lớn biết nhìn ngắm, thẩm định hình dạng đã đành nhưng trẻ em cũng thế. Trẻ sơ sinh, qua giai đoạn “đánh hơi”, cũng biết nhìn ngắm và có khuynh hướng nhìn theo người có khuôn mặt dễ nhìn, ánh mắt thân thiện; cái đẹp lúc ấy tuy

giản dị nhưng vẫn là vẻ thu hút từ trẻ thơ. Ngược lại, khi nhìn ngắm một khuôn mặt không mấy bắt mắt, con người có khuynh hướng xa lánh, rời bỏ. Vẻ đẹp do đó khá quan trọng trong đời sống hằng ngày.

Tuy nhiên chẳng có gì là vĩnh cửu, vẻ đẹp thay đổi theo thời gian và sự thẩm

định của người xã hội. Ngày xa xưa, khuôn mặt tròn với bộ lông mày dày (*khuôn trăng đầy đặn, nét ngài nở nang?*), thân mình mũm mĩm được xem là nét đẹp của phụ nữ trong khi vóc dáng cao lớn [hình tượng của uy mãnh] được ghi nhận cho nam nhân (*vai năm tấc rộng, thân mười thước*

cao). Tranh vẽ thời cổ cho thấy ít nhiều những phụ nữ có thân mình phốp pháp, ngực lớn mông to; và thường là bá tánh ghi chép vẽ vờ những thứ được xem là “đẹp”, thu hút. Ngược lại chỉ khi cần mô tả những thứ gớm ghê, đáng sợ [để tránh xa] như ma quỷ, ta mới thấy cái “xấu”.

Quan niệm thẩm mỹ thay đổi khá nhiều, những năm 80 của thế kỷ trước thì phụ nữ phải ốm o, mảnh mai, mặt mũi hốc hác (?) đủ để thấy đôi gò má cao, được cho là đẹp. Vẻ đẹp ấy khởi đầu của những chương trình nhịn ăn, ăn uống theo regime (“khuôn khổ” hay “chế độ”?) để giữ thân mình gầy ốm theo tiêu chuẩn thời trang. Đến thời @ còng thì vẻ đẹp ấy đang hóa thân, phụ nữ xem ra chán việc nhịn thèm, ăn uống kham khổ [để thu hút người chung quanh] nên xoay ra tháo bỏ các khuôn mẫu xã hội. Họ chú trọng đến sức khỏe và phát triển tài năng [để tranh giành với nam nhân trên mọi lãnh vực?] nên các chương trình thể thao thể dục ùn ùn xuất hiện. Phụ nữ “đẹp” có thân mình rắn chắc, bắp thịt hiện rõ qua những cái áo, chiếc quần bó sát thân mình. Người nam cũng không thua kém chút nào dù rắn chắc vẫn là khuôn mẫu của vẻ đẹp. Ấy là chuyện hình

vóc [thật] mới cần khổ luyện chứ khuôn mặt muốn “đẹp” thì ta chỉ cần có tiền. Chưa kể việc lắp ghép các món phụ trội để trình bày với nhân gian, *bộ ngực tấn công, đôi mông phòng thủ*, trong dáng đứng uốn người ra phía trước chùng vòng số một và chống mông, đưa vòng số ba ra đằng sau. Với sự trợ giúp của khoa giải phẫu thẩm mỹ và các trung tâm làm đẹp thì nam cũng như nữ, “ra đường” hay vào chơi liên mạng là ta thấy nhan nhản các vẻ đẹp kia.

Vẻ đẹp “liên mạng” xuất phát từ những nghệ sĩ trình diễn, nhất là ca sĩ và “múa sĩ”, phô trương từ mặt mũi đến thân mình, càng lộ liễu gọi dục càng bắt mắt. Có ca/ múa sĩ “tuột” áo (tự ý hay ‘tai nạn’ vẫn là câu hỏi) khi đang trình diễn được báo chí đưa cọt là “y phục bất khiển dụng” (malfunction wardrobe). Việc “tuột áo” [hở ngực] trở nên lây lừng nên được nhiều người trẻ làm theo, lúc ra đường quần áo mặc hờ hững để tuột dễ dàng. Gián tiếp, các hình tượng gọi dục ấy trở thành trào lưu xã hội? Những người chưa nổi tiếng cũng bắt chước và càng đi xa hơn nữa để được nổi tiếng và thu hút khán giả, trở thành “online influencer” để kiếm tiền. Quần áo lót [bên trong] thành quần áo mặc bên ngoài. Tự

trung, việc lộ liễu, phô bày thân thể chốn công cộng trở thành chuyện thường ngày, không mấy ai còn thấy lạ.

Trào lưu trưng bày thân thể rất thịnh hành trên liên mạng, nhất là những trang nhà tìm bạn tình ngay cả khi đã ràng buộc, điển hình là Tinder và Bumble. Việc phô trương để biến mình thành hình tượng gọi dục ấy nói gọn là ‘tự gọi dục’; hay “Self sexualization”.

Việc phụ nữ phơi ngực trần chốn công cộng (bên ngoài các bãi biển khóa thân) xuất hiện từ thập niên 70 trong thế kỷ trước khi phong trào đòi nữ quyền khởi đầu. Chiếc nịt vú bị xem là gò bó, ràng buộc người mặc nên họ tháo bỏ như một hình thức phản kháng. Việc đòi quyền bình đẳng nam / nữ vẫn âm ỉ, diễn ra tại công sở, nơi làm việc qua lương bổng, chức vụ, ngày nghỉ ăn lương, xuất hiện đều đều trong văn chương, khảo luận... Gần đây, tại Nga Sô, ban nhạc nữ “Pussy Riot” bị giam tù vì dám trình diễn hầu như khóa thân trước chốn công cộng; việc trình diễn ấy bị xem như một hình thức phản kháng chính quyền Putin. Ở bên nhà, khi bị cưỡng chế đất đai, kêu nài mãi không xong, như mức cuối cùng, mấy phụ nữ đáng thương ấy đã chịu lột thể mặc tình công an

lôi kéo, đẩy họ vào nhà tù. Ngay cả những phụ nữ biểu tình chống đối, khi bị bắt giữ và lột quần áo để khám xét trước ống kính, họ đã không chống cự để phản kháng một cách thụ động. *Để xem ai đáng hổ người, xấu hổ...* Đến nước ấy thì công an chẳng dám phơi bày các khúc phim kia và chấm dứt việc lột quần áo phụ nữ để trừng phạt. Tại các vùng đất Hồi giáo, dù chỉ xuống đường biểu tình, phụ nữ khi bị giam giữ thường bị sỉ nhục qua việc lột truồng khám xét thân thể, đôi khi bị cai tù truyền tay hăm hiếp để trừng phạt làm gương. Cách lột truồng phụ nữ ở những vùng đất kể trên được xem như sỉ nhục, trừng phạt.

Ngày nay, phơi bày thân thể không còn là sự phản kháng (trừ Việt Nam / Trung Đông xem trọng sự kín đáo?) mà là việc sử dụng thân thể để thu hút bá tánh. Hiện tượng này được các chuyên viên tâm lý, xã hội tìm hiểu, phân tích rồi tạm kết luận là người nọ “bị ám ảnh hình dạng”. Đại khái là thích phô trương thân thể là người tự ti, không thoải mái với hình dạng của mình, “negative body image” hay “Body Dysmorphia”?!

Theo bản tường trình trên tạp chí Body Image, các “app” hẹn hò, tìm kiếm bạn tình đã tạo

ra “khuôn mẫu” của cách tự giới thiệu cho phụ nữ. Khác với nam nhân, chụp hình bắp thịt trên thân thể để khoe thành quả của việc khổ luyện, phụ nữ cũng khoe thân thể khi tìm bạn hẹn hò, nhưng chú trọng đến sự gợi dục để thu hút bá tánh. Những tấm hình, khúc phim gợi dục thu hút nhiều lần xem, càng lộ liễu càng tăng số người nhìn ngắm và muốn kết bạn. Trong cuộc trưng cầu ý kiến có 443 người tham dự, tuổi 18-30, 72% là phụ nữ với những tấm hình, phim ảnh ưng ý

nhất và bản tự giới thiệu của họ. Ngoài hình ảnh phô trương thân thể, các bản tự giới thiệu sử dụng nhiều chữ gợi dục để mô tả thân thể, hình dáng cũng như tính dục và tình dục, ước muốn những gì từ bạn tình. Nôm na là *tui đẹp / hay như thế này đây, tìm kiếm bạn tình tương tự về vóc dáng và tính dục...*

Qua kết quả từ những câu hỏi trắc nghiệm tâm lý, các chuyên viên ấy kết luận rằng phần lớn (68%) người chọn việc trưng bày thân thể không hài lòng với *vốn trời cho*, từ mặt mũi đến vóc dáng, những

phụ nữ này lựa chọn hình tượng vừa ý, ráo riết tìm cách sửa chữa rồi trưng bày trước người xem. Dùng sắc vóc gợi dục để thu hút bạn tình trên liên mạng. Câu kết luận này xem ra tương phản với khái niệm “đẹp khoe, xấu che”?! Hoặc giả sau khi sửa chữa những món không vừa ý thì ta hài lòng hơn và sẵn sàng phô trương với bá tánh?

Nhìn chung, thời @, hầu như người ta nhìn ngắm vẻ đẹp không còn là việc thụ cảm đơn sơ thuần túy thẩm mỹ mà nghiêng về tính dục, gợi cảm; nam cũng như nữ, người già

cũng như trẻ em ngay từ tuổi dậy thì. Cứ nhìn ngắm trang phục của những đứa bé gái dậy thì, đi học cũng như đi chơi, chuộng cách ăn mặc lộ liễu cho hợp thời trang. Dù kỹ nghệ rao bán tình dục vẫn làm ăn ngày đêm qua phim ảnh, thân thể con người không chỉ là sản phẩm được/bị sử dụng trong khung cảnh riêng tư mà ngày nay đã trở thành bình thường, chuyện nhỏ. Hẳn là ta đang sinh sống trong “hypersexualized culture”, một nền văn hóa nặng phần tính dục?!

TLL

Caitlyn Jenner

DECATHLON (10 MÔN PHỐI HỢP)

Bruce Jenner (Mỹ) là một lực sĩ đoạt huy chương vàng Olympic 10 môn phối hợp (decathlon) tại Thế vận hội Montreal 1976 (Summer Olympics) tổ chức ở Montreal (Canada).

Sau khi chuyển giới, anh đổi thành Caitlyn Jenner và nổi tiếng trong các show truyền hình thực tế (reality shows).

Lâu nay, phái nữ bất bình về những lực sĩ nam chuyển giới (transgender) nhảy vô sân chơi của họ.

Hôm 5 tháng 2 năm 2025, Tổng thống Trump đã ký sắc lệnh chấm dứt các lực sĩ chuyển giới tranh tài “khác hệ” trong các hoạt động thể thao từ mẫu giáo đến đại học và sẽ áp đặt vào các sự kiện thể thao quốc tế.

Mời bạn cùng chúng tôi điểm lại gương mặt vài lực sĩ chuyển giới nổi tiếng trên thế giới...

Bruce Jenner (trái) khi thi đấu cho đội Mỹ và Caitlyn Jenner sau khi chuyển giới (phải)

lực sĩ chuyển giới

Imane Khelif

BOXING (QUYỀN ANH)

Imane Khelif là một võ sĩ quyền anh người Algeria. Cô đã giành huy chương vàng ở nội dung quyền anh hạng cân 66 kg nữ (hạng bán trung) tại Thế vận hội Mùa Hè 2024 (Paris Olympics 2024). Chỉ trong 46 giây Khelif đã hạ đối thủ Angela Carini (Ý) trong trận chung kết. Carini khóc lóc “Chưa bao giờ tôi bị đấm “sấm sét” như vậy. Tôi chịu thua, hu hu...”. Khelif cho biết “cô” không chuyển đổi giới tính, sinh ra đã như vậy với passport làm chứng.

Tuy nhiên năm 2023 Hiệp hội Quyền anh Thế giới (International Boxing Association: IBA) cấm cô thi đấu với nữ vì mức hormone sinh dục nam (testosterone) quá cao. Không hiểu tại sao cô lại xuất hiện trên võ đài ở Paris Olympics 2024.

Nữ võ sĩ Imane Khelif

Hannah Mouncey

HANDBALL (BÓNG NÉM)

Hannah Mouncey (Úc) là một cầu thủ bóng ném (handball) của đội tuyển quốc gia. Trước đó Mouncey chơi cho đội tuyển nam Australia. Sau khi chuyển giới Mouncey nhảy sang đội nữ. Mouncey là cầu thủ duy nhất của Úc từng có mặt ở cả 2 đội tuyển quốc gia nam và nữ.

Mouncey (giữa) và đồng đội

20-2

1952

Andrea Mead Lawrence là lực sĩ trượt tuyết vượt chướng ngại (slalom) người Mỹ đầu tiên giành được 2 huy chương vàng Olympic tại Thế vận hội Mùa Đông (Oslo Winter Olympics) năm 1952. Môn trượt tuyết trước nay vốn là sở trường của các quốc gia Bắc Âu.

Andrea Mead Lawrence

20-2

1998

Tara Lipinski (Mỹ) giành huy chương vàng trượt băng nghệ thuật Olympic (Olympic figure skating) trước đồng đội là Michelle Kwan tại Thế vận hội Mùa Đông Nagano tổ chức ở Nhật năm 1998.

Tara Lipinski

Hiện đang là mùa Đông, do vậy những sự kiện thể thao thường liên quan đến các môn thể thao băng giá, đặc biệt là các giải Thế vận hội Mùa Đông (Winter Olympics)...

Ngày này năm xưa...

20-2

1983

Roland Liboton (Belgium: Bỉ) giành chức vô địch thế giới môn đạp xe xuyên quốc gia (cross-country cycling). Đây là một môn thể thao đầy mạo hiểm, với lộ trình vô cùng gian nan, hiểm trở.

Liboton giành ngôi bá chủ các năm 1980, 1982, 1983 và 1984. Anh cũng là tay đua độc cô cầu bại tại Bỉ trong 10 năm liên tiếp từ 1980 đến 1989.

NHỮNG TRẬN SẮP TỚI CỦA ĐỘI TUYỂN MỸ

FEB 20

SHEBELIEVES CUP

NỮ HOA KỲ vs COLUMBIA

2:45 PM CDT | SÂN SHELL ENERGY STADIUM, HOUSTON, TX, USA

FEB 23

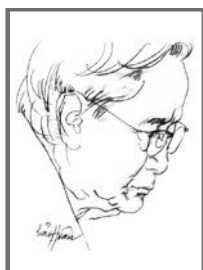
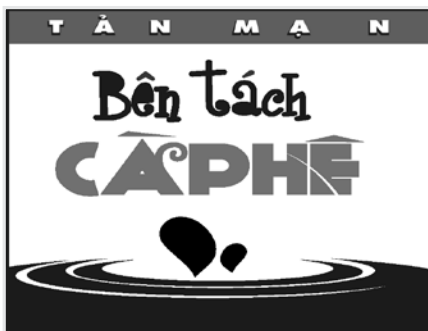
SHEBELIEVES CUP

NỮ HOA KỲ vs ÚC

4:00 PM CDT | SÂN STATE FARM STADIUM, GLENDALE, AZ, USA

Một số trận bạn có thể xem tại FOX, ESPN2 hoặc Telemundo (công ty con của NBC, tiếng Tây Ban Nha)

* CST cũng là Central Time (CT)

TIM NGUYỄN
GARLAND, TX.

Nhiều mùa Valentine đã qua trong đời nhưng còn gợi nhớ. Đã hơn một lần, viết về tình yêu trong ngày Valentine, Nguyễn trích dẫn ca từ một bài hát của Phạm Duy: Thì xin hãy cho tình nhân sống thêm vài lần. Những mẫu chuyện sau đây nói lên điều nguyện ước đó.

Những mẫu chuyện mùa Valentine

Cách đây khá lâu, báo Dallas Morning News đăng một lá thư cảm động của một tài xế xe buýt ở Auburn, California, gửi bà Abby - người phụ nữ nổi tiếng một thời từng giữ mục trò chuyện tâm tình với độc giả trên báo. Thư viết như sau:

"Thưa bà Abby,

"Người vợ xinh đẹp của tôi, mới 34 tuổi, từ giã cõi đời cách đây 8 tháng. Tôi thương nhớ nàng không nguôi. Trước lúc ra đi, nàng bày tỏ ý nguyện là muốn xác thân của mình được đem thiêu. Tôi đã tôn trọng và thực hiện ý nguyện sau cùng của nàng. Nàng cũng xin tôi đem tro tàn nhục thể của nàng rải trên mặt biển. Tôi sẽ làm y như thế vào mùa hè này.

Tro của xác thân nàng đựng trong một cái bình như bình hoa thật đẹp. Không biết sau khi đã đem rải tro trên mặt biển, liệu tôi có thể dùng cái bình ấy để cắm hoa không. Tôi muốn đồ vật này trở thành biểu tượng tưởng nhớ tình

yêu của tôi và nàng, và trong bình sẽ luôn luôn có mười bông hồng đỏ rực rỡ."

Bà Abby đã trả lời như sau:

"Anh bạn tài xế xe buýt thân mến, Xin anh nhận ở đây lời chia buồn thành thật của tôi về sự ra đi của người vợ của anh. Tôi đã đem điều anh thắc mắc đến hỏi một phụ nữ tuyệt vời tên là Lisa Carlson, hiện là giám đốc cơ quan tang lễ (Funeral Ethics Organization). Lisa khẳng quyết rằng việc anh dùng bình tro cốt của vợ để cắm hoa tưởng niệm là điều tuyệt vời."

Câu chuyện vừa kể trên thật cảm động và dễ thương, phải không các bạn? Ai nói tình yêu là không vĩnh cửu. Và sau đây là một câu chuyện tình yêu vĩnh cửu khác.

Một phụ nữ đang điều trị căn bệnh ung thư. Tuy luôn bị những cơn đau hành hạ nhưng chưa bao giờ người phụ nữ ấy quên trao cho chúng tôi những người săn sóc cô một nụ cười biết ơn sau những lần điều trị. Những khi chồng tới thăm, mắt cô rạng ngời hạnh phúc. Đó là một người đàn ông đẹp trai, lịch thiệp và cũng thân thiện như vợ mình. Tôi rất ngưỡng mộ chuyện tình của họ. Hằng ngày anh mang đến cho cô những bó hoa tươi thắm cùng nụ cười rạng rỡ, anh đến bên giường nắm lấy tay cô và trò chuyện cùng cô. Những lúc quá đau đớn, cô khóc và trở nên cáu gắt, anh ôm chặt cô vào lòng, an ủi khích lệ cho đến khi cơn đau dịu đi. Anh luôn bên cô mỗi khi cô cần, anh giúp cô uống từng ngụm nước và không quên vuốt nhẹ đôi chân mảy của cô. Mỗi đêm, trước khi ra về anh luôn đóng cửa để hai người có

ĐÌNH TRƯỜNG CHINH

những giây phút bên nhau. Khi anh đi, chúng tôi thấy cô ấy đã say ngủ mà trên môi vẫn phảng phất nét cười.

Nhưng rồi tới một đêm, mọi chuyện thay đổi. Bỗng theo dõi kết quả cho thấy người vợ trẻ ấy sẽ không qua khỏi trước khi trời sáng. Mặc dù rất buồn nhưng tôi biết đó là cách tốt nhất cho cô ấy, từ nay cô sẽ không chịu những cơn đau hành hạ nữa.

Trong niềm xúc cảm dâng trào, tôi muốn đến phòng bệnh thăm cô. Khi tôi bước vào phòng, cô mở mắt nhìn tôi hé môi cười một cách yếu ớt, nhưng hơi thở của cô nghe thấy khó nhọc. Chồng cô ngồi bên cô mỉm cười nói: “Cho đến bây giờ món quà tuyệt vời nhất tôi dành cho cô ấy chính là một khúc ca”.

Nghe điều đó, tôi đã bật khóc. Đêm ấy, cô đã ra đi trong vòng tay người chồng yêu dấu. Tôi không biết làm gì hơn ngoài việc cố an ủi và chia sẻ nỗi đau này cùng chồng cô. Với khuôn mặt đầm nước mắt, anh nghẹn ngào: “Xin hãy cho tôi ở bên cô ấy thêm một lúc”.

Bước ra khỏi phòng, đứng ở hành lang lau những giọt nước mắt, nhớ

nụ cười, nhớ ánh mắt, nhớ những cái ôm ghì chặt mà cô ấy dành cho chúng tôi... Tôi nhớ tất cả về cô ấy như một người bạn thân thiết, tôi cũng phần nào có thể cảm nhận được nỗi đau mà chồng cô đang chịu đựng. Bỗng nhiên từ trong phòng vọng ra một giọng hát trầm ấm mà tôi chưa từng được nghe. Không chỉ riêng tôi mà tất cả mọi người đều bị cuốn hút bởi giọng hát của anh khi anh cất lời hát bài ca Mất Nâu – Beautiful brown eyes.

Nhớ lại ngày đầu khi em nhìn thấy gương mặt anh

nhớ lại ngày đầu khi anh cười với em

và anh bước tới nói với em rằng em là người anh đã gặp trong giấc mơ

ôi, chúng ta đã có nhiều âu lo dù ta cố che giấu

để cho đêm về. đêm của chúng ta thật đẹp

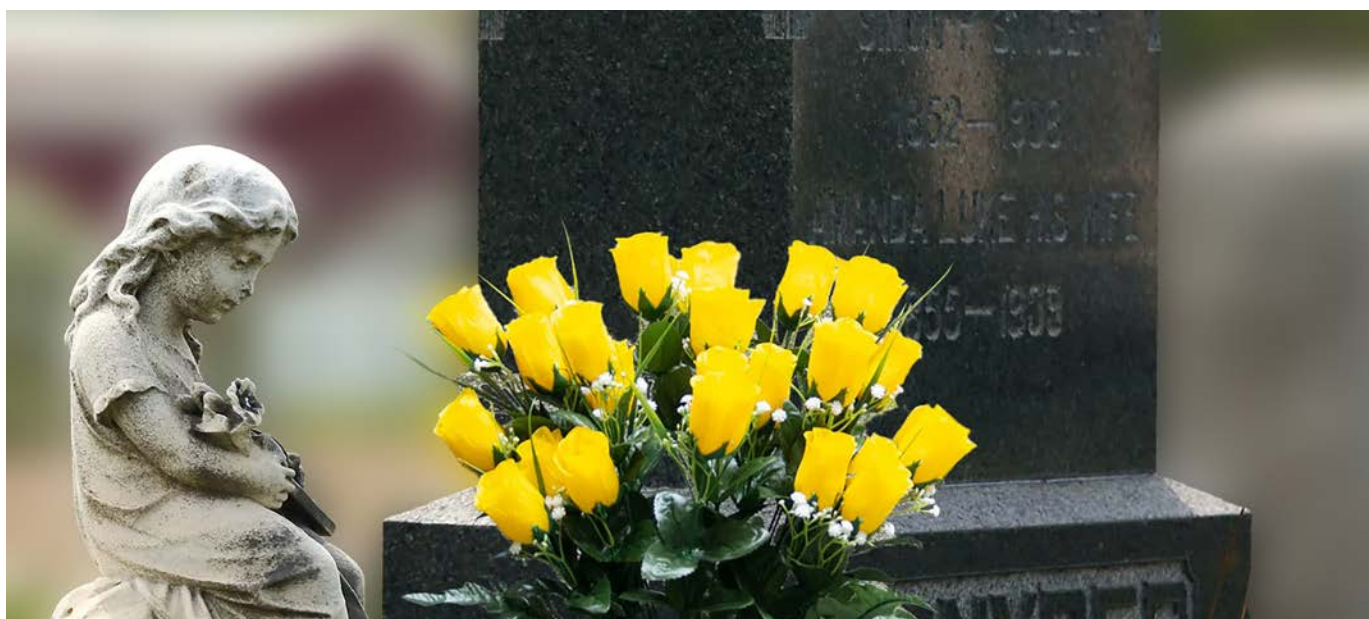
Rồi giai điệu khúc ca nhỏ dần, anh mở cửa gọi tôi đến, anh nhìn sâu vào mắt tôi, ôm choàng lấy tôi rồi nói: “Tôi đã hát bài này mỗi đêm cho cô ấy nghe kể từ ngày chúng

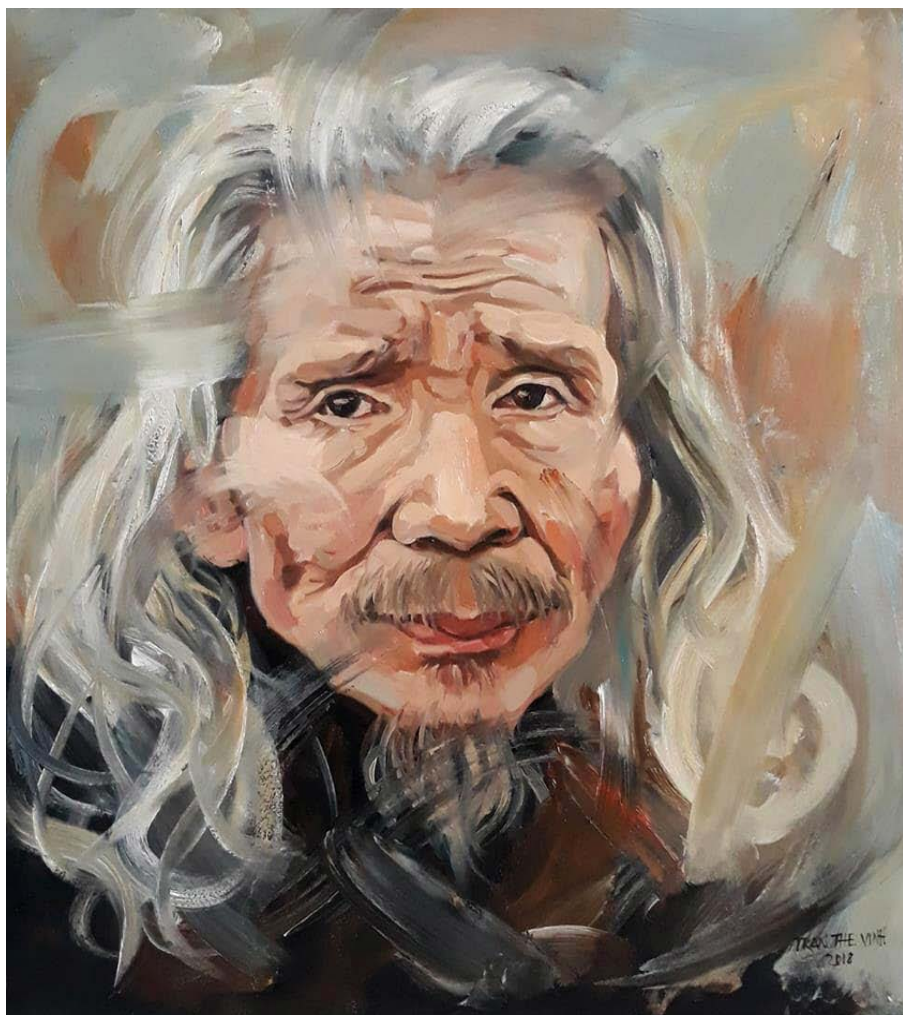
tôi quen nhau. Mọi ngày tôi vẫn thường cố giữ cho giọng mình thật nhỏ để khỏi làm phiền bệnh nhân khác. Và tôi chắc rằng đêm nay trên thiên đường cô ấy cũng vẫn nghe tôi hát. Tôi xin lỗi đã quấy rầy mọi người. Tôi chỉ không biết sống ra sao khi thiếu vắng cô ấy, nhưng mỗi đêm tôi vẫn tiếp tục hát cho cô ấy. Chị có nghĩ rằng cô ấy nghe thấy tiếng tôi không?”.

Tôi khẽ gạt đầu mà nước mắt vẫn tuôn. Anh ôm tôi một lần nữa, và cảm ơn tôi cùng tất cả mọi người. Đoạn anh quay đầu bước đi. Tôi lặng lẽ nhìn theo anh, thầm cầu nguyện cho cô ấy, cho anh và cho tôi một ngày nào đó cũng tìm được một tình yêu như thế.

Có những tình yêu đẹp và vĩnh cửu như thế. Nó đáng được khắc ghi trên những bờ đá ven biển. Và Tường Vi, còn nhớ không, dường như đã có lần em hứa với chàng là khi chàng ra đi, mỗi mùa hè em sẽ đến bên mộ và đặt lên đó một đóa hồng vàng. Còn đây đóa hồng vàng / Đưa người sang cõi khác. Lời hứa đó có còn không trên lớp sóng triều Laguna?

TN

TÁM VẠN
ĐỨC QUỐC

NHẠC SĨ VĂN CAO

Mùa xuân đầu tiên

Bài hát “Mùa xuân đầu tiên” của nhạc sĩ Văn Cao được đăng trên báo SGGP số đặc biệt mừng xuân Bính Thìn, năm 1976 và chỉ được phổ biến một thời gian ngắn ngủi trên các đài phát thanh trong nước. Sau đó, không ai còn được nghe hay biết đến bài hát của một nhạc sĩ nổi tiếng nhưng có số phận hẩm hiu này.

Kể từ sau ngày “thống nhất Bắc Nam”, hàng loạt các nhạc khúc được ra đời để ca mừng cuộc nội chiến hơn 20 năm được chấm dứt vào tháng Tư năm 1975. Bên cạnh những nhịp điệu hào hứng đó, nhạc sĩ Văn Cao cũng hòa mình giữa lúc “non sông gom về một mối” với một nhạc phẩm nhẹ nhàng, được viết theo điệu Valse du dương, trầm bổng ..

*“Rồi dặt dìu mùa xuân theo én về
Mùa bình thường mùa vui nay đã về*

Mùa xuân mơ ước ấy đang đến đầu tiên”

Mùa xuân đầu tiên mang theo “tin vui thắng trận” nhưng trong lời nhạc chỉ là “mùa bình thường” của bao gia đình được sum họp, mẹ cha đón con về sau mấy mươi năm mòn mỏi đợi mong. Những giọt nước mắt tủi mừng đã thay cho bao lời muốn nói. Ai nấy đều mong đợi một nền hòa bình thật sự sẽ được lập lại và người dân sẽ được cơm no áo ấm sau hơn 2 thập niên đất nước bị cắt chia.

Ở đoạn điệp khúc, tác giả đã lắng lắng trải lên phím nhạc một niềm hy vọng tràn trề, ước ao mọi người rồi sẽ biết yêu thương nhau nhiều hơn, quên bỏ mối hận thù và cùng

nhau kiến tạo một đất nước đẹp giàu...

*“Từ đây người biết quê người
Từ đây người biết thương người
Từ đây người biết yêu người”*

Nhưng cái mùa xuân ước mơ từ bao năm bỗng nghẹn ngào, lạc điệu khi “mùa xuân mơ ước ấy xưa có về đâu”? Mùa xuân đang về trên quê hương thống nhất nhưng sao lại đìu hiu, tĩnh mịch với khói bay vờn vờn trên sông, tiếng gà gáy giữa mênh mông trưa nắng. Đường như mọi người đang khát khao, chờ đón một mùa xuân với ý nghĩa khác hơn hương vị của “mùa xuân lịch sử”. Người ta chợt buồn ngủi, xót xa khi nhớ đến hai câu thơ trong bài “Hoàng hạc lâu” của Thôi Hiệu:

*“Nhật mộ hương quan hà xứ thị
Yên ba gian thượng sử nhân sầu”*
mà thi sĩ Tản Đà đã thoát dịch như sau:

*“Quê hương khuất bóng hoàng
hôn*

*Trên sông khói sóng cho buồn
lòng ai”*

hay ở đoạn kết bài thơ “Tràng giang” của thi sĩ Huy Cận:

“Lòng quê dợn dợn vời con nước

*Không khói hoàng hôn cũng nhớ
nhà”.*

Mùa bình thường dặt dìu ến liệng báo tin xuân của Văn Cao đã không được chấp nhận và bị cất vào kho vì tác giả không thể phác họa toàn bích một mùa xuân hùng hực say men chiến thắng. Nhưng lạ thay, nhịp điệu dừ dặt đó vượt biên giới, được vang lên ở một nơi rất xa và cũng là lần đầu tiên trong cuộc đời, tác giả mới biết đến đồng tiền nhuận bút.

20 năm sau, “Mùa xuân đầu tiên” được hát lại một cách dè dặt và nhất là sau khi nhạc sĩ Văn Cao đã đi về một nơi chốn khác. Theo

trào lưu “đổi mới”, họ ca tụng Văn Cao là một thiên tài “viết lịch sử bằng âm nhạc” và cũng dễ dàng quên đi một cuộc đời khốn khó, cơ cực bị trù dập qua phong trào “Nhân văn giai phẩm”. Nhiều chương trình ca nhạc lớn, nhỏ mang hơi hướm “Buồn tàn thu” hay “Thiên thai” thường xuyên được tổ chức rầm rộ dọc theo chiều dài ba miền đất nước. Như lời tiên đoán của nhạc sĩ Văn Cao ngày trước, “Mùa xuân đầu tiên” giờ đây không còn bị cấm đoán nữa và còn được khoác lên mình một dung mạo khác xưa. Dù sao mặc lòng, một tài năng thiên phú lầy lùnh, một gương mặt dạn dày chịu đựng, một vóc dáng gầy còm từng bước chậm rãi và dừng lại bên phím dương cầm cũng như một thân phận hẩm hiu “tài bất trùng thời” hay sinh lầm thế kỷ không thể sớm chiều nhạt phai trong tâm khảm của những người yêu nhạc.

TV

NGUỒN: SAIGONEER.COM

KIM LOAN
EDMONTON, CANADA

BẢO HUÂN

Vì đó là tình yêu

Sáng hôm ấy, Hương cùng bố mẹ và hai đứa em thức dậy từ khuya, lọ mọ các thứ quà cáp, chuẩn bị vài món ăn, ra ga xe lửa, đón chuyến tàu sớm, đi lên phố Huyện dự lễ ăn hỏi của Diễm.

Diễm và Hương cùng tuổi, nhưng theo vai vế trong họ, ba của Diễm là em ruột của mẹ Hương, nên Diễm gọi Hương là chị. Diễm, không như các cô gái khác trong họ, trong làng, từ bé cho tới khi trở mã, Diễm là cô gái đẹp xinh không thua gì các cô hoa hậu, người mẫu. Nước da trắng, cao ráo, khuôn mặt cá tính mạnh mẽ, Diễm không hợp với các việc

làm nông, nên cả nhà Diễm dọn lên phố Huyện, thuê một căn nhà cho Diễm học nghề và mở tiệm làm tóc, bố mẹ buôn bán ngoài chợ, cuộc sống tạm gọi là ổn định.

Đến tuổi cập kê, Diễm yêu một anh chàng cùng phố Huyện, xứng đôi vừa lứa, nhưng được 2 năm thì chàng trai đi hợp tác lao động bên Hàn Quốc, mối liên hệ cũng phai nhạt dần. Thời điểm đó, có anh Tuấn, là người họ xa, bố mẹ anh di cư vào Nam năm 1954, đến sau ngày 30 tháng 4 năm 1975 thì họ hàng nhận lại nhau, sau đó gia đình anh Tuấn qua Mỹ định cư bên Texas, nay anh đưa bố mẹ về thăm làng nước.

Bố mẹ Diễm nhân dịp này, hỏi anh Tuấn mai mối một Việt kiều nào đó cho Diễm, anh bảo:

- Thời nay các Việt kiều về Việt Nam như đi chợ, họ tự tìm được người họ ưng ý, chẳng cần phải mối mai, vả lại cũng chẳng ai thích về quê Bắc hẻo lánh kiếm vợ. Cách dễ nhất và mau chóng nhất, là Tìm Bạn Bốn Phương người Mỹ.

Ban đầu Diễm không đồng ý, vì vẫn hy vọng vào mối tình đầu sẽ trở về, và cũng không tưởng tượng sẽ làm vợ một người khác chủng tộc. Nhưng bố mẹ tỉ tê nài nỉ, nào là người Mỹ bây giờ thích gái Việt Nam, bao nhiêu người vẫn kết hôn với Tây với Mỹ đấy thôi.

Hơn nữa, chỉ có qua Mỹ con mới có cuộc sống khá giả, mới có thể giúp đỡ bố mẹ và các em.

Rồi Diễm cũng xiêu lòng, với mơ ước gặp được một chàng Mỹ trẻ trung, đẹp trai như các chàng Hoàng Tử trên các bộ phim, đôi mắt xanh lơ, mái tóc vàng hoe bóng bệnh lãng mạn, đưa cô vào thế giới hạnh phúc ngập tràn, quên đi mối tình cũ.

Nhưng đời không như là mơ, mấy người Mỹ hồi âm trên mục Tìm Bạn Bốn Phương (thông qua anh Tuấn bên Texas), đều làm cô thất vọng: một chàng thì mập ú, làm công nhân ở tiệm Home Depot, chàng khác thì già khú để đã về

hầu tóc bạc trắng, còn một chàng trẻ tuổi như tuổi Diễm thì lại có cuộc sống khác người, thích ăn chay, thích sống nơi hoang dã, tự cung tự cấp, trồng rau trái, và nuôi một đồng chó mèo ...

Cuối cùng cũng xuất hiện một chàng mà cả anh Tuấn và bố mẹ Diễm đều đồng ý. Tên chàng là Jim Cook, giáo sư dạy môn Thần Học tại Đại Học ở Minneapolis, góa vợ, không con cái, tuy nhiên, đáng người nhỏ thó, và lớn hơn Diễm 20 tuổi. Mẹ thuyết phục Diễm:

- Con đã 25 tuổi, ở làng mình là ế rồi đấy. Ông Jim có đôi mắt hiền, khuôn mặt trẻ hơn tuổi, nhìn cũng xứng với con. Mà con ơi, ông ta có trình độ Đại Học, giỏi giang như thế, cũng đáng cho mình nâng khăn sửa túi.

Mỗi lương duyên bắt đầu, sau vài cuộc phone facetime nói chuyện, có anh Tuấn phụ giúp thông dịch, Jim mau mắn gửi tiền về Việt Nam để Diễm mua chiếc xe máy mới, chiếc phone mới, và tiền để Diễm đi học English mỗi tháng, và hôm nay Jim bay về, chính thức làm lễ ăn hỏi.

Lễ ăn hỏi diễn ra trong vòng gia đình người thân, Diễm nhờ Hương làm phụ dâu. Sau đó, Jim ở chơi thêm 2 tuần, đưa Diễm ra Hà Nội, đi Vịnh Hạ Long, Chùa Hương, rồi Jim bay trở về Mỹ bắt đầu thủ tục bảo

lãnh Diễm đoàn tụ theo diện Fiance.

Vài tháng sau, Diễm về làng gặp Hương tâm sự:

- Chị ơi, em phải hỏi hôn với Jim, chị biết đấy, em nào có chút rung động, mà chỉ vì nghe lời bố mẹ muốn em qua Mỹ mà thôi.

- Nhưng em đã đồng ý, làm lễ hỏi, nhận tiền người ta mỗi tháng, sao nữ như thế được.

- Em biết chứ, cứ ngỡ Jim sẽ đem em qua Mỹ với cuộc sống mới, có ngờ đâu tình đầu của em đã quay về Việt Nam, tìm đến em để nối lại tình xưa, em quyết định làm theo tiếng gọi của con tim chị ạ.

Hương nhớ lại khuôn mặt của Jim, rất rõ, hôm lễ ăn hỏi. Đôi mắt hiền hậu và nụ cười thân thiện làm sáng cả con người Jim, dù diện mạo hơi nhỏ bé. Hôm ấy, có một số người hiếu kỳ đứng chen lấn ngoài cửa xem mặt chàng rể Mỹ, chính Jim là người bước ra chào hỏi, rồi mở liền mấy bịch bánh kẹo tặng cho từng người. Là phụ dâu hôm ấy, Hương có nhiều lúc bẽn lèn ngại ngùng khi tiếp chuyện với Jim bằng thứ ngôn ngữ khuya tay múa chân, Jim bật cười dễ thương và ân cần liên tục ra hiệu cho Hương rằng Jim hiểu và thích được nghe Hương nói chuyện.

Hương thấy xót xa thương cảm cho Jim, khi bị Diễm hỏi hôn chắc là

đau khổ lắm.

Nói là làm, Diễm phone cho Jim trình bày tất cả, xin lỗi Jim, mong Jim tha thứ và cảm thông. Jim buồn nhưng không trách Diễm, và cảm ơn cô đã thẳng thắn, không có ý định lừa dối Jim.

Câu chuyện đi vào lãng quên được một thời gian, một hôm mẹ Hương bảo:

- Hương ơi, mẹ bảo này, hồi sáng mẹ có nói chuyện phone với anh Tuấn bên Texas.

- Có chuyện gì không hở mẹ?

- Ông Jim sau khi quên đi nỗi buồn với Diễm, có nói với anh Tuấn rằng Jim vẫn thích tìm một người vợ Việt, và nhờ anh Tuấn tìm người khác cho Jim. Thế là anh Tuấn buột miệng, bảo còn Hương là cô phụ dâu hôm ấy, nghe vậy Jim đồng ý ngay vì Jim đã gặp con rồi, vậy con có chịu không?

Hương giã nảy:

- Ôi, ai lại thế, mới hôm nào còn hỏi cưới cô em, nay chuyển sang cô chị là sao, làng nước cười cho đấy.

- Lần trước chỉ là dạm hỏi, mà ở trên Huyện trong phạm vi gia đình, ai biết đấy là đâu. Mà con Diễm nó bỏ Jim trở về với tình đầu, tuy đáng trách nhưng cũng không sai, bây giờ con và Jim tự do tìm hiểu, cũng chẳng có gì sai trái. Mẹ cảm nhận Jim là người tốt, con đừng bỏ lỡ cơ hội hiếm

hoi này, đi qua Mỹ đòi hỏi con ạ, ở làng quê này biết bao giờ mới khá lên được?

Cũng như những cô gái quê hiền lành khác, Hương vâng lời bố mẹ, và một phần vì ... tội nghiệp Jim. Lần này sau mấy tháng nói chuyện qua facetime và phone, Jim bay về làng làm đám cưới chính thức, mời cả làng tham dự. Ôi thật là vui, từ các ông già bà cả đến lũ con nít đều đến chung vui, hơn hơ:

- Tên Mỹ nghe giống tên Việt mình nhỉ, mà sao lại đặt tên là Chim Cút, nghe cũng hay hay.

- Ôi dào, tên ông ấy là Jim Cook, các bà không biết tiếng Anh tiếng U, ăn nói vớ vẩn.

- Nhưng ông này nhìn hiền lành dễ thương lắm, tên gì mặc kệ, tôi vẫn gọi là ông Chim Cút.

Cưới xong, Jim lại bay về Mỹ, bắt đầu thủ tục bảo lãnh đoàn tụ vợ. Nhưng vì hồ sơ bảo lãnh Fiance lần trước, dù đã cancelled nhưng đã làm Sở Di Trú Mỹ để ý, nghi ngờ, kéo dài thời gian. Hàng năm, mùa hè Jim về thăm Hương, chụp hình ảnh gửi bổ sung cho Sở Di Trú, thêm vài phen vừa viết thư vừa phone Sở Di Trú trần tình, khiếu nại, vậy mà phải gần 4 năm, khi Hương mang bầu gần ngày sinh nở mới được bước lên máy bay đến Mỹ.

Phi trường Minneapolis thực sự khiến Hương

thốt lên vì hạnh phúc ngỡ ngàng. Cách bài trí trong phi trường rộng lớn, nhộn nhịp, mọi thứ đều sáng rực rỡ, thơm tho, hiện đại mà ngay trong giấc mơ khi còn ở Việt Nam Hương cũng không bao giờ dám nghĩ đến. Jim sung sướng ôm Hương, dẫn Hương đi ngắm nghía khắp cả phi trường cho thỏa thuê.

Sinh xong đứa đầu, Hương sinh thêm đứa thứ hai, ở nhà chăm con vì Jim bảo Hương chưa vội đi làm. Từ một cô gái quê, chưa đi đâu xa khỏi cổng làng, ngoài vài lần ra Hà Nội và phố Huyện thăm người nhà, xứ Mỹ làm Hương choáng ngợp và thích thú vô vàn. Jim kiên nhẫn dạy bảo, hướng dẫn vợ từ điều nhỏ nhặt, Hương mỗi ngày một “khôn” ra, hiểu biết nhiều hơn, hòa nhập nhiều hơn, kể cả trong vấn đề ăn uống thức ăn Mỹ.

Jim cũng chiều vợ, đưa Hương đi chợ Việt Nam, nên các bữa ăn gia đình luôn có đủ món Mỹ-Việt. Cuối tuần, khi các con đã cứng cáp, Hương được đi Chùa, gặp gỡ nhiều người đồng hương, chuyện trò, không còn cảm giác nhớ quê như những ngày đầu bỡ ngỡ.

Mùa cuối năm, Jim đưa Hương đi dự tiệc cùng bạn bè đồng nghiệp từ trường Đại Học, mọi người yêu quý Jim dường bao. Mùa hè năm ngoái, Hương đến dự ngày lễ ra

trường của các sinh viên, trong đó Jim được vinh danh “Professor of the Year” đầy tự hào, Hương cũng xúc động hãnh diện chụp hình bên Jim và các sinh viên.

-oOo-

Hương chạy đến Hospital, tìm vào phòng cấp cứu. Các bác sĩ cho biết Jim chỉ bị chấn thương nhẹ, tuy có mất máu sau tai nạn xe, nhưng không nguy hiểm đến tính mạng, hiện giờ Jim đang ngủ trong khi truyền máu và cần nghỉ ngơi.

Hương băn khoăn lo sợ nhìn cơ thể Jim yếu ớt, nhiều vết bầm. Ngắm nhìn Jim nằm yên, thờ ơ, tự dưng Hương nhớ những lời nửa đùa nửa thật của các chị em đồng hương Việt Nam thỉnh thoảng đến làm răng ở văn phòng nha khoa nơi Hương làm receptionist:

- Ui, bây giờ có quốc tịch Mỹ, nói tiếng Mỹ như gió, có công việc làm, ly dị ông chồng già vừa nhỏ thó vừa xấu, tha hồ làm lại cuộc đời nhé.

- Căn nhà đó mà chia đôi tài sản cũng bộn bề đấy.

- Còn tiền trợ cấp cho hai đứa nhỏ nữa chớ.

- Hoặc chờ ông chết hưởng hết gia tài cũng nên.

Rồi Hương lại nhớ vài lần đem con qua Arlington, Texas thăm gia đình anh Tuấn và chị em họ hàng xa. Các chị luôn nhắc khéo Hương:

- Jim là người đàn ông quá tốt. Đối xử với vợ con như trứng như hoa, giúp bố mẹ em bên Việt Nam xây nhà, các em có vốn làm ăn, em lại được về thăm quê thường xuyên, có ai được như thế. Hãy cố mà gìn giữ nhé, nếu không là tình yêu thì cũng là cái ân cái nghĩa.

Nghĩ tới đó, nước mắt Hương trào ra, vỡ òa, hoảng hốt với ý nghĩ Jim sẽ ngủ luôn, không bao giờ tỉnh lại, thì Hương sẽ biết làm sao. Đúng lúc đó, Jim mở mắt, thấy vợ khóc, liền nắm tay Hương rồi đưa tay lau nước mắt cho vợ. Hương mắc cỡ, đứng lên tìm chén cháo gà cô đã nấu cho Jim từ nhà trước khi đến đây.

Hương biết, từ ngày gặt đầu làm vợ Jim, cho đến lúc đặt chân đến Mỹ, sinh con và sống trong sự bao bọc của Jim, bắt đầu bằng cảm giác thương hại, rồi mang ơn Jim đã giúp cô có tấm vé đi Mỹ, thoát khỏi Việt Nam, rời khỏi làng quê bé nhỏ khốn khổ, đói đời.

Hương cũng tự hỏi, làm sao Jim yêu cô chỉ qua một lần tiếp xúc và sau đó là những cuộc gọi long distance, nhưng dù sao hành động của Jim trong những năm qua cũng đủ chứng minh tất cả. Còn Hương ư, chưa bao giờ cô nghĩ mình đã rung động vì Jim.

Nhưng hôm nay, cô đã hiểu lòng mình. Hương sung sướng vì biết Jim

đã tai qua nạn khỏi, và cũng sung sướng nhận ra, Jim đã cho cô Giấc Mơ Mỹ Quốc, và rồi theo thời gian, nước Mỹ đã cho cô Giấc Mơ Tình Yêu, cô đã thật sự yêu Jim, còn yêu từ khi nào cô không biết và cũng không cần biết.

-oOo-

** Viết thêm: Còn Diễm thì sao? Sau khi từ hôn Jim, người tình đầu và Diễm đã cưới nhau. Với số vốn dành dụm từ Hàn Quốc, hai vợ chồng đã mua được căn nhà nhỏ ngoại ô Hà Nội, vừa để ở vừa mở tiệm bán quần áo thời trang. Diễm nói, lấy nhau vì tình, nhưng cũng không tránh khỏi những lúc cãi vã gây gổ, tuy vậy họ vẫn bên nhau cùng xây dựng mái gia đình có hai đứa con xinh xắn.*

Hương cũng thế, những cách biệt về ngôn ngữ, phong tục tập quán, văn hóa dân tộc khác nhau, và nhất là cách biệt tuổi tác, đôi khi cũng làm cuộc sống vợ chồng gặp mâu thuẫn.

Nhưng cuối cùng, Diễm và Hương, cả hai người đều có hôn nhân vừa ý, dù không phải ngày nào cũng là “Valentine’s Day”, họ vẫn cảm nhận, tận hưởng hạnh phúc vui buồn của đời sống, bằng sự lựa chọn của họ, đơn giản vì đó là Tình Yêu!

KL

EDMONTON, THÁNG 2/2025

MỘC MẠC

Các du tăng ở Nhật thường xin đến trú trong các thiền viện khi du hành. Để được ở lại, họ thường phải tranh biện về Phật Pháp, Thiền học... này nọ với các sư tại nơi ấy. Nếu họ thắng, kiến giải tốt họ sẽ được ở lại, nếu kém cỏi, họ phải tiếp tục ra đi.

Trong một ngôi chùa ở phía bắc nước Nhật, có hai vị tăng sĩ huynh đệ kia cùng tu. Vị sư huynh thì uyên bác, nhưng sư đệ thì rất "vô tri"- nói theo ngôn ngữ các bạn trẻ bây giờ, vị ấy còn bị chột mắt.

Có một vị du tăng đến xin tạm trú, đã nhã nhặn thách thức một cuộc tranh luận về giáo pháp thâm diệu với vị sư huynh. Vị sư huynh hôm ấy hơi mệt mỏi nên bảo sư đệ thay thế. "Hãy ra tiếp và hãy đối thoại trong tĩnh lặng", sư huynh cẩn thận căn dặn.

Rồi vị sư đệ và người khách cùng đến trước điện Phật và ngồi xuống.

Một lát sau, người lữ khách vội vã tìm đến vị sư huynh mà thưa rằng: "Sư đệ của ngài quả là uyên bác. Ông ấy đã cho tôi biết thế nào là Phật Pháp. Sư đệ ngài đã giỏi đến thế, ắt hẳn ngài là bậc siêu phàm. Tôi vui mừng ra đi đây".

"Xin hãy kể tôi nghe cuộc đối thoại," vị sư huynh nói.

"À thế này!" người lữ khách kể, "trước tiên bản tăng giơ lên một ngón tay tượng trưng cho

Đức Phật, Đấng Giác ngộ. Sư đệ ngài liền giơ lên hai ngón, ám chỉ Đức Phật và Phật Pháp. Bản tăng giơ lên ba ngón tượng trưng tam bảo Phật, Pháp và Tăng. Sư đệ liền giơ nắm đấm trước mặt bản tăng, ám chỉ rằng cả ba đều khởi từ nhất thể. Như thế là sư đệ đã thắng và bản tăng không có lý do gì lưu lại đây cả." Nói xong, du tăng liền đứng dậy đi nhanh.

Du tăng vừa đi khỏi, thì sư đệ đã chạy nhanh đến, đâm sầm vào sư huynh, hỗn hển: "Thằng cha kia đâu rồi, huynh đừng can, cứ để đệ xử".

"Ta biết sư đệ đã thắng cuộc tranh luận, thật hay", sư huynh ôn tồn nói.

"Thắng cái móc xì gì. Tay đó đâu rồi, để đệ móc y một trận, huynh đừng can gì cả".

"Chuyện gì, kể lại cuộc tranh luận ta nghe" người sư huynh bảo.

"Thằng ông nội đó", người sư đệ kể, "ngay lúc vừa thấy đệ, hắn liền giơ lên một ngón tay, chế nhạo đệ bằng cách ám chỉ rằng đệ chỉ có một mắt. Vì hắn là khách, nể huynh lắm đó, nên đệ lịch sự, vì vậy đệ giơ hai ngón tay, chúc mừng hắn có hai con mắt. Rồi thằng tào lao bất lịch sự đó lại giơ lên ba ngón tay, ý muốn nói rằng cả hai chúng ta chỉ có ba con mắt. Vì vậy đệ nổi điên lên và đâm vào mặt hắn, nhưng hắn rút cái mặt lại, làm ra vẻ tươi cười bỏ đi mất. Đệ theo tới đây".

Vị sư huynh cười ha hả ...

BẢO HUÂN

VÉ ĐI VIỆT NAM

TUẦN LỄ TỪ
20-02-2025 - 26-02-2025

TÊN HÃNG	STOP	TẠI	GIÁ TIỀN
CHINA AIRLINES	3	LAS, LAX, TPE	\$1.136
ALASKA AIRLINES	2	SEA, TPE	\$1.183
EVA AIR	2	SEA, TPE	\$1.183
AMERICAN/STARLUX	2	LAX, NRT	\$1.208
ASIANA/STARLUX	2	SEA, ICN	\$1.277
JAPAN/STARLUX	1	NRT	\$1.299
AMERICAN AIRLINES	2	LAX, NRT	\$1.424
VIETNAM/ANA	2	SFO, ICN	\$1.515
UNITED AIRLINES	2	SFO, ICN	\$1.515

*Giá vé thay đổi trong ngày
*Mỗi tiểu bang có giá khác nhau

TỈ GIÁ HỐI ĐOẠI

NGOẠI TỆ	VIỆT NAM
ĐÔ LA MỸ	\$25,080 VN ĐỒNG
EURO	\$25,598 VN ĐỒNG
ĐÔ LA CANADA	\$17,230 VN ĐỒNG
ĐÔ LA ÚC	\$15,492 VN ĐỒNG
YEN NHẬT	\$160.80 VN ĐỒNG
TIỀN US	NGOẠI TỆ
1 USD	151,604 YEN NHẬT
	0.96408 EURO
	0.80382 BẢNG ANH
	1.42915 CANADA
	0.90805 THỤY SĨ

Ngày nay trong lịch sử

20/2/1998

Ngày 20 tháng 2 năm 1998, là ngày mất của Chuẩn tướng VNCH Vũ Đức Nhuận, Cục trưởng Cục An ninh Quân đội (thuộc Tổng cục Chiến tranh Chính trị), Nhiệm kỳ 9/1968 - 4/1975. Ông quê Hải Dương, di cư vào Nam và

phục vụ trong quân đội miền Nam. Ngày 30 tháng 4-1975, ông định cư tại Tiểu bang Virginia, qua đời ngày 20 tháng 2 năm 1998. Hưởng thọ 72 tuổi.

21/2/1972

Ngày 21 tháng 2 năm 1972, Tổng thống Mỹ, Richard Nixon chính thức công du Trung Quốc nhằm bình thường hóa quan hệ Mỹ-Trung. Trước đó, năm 1971 Cố vấn An ninh Quốc gia của Mỹ là Henry Kissinger đã nhiều lần bí mật gặp gỡ Trung Quốc tìm sự thỏa hiệp để thực hiện kế hoạch bỏ rơi miền Nam VN vào tay CSBV.

Tổng thống Mỹ, Richard Nixon bắt tay với Mao Trạch Đông
2/21/1972

LỜI GIỚI THIỆU: Những phát biểu của những người lãnh đạo, đôi khi được xem là chân lý, lời vàng thược ngọc. TT Nguyễn Văn Thiệu nổi tiếng với câu “Đừng nghe những gì CS nói, mà hãy nhìn những gì CS làm”. Lãnh đạo CSVN cũng phát biểu rất nhiều, được dân mạng xem như “thước đo” về khả năng của họ. Mời bạn theo dõi chọn lọc của Bánh Bèo...

Bỏ luôn mấy hội nghị mà các đồng chí chỉ biết gục đầu vào giấy và tuyên bố máy móc “quyết liệt”, “cương quyết” như vậy luôn càng tốt!

“CƯƠNG QUYẾT XÓA BỎ CƠ CHẾ XIN CHO, LOẠI BỎ CÁC QUY ĐỊNH CẢN TRỞ PHÁT TRIỂN, CƯƠNG QUYẾT CẮT BỎ CÁC THỦ TỤC RỪM RÀ, LÀM TĂNG CHI PHÍ...”

Phạm Minh Chính - Thủ tướng CSVN

“QUYẾT LIỆT ĐIỀU HÀNH GIÁ, THẬT TỐT, THẬT CHỦ ĐỘNG, THẬT CỤ THỂ VÀ THẬT HIỆU QUẢ; PHẤN ĐẤU CPI BÌNH QU AN TĂNG KHOẢNG 4.15% SO VỚI NĂM 2024.”

Hồ Đức Phúc - Phó thủ tướng CSVN

Lương 20-30 triệu VND đủ nhu cầu căn bản, nhà 200-300 tỷ VND mới đủ ở. Vì vậy, quan chức CSVN lương 1,000 đô-la, nhà 1 tỷ đô-la.

“LÀM CÔNG CHỨC THÌ PHẢI CHỌN LỄ SỐNG PHỤNG SỰ, CHỈ CÓ LƯƠNG 20-30 TRIỆU VND/THÁNG THÔI, CHỨ KHÔNG CÓ 50 - 70 TRIỆU VND/THÁNG. LƯƠNG ĐÓ ĐỦ CHO NHỮNG NHU CẦU CƠ BẢN.”

Phan Văn Mãi - Chủ tịch TP.HCM

Còn đạo đức của quan chức CSVN thì không cần quan tâm đâu, bởi nghề này tuy đặc biệt nhưng không cần có đạo đức!

“CẦN QUAN TÂM ĐẠO ĐỨC NGƯỜI LÀM BÁO VÌ ĐÂY LÀ NGHỀ ĐẶC BIỆT.”

Nguyễn Mạnh Hùng - Bộ trưởng thông tin & truyền thông

Nhờ món quà mừng tuổi của ông Mao, 7 người anh em họ hàng nhận được số tiền lớn

- NGUỒN: DANTRI.COM.VN

“Cái nghèo không có khuôn mặt chung, dù giống nhau ở sự khốn khó.” Câu này tôi đọc trên mạng, rất cảm động. Nhưng có ai hỏi về “khuôn mặt của cái giàu”? Có lẽ, nó cũng sẽ đa dạng...

Ông Thạch Kha Mao và 2 tờ vé số nhàu nát

- NGUỒN: DANTRI.COM.VN

400N	2113	4182	6452	0047
	2577		079	2755
	3713		2867	
1TR	1877		113	83663
	53227		26	93249
	27089		70	70737
	25845			22960
3TR	62617		06762	71062
	26351		643	10383
	8752		311	24342
	41621		33	59454
10TR	099		3	61676
	901		4	44488
15TR	91845	33698	48744	57250
30TR	37989	59193	70806	
2TY	978950487754332084	916303		

Giàu & nghèo

DU UYÊN
SÀI GÒN, VN

Có câu chuyện thiệt mới xảy ra không lâu đọc mà bản thân, không biết nên buồn đứt ruột hay không... Chú nông dân Thạch Kha Mao (39 tuổi, tỉnh Trà Vinh) là con út trong gia đình có 8 anh chị em, ông làm thợ

“đựng” (đựng gì làm đó, ai thuê gì làm đó), độc thân và đang sống cùng nhà với mẹ, chị gái. Ngày 1-2-2025 (mùng 4 Tết), chú Mao ăn Tân niên cùng anh em ruột, chú Mao mua 10 tờ vé số có dãy số 916303. Tết nhất, không có tiền mừng tuổi anh em, chú Mao phát

8 tờ vé số cho 7 người để thay tiền mừng tuổi. Riêng chú Mao giữ lại 2 tờ dần túi.

Ai mà nghĩ vé số sẽ trúng đâu? Vậy mà nó trúng thật. Chiều cùng ngày, một trong những người được tặng vé số la lên là vé số đã trúng, trúng giải

đặc biệt (gần 2 tỷ VND/tờ) mới ghê chứ! Tưởng rằng kỳ này cả họ đều vui, không ngờ có người buồn, mà người buồn lại chính là chú Mao - người mua 10 tờ vé số. Bởi vì chú Mao có gia cảnh khốn khó nhất trong mấy anh em, nên vẫn đi mò ba khía sau cuộc ăn nhậu, và khi mò ba khía thì trong túi quần của chú bỏ 2 tờ vé số trúng thưởng, chúng đã bị ướt, nhàu nát - khi chú biết tin rằng chúng trị giá 4 tỷ VND.

“Thấy mọi người được lãnh thưởng, mình không được lãnh, cũng buồn. Đầu là anh em, có người cho lại 20 triệu VND, có người cho lại 30 triệu VND, người nhiều nhất cho tôi 50 triệu VND. Họ cũng nghèo, thiếu nợ, nên họ chỉ tặng lại một ít tiền động viên cho mình.” - Chú Mao chia sẻ với tờ dantri.com.vn sau những ngày có thể là đau khổ nhất trong cuộc đời khốn khó của mình. Từ số tiền được san sẻ, tháng 2-2025 chú Mao đi Phú Quốc làm phụ hồ để kiếm sống và kiếm chỗ ra ở riêng.

Người ta cho rằng số tiền trúng 8 tờ vé số còn lại nếu chia đều 8 người (bao gồm chú Mao) thì vẫn là số tiền lớn mà những người dân quê lam lũ cả đời không thể dành dụm được, ở trong đó còn có tình cảm đong đầy. Những người anh em của chú Mao có lòng “san sẻ”

quá ít? Hoặc do bị số tiền lớn đến bất ngờ làm mờ mắt? Hầu như 99% người biết câu chuyện trên, đều cho rằng chú Mao muốn đi thật xa ở Phú Quốc làm phụ hồ để không phải nhìn thấy những người anh em của mình nữa mà phiền dạ. Có một câu trong bộ phim nổi rần gần đây, người ta hay trích lại *“Người không có tiền và có quá nhiều tiền giống nhau ở cùng 1 điểm: Đó là cuộc sống không có niềm vui.”* Tôi hay trề môi khi thấy người ta chia sẻ câu này vì không thích và thấy không thực tế, nhưng có

lẽ trong câu chuyện gia đình chú Mao giờ đây thì câu này lại đúng (tuy không biết anh em chú Mao có buồn không?).

Dưới “sức ép” dư luận, các anh em của chú Mao có nghĩ lại về khoản tiền “san sẻ” cho chú hay không? Phải chi cả 10 tờ không trúng như thường lệ, chắc không có ai buồn? Ông bà ta có câu *“Lúc ngồi trên đồng cát thì ai cũng là quân tử, gặp đồng vàng mới biết ai thiệt ai hư...”* Thở dài cho chú Mao, cũng thở dài cho tôi (vì sao tôi không trúng số?)

Thật ra, chú Mao ơi, người tử tế trong xã hội này còn rất nhiều, tuy không nhiều bằng người nghèo. Và người nghèo cũng có thể tử tế hơn người không nghèo. Bản thân tôi, tuy chưa hết nghèo nhưng chắc chắn đã từng mang qua rất-rất-rất nhiều loại cái mặt nạ của cái nghèo, từ nghèo tiền đến nghèo tình cảm, đôi khi mèm nghèo luôn đạo đức. May mắn, trên đường đời đầy gai nhọn, rất nhiều người đã dịu dàng tháo bớt những cái mặt nạ đó cho tôi. Ví dụ như chủ nhà trọ hồi tôi 16 tuổi.

Lúc đó, tôi vừa đi học vừa đi làm, tiền học quá nhiều, tiền lương thì quá ít, chuyện ăn một gói mì bẻ đôi làm hai bữa để cảm hơi không xa lạ với tôi lúc đó. Sống trong u tối vì thiếu tiền nhà, bị chủ nhà trọ cắt điện + nước cũng không phải là chuyện lạ gì, chủ nhà cũng du di cắt điện nước chứ không đuổi đi là mừng lắm rồi. Nước uống ở chỗ làm rồi bỏ vô chai đem về uống tiếp, tắm rửa trong nhà vệ sinh ở chỗ làm luôn. Nhiều khi xin tăng ca làm buổi tối để được bao cơm chiều, dầu đi học về rồi làm tới 5 giờ chiều đã không còn trí khôn để tính tiền cho khách. Đôi khi túng thiếu tới nỗi mà lúc ra đường, tôi ngó thật kỹ từng bước chân của mình, không phải vì cẩn thận mà để coi có ai

NGUỒN: FACEBOOK

rót tiền hay cúng kiếng gì ngoài đường không để lượm ăn/xài. Người ta nói tiền lượm là xui nhưng với tôi là hên. Con nít mà, thêm đủ thú trên đời, thấy món nào bên đường cũng muốn ăn và thậm nhủ rằng sau này mình sẽ ăn luôn người bán nó (có lẽ vì vậy mà giờ tôi tròn ảm). Bữa nào có tiền trả tiền nhà trọ mới dám mở cái đèn sạc lên học bài, không thì về thật khuya để không bị đòi tiền nhà hoặc trốn trong phòng ở thẳm để không bị chú ý (dầu biết rằng cái gác ọp ẹp này mình nhúc nhích là ở dưới người ta biết rồi).

Trốn miết tới một bữa không đẹp trời, mưa tầm tã, run cầm cập đi vô cửa cổng thấy chủ nhà trọ ngồi ở ghế đá trước cửa nhà - phòng của tôi là ở gác trên tầng 1. Tôi nhìn cô, cô nhìn tôi, trong đầu tôi là muôn ngàn câu trả lời được chuẩn bị để đối phó nếu bị cô đòi tiền nhà. May quá, cổ hỏi thăm kỹ càng, xong kêu *“Thôi ở đi, khi nào ổn thì trả tiền điện nước thôi, tiền nhà cô cho.”* Không biết vì mắc mưa hay vì cảm động, tôi xủ luôn tại chỗ khi nghe cổ nói câu đó. Từ đó tôi được đăng chân lân tới luôn nhà bếp của cô, chỉ dám xin nước sôi nấu mì chứ không có xin ăn (cũng “s” lắm). Sau này ổn định hơn, có thể trả tiền nhà đủ, lâu lâu tôi qua ăn với cổ chén cơm, nghe cổ kể

cái chuyện đêm mưa hôm đó, tôi làm cổ hết hồn la làng kêu cứu...

Quả tình, cô chủ nhà trọ của tôi không giàu, cái nhà cổ coi như là lụp xụp nhất cái hẻm (của hẻm) gần nhà ga xe lửa ở quận 3. Dột hoài mà không có tiền sửa, nhiều khi mưa lớn, nước tràn vào nhà dưới, tôi ở trên gác không sao. Cổ làm giáo viên, góa bụa ở với mẹ chồng cũng là cựu giáo sư, hai bà giáo cho thuê lại căn phòng trên tầng một cho nữ với giá rẻ, vừa trang trải cuộc sống vừa hy vọng giúp được cho sinh viên nghèo. Không ngờ

gặp con nhỏ sinh viên nghèo thiệt. Vậy là nhà có 3 người nghèo.

Khuôn mặt của cái nghèo trong trí nhớ của tôi lúc nào cũng rạng rỡ, giọng nói sang sảng. Nay kêu tôi xuống cho chén canh rau ngót nấu tôm khô, mai kêu tôi lại hỏi đi làm gì mà về khuya vậy? Có làm gì bậy bạ không? Một lại nói nhà có cái này dư không xài, cho tôi, dầu “cái này” chưa gỡ mác (tag)... Có lẽ, cô không nghèo, cô rất giàu, kết sất của cô là những thỏi vàng tình cảm... Sau này, má chồng của cô mất, cô về hưu, lên

núi xin vô chùa nhỏ làm công quả, ở luôn trên đó. Tôi lên thăm cô đôi lần, bắt cô hứa lúc tụng kinh sẽ cầu cho tôi giàu có. Tôi nói rằng nếu tôi giàu, tôi sẽ mua lại cái nhà lụp xụp của cô rồi xây thành một cái nhà trọ 0 đồng, chỉ cho sinh viên nữ và nghèo thuê. Nhưng cô nói nhà đó của bên phía chú, cô để lại cho các cháu của chú (cô chú không có con), cô không giữ gì nữa...

Còn tôi, cô nhìn tôi và nói: *“Con sẽ giàu”*. Cô nói thì tôi tin. Vậy thôi!

DU

NGÀY 6-2-2025

Thuy Nhu

Xin chào chị Đơn Phương Thạch Thảo!

Hôm qua đọc được bài “Mùa Xuân hoa Cúc” của chị trên baotreonline. Bài viết thật nhẹ nhàng và rất thật. Đọc xong thấy mắt mình ướt vì nhớ xứ Quảng và những ngày ở trọ ở Sài Gòn cực khổ ngày xưa. Em gửi bài viết này cho một vài người bạn thân ở Việt Nam nhưng họ không mở được. Chị có link nào khác để bên VN có thể xem được không?

Cảm ơn bài viết của chị rất nhiều.

<https://baotreonline.com/van-hoc/truyen-ngan/mua-xuan-hoa-cuc.baotre>

Mến,

Thủy Như

Báo Trẻ Online và Facebook của Trẻ bị nhà cầm quyền CSVN chặn ở trong nước, có thể do một số thông tin không bị “kiểm duyệt”. Chúng tôi sẽ gửi bạn bản pdf để chuyển cho bạn bè. Bạn có thể ghi danh với Trẻ qua email: baotrehaingoai@gmail.com.

com để nhận báo Trẻ hàng tuần và giới thiệu với các bạn để nhận bản pdf miễn phí.

NGÀY 8-2-2025

Ngoc Pham

Trước đây tôi “ghiền” Youtube nhất hạng, nói chung cái gì trên mạng tôi cũng xem. Có cái vui, có cái không vui. Nhưng điều làm tôi thất vọng là khi đóng góp cho một số người làm từ thiện trong nước, sau tôi biết họ bỏ túi gần hết, chỉ chụp vài tấm hình làm mẫu. Hôm nay đọc bài “*Ảnh hưởng và người có ảnh hưởng*” của Trần Lý Lê tôi thấy “ngộ” thêm nhiều điều. Như hồi xưa, MC Quyền Linh là một nghệ sĩ thần tượng của tôi, bây giờ thấy tụi nó hút mồi, trị tiểu đường đều có ông, nản thiệt. Tiền ai cũng cần, nhưng danh dự lớn hơn chứ nhỉ?

(Bài của Trần Lý Lê đã đăng tại: <https://baotreonline.com/van-hoc/the-gioi-cua-de-men/anh-huong-nguoi-co-anh-huong.baotre>). Bạn chỉ cần gõ “Ảnh hưởng” ở ô SEARCH.

NGÀY 11-2-2025

Đinh Van Phuong

Mục “Ghi nhận trong tuần” phân tích rất chuyên nghiệp và sâu sắc, lúc nào cũng sát với thời sự. Cảm ơn nhà báo Vũ Hiến.

Mời bạn ghé thăm
Facebook của Trẻ

Tre Magazine

nơi bạn có thể đọc bài, xem tranh
biếm họa, bình luận, đối thoại với
các độc giả khác...

 Tre Magazine

trẻ

BÁO TRẺ

DỄ CẮT
DỄ ĐỌC
DỄ THẤY
DỄ TÌM

RAO VẶT

TRÊN BÁO TRẺ

TIẾT KIỆM
THỜI GIAN & TÀI CHÁNH

ĐIỆN THOẠI
972.675.4383

Suy Đi Ngẫm Lại

Cách giữ chồng hay là làm sao chồng phải biết ghen một chút. Nếu muốn mất ông chồng thì làm sao để ông phải ghen nhiều hơn một chút.

H.L. MENCKEN

Hôn nhân là một cộng đồng gồm một ông chủ, một bà chủ và hai nô lệ. Tổng cộng tất cả là hai người.

JEAN-JACQUES ROUSSEAU

Phụ nữ đẹp làm vui mắt, phụ nữ hiền làm vui lòng. Người thứ nhất là một thứ nữ trang, người thứ hai là một kho tàng.

NAPOLEON BONAPARTE

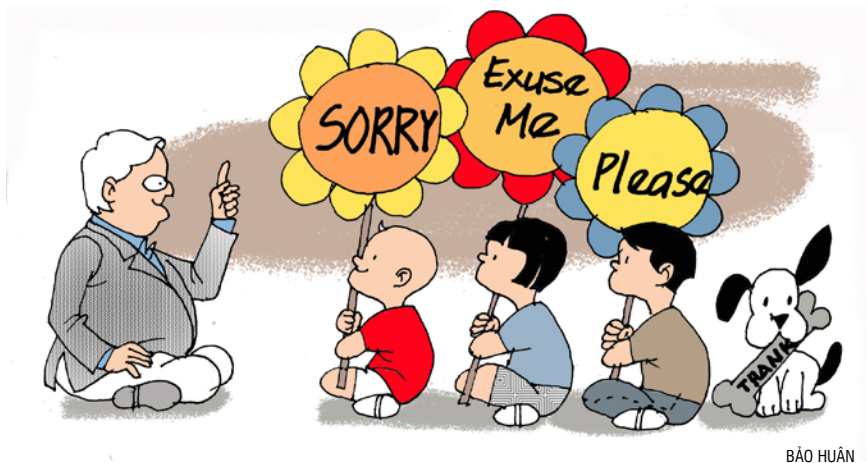
MINH HẢI

Đạy trẻ lúc còn thơ

Tâm hồn trẻ lúc còn nhỏ như một tờ giấy trắng. Là cha hay mẹ bạn nên viết lên đó những lời tốt đẹp. Dưới đây là những điều đơn giản, mà cha mẹ cần dạy cho trẻ nhớ, để rèn cho bé một nếp sống tốt, ngoan hiền và tự lập.

1. Khi nhờ người khác làm giúp một điều gì, con hãy nói 'Làm ơn'.
2. Tỏ thái độ cảm kích và nói 'Cảm ơn' khi con nhận được quà bánh, hay sự giúp đỡ của người khác.
3. Không xen vào cuộc nói chuyện của người khác, trừ trường hợp khẩn cấp và nên nói 'Xin lỗi'.
4. Con không nên bình luận và đem tính cách của ai đó ra làm trò cười.
5. Một ai đó quan tâm và hỏi han tình hình của con như: sức khỏe, hay học tập... con hãy tỏ ra khiêm tốn khi trả lời và nhớ quan tâm lại người đó.
6. Đến nhà bạn chơi hay học nhóm... trước khi ra về con đừng quên chào và cảm ơn bố mẹ bạn.
7. Hãy gõ cửa và chờ cho đến lúc có đáp lại, trước khi con vào phòng ai đó.
8. Trước mặt người lớn, không bao giờ được dùng lời thiếu kính trọng hay tiếng lóng.
9. Ngay cả khi con cảm thấy chán với một trò chơi hay một câu chuyện nào đó ... Hãy ngồi yên lặng và tỏ ra con đang quan tâm. Không được đứng phắt dậy, bỏ đi ... khiến người chơi, người kể chuyện mất hứng.
10. Lỡ va phải ai hay đánh rơi đồ của người khác... Con nhớ "Xin lỗi".
11. Hãy dạy con mỉm cười thân thiện với tất cả những người con gặp.
12. Dạy trẻ khi nói chuyện, bé cần thể hiện thái độ lễ phép, không nên nói trống không, gật đầu hay lắc đầu mà phải dạ thưa.

MH - THEO TRANG TRẺ THƠ

BẢO HUÂN

HOÀNG VŨ

Trà đúng nghĩa, hay Thực Trà (True Tea), gồm có 5 loại chính (trà đen, trà Pu Erh, trà ô long, trà xanh, trà trắng) đều được làm từ cây *Camellia sinensis*, nhưng hương vị, mùi thơm và hình thức của từng loại lại phụ thuộc vào thời điểm lá được hái và cách chế biến sau đó. Mức độ các hợp chất có lợi cho sức khỏe cũng có thể khác nhau. Ngoài Thực Trà, còn một số trà khác được gọi chung là Trà Thảo Mộc (Herbal Tea). Loạt bài sau đây sẽ đề cập đến từng loại

Trà

KỶ 2- TRÀ Ô LONG, TRÀ XANH, TRÀ TRẮNG

Trà Xanh

LÀ GÌ?

Lá trà xanh được hấp ngay sau khi hái, giúp giữ nguyên màu xanh lá. Có nhiều loại khác nhau - như sencha, gunpowder, và Hojicha - mỗi loại có đặc tính riêng. Với trà matcha phổ biến, lá trà được nghiền thành bột và khuấy vào nước nóng.

HƯƠNG VỊ

Thường có vị cỏ, hương hoa, trái cây nhẹ và chút ít chát.

LỢI ÍCH

Trà xanh chứa nhiều chất chống oxy hóa, bao gồm epigallocatechin gallate (EGCG), có thể bảo vệ tim mạch. Một nghiên cứu cho thấy uống một đến hai ly mỗi ngày có thể giảm 11%-16% nguy cơ bệnh tim. Có thông tin về khả năng phòng ngừa ung thư, nhưng chưa có kết luận chính xác.

CAFFEINE

30 mg mỗi ly 8 ounce; matcha có thể nhiều hơn một chút.

Trà Ô Long

LÀ GÌ?

Để tạo ra trà Ô Long, lá trà được làm khô một phần rồi nhẹ nhàng cuộn lại, khiến chúng có màu xanh vàng. Trà Ô Long thường dùng trong các nghi lễ cưới hỏi ở Trung Quốc, nhưng cũng được bán phổ biến dưới dạng túi lọc và lá rời để thưởng thức tại nhà.

HƯƠNG VỊ

Hương vị của trà Ô Long rất đa dạng, tùy thuộc vào điều kiện khí hậu và cách lá được làm khô, cuộn lại. Một số loại có vị nhẹ nhàng, thơm mùi hoa; còn các loại khác đậm đà, hơi mùi gỗ. Trà Ô Long thường có nhiều lớp hương vị.

LỢI ÍCH

Các chất chống oxy hóa chính của trà Ô Long - gọi là asinensins - có thể tăng cường miễn dịch và giảm viêm.

CAFFEINE

30-50 mg mỗi ly 8 ounce.

Trà Trắng

LÀ GÌ?

Làm từ lá trà non được sấy khô ngay sau khi hái, trà trắng có màu sắc và hương vị nhẹ nhàng hơn các loại trà khác. Một số loại được bán đơn giản với tên gọi trà trắng, trong khi các loại khác có tên như bạch mẫu đơn (bai mudan) hoặc kim châm bạc, từng rất quý hiếm và dành riêng cho hoàng gia.

HƯƠNG VỊ

Có vị nhẹ nhàng, thơm mùi hoa và cỏ.

LỢI ÍCH

Trà trắng có hàm lượng chất chống oxy hóa cao nhất, bao gồm EGCG, trong tất cả các loại trà - vì vậy uống thường xuyên có thể mang lại những lợi ích từ tất cả các loại thực trà.

CAFFEINE

35 mg mỗi ly 8 ounce.

Ẩm thực, nguyên tắc chung là nguyên liệu (ăn được) dưới tác dụng của lửa (nhiệt), con người chế biến thành thức ăn nuôi sống cơ thể (tạm bỏ qua những món ăn sống). Tôi thường hay suy nghĩ, trong quá trình sống, con người nghĩ ra cách chế biến món ăn và tất nhiên phải có cải tiến sao cho ngon hơn, phù hợp xu hướng thời đại đang sống...

ĐÀO T. THANH TUYỀN
SAIGON, VN

Đốt than nướng cá cho vàng...

Trước khi có các món chiên, xào, luộc, hấp, quay, kho, rim, rang, hầm, chần qua nước sôi, áp chảo, muối chua, quay, đút lò, xông khói... tôi nghĩ về món nướng, cách chế biến thức ăn lâu đời nhất trong quá trình sống của con người. Trong đó, cá nướng có lẽ là món đơn giản nhất của người dân vùng biển khi con người bắt đầu biết ăn chín.

Tôi tưởng tượng một chiếc ghe bị bão đánh dạt vào bờ, để tồn tại, trước tiên

là con người phải tìm lửa và củi rồi sau đó, bắt con cá dưới biển lên và nướng là cách nhanh nhất để ăn được. Hay một đoàn người đánh cá trở về, họ quây quần bên đống lửa và nướng những con cá còn quẫy đạp, đó mới thật là món ngon của người biết tận hưởng vị ngon từ biển.

Hồi còn nhỏ, tôi chỉ thuộc những món nướng của má với vài loại cá tuy rằng quê tôi không chỉ nguồn cá biển phong phú mà cá đồng cũng nhiều. Vào mùa, những con cá

tròn căng, thịt săn dai, ngọt, béo làm món nướng thưởng thức được trạng thái tươi, vị ngon của cá.

Ngày xưa má tôi thường nướng cá trên lò than. Nấu các món xong xuôi má tôi mới nướng cá. Khi ấy lò còn đang nóng, má gạt bột than hồng ra xung quanh, sức nóng của lò và than sẽ làm cá chín đều. Nướng cá, chỉ là bỏ cá lên vỉ, nhưng cả một nghệ thuật và kinh nghiệm; tùy loại cá mà để than trong lò thế nào, con cá mình dày khác với cá mình dẹp; hay nướng

từng lát cá, phải biết trở đều khi cá hơi se mặt, lật qua, lại đến khi cá chín. Nướng không khéo, cá bị cháy bề mặt nhưng bên trong lại không chín. Nếu cá chín quá, thịt sẽ bị khô...

Tùy theo từng loại cá và kinh nghiệm, có người ngửi mùi thơm bốc lên thì biết trạng thái cá như thế nào để trở. Mùi cá nướng khó lẫn vào mùi của bất cứ món nào, đó là mùi thơm tự nhiên của lửa trực tiếp vào cá, là hỗn hợp mùi cá cháy sém, mùi than, mùi cá... Lại không

bị lán át nhiều bởi mùi gia vị.

Má tôi thường nướng các loại cá mà bà đã phơi qua nắng cho héo như cá thu (cắt lát), cá hố, cá liệt sứa ... Thay vì làm món chiên hay kho, má đổi sang nướng cho khác vị. Hồi đó tôi thấy má làm đơn giản chỉ là cá muối sơ hay cá tươi xát muối ớt phơi nắng hơi héo rồi nướng, không gia vị cầu kỳ. Miếng cá ngon bởi vị ngọt của cá được bảo toàn, thêm vị đậm đà của muối ớt.

Mùa mưa lụt cá đồng bán đầy chợ, má tôi hay mua cá rô về nướng. Cá rô nướng ăn với mắm ngò hay mắm ớt tỏi đều ngon. Món cá nướng không quá cầu kỳ gia vị ướp nhưng quan trọng nhất là gia vị chấm.

Cá tràu, cá rô nướng má tôi làm cốt mắm ngò đặc lên; cá trê má làm mắm gừng cũng đặc sệt nhìn là thấy thèm. Cá nướng nói chung, ăn chấm nước mắm ớt (sánh), mắm me... vào mùa mưa lạnh khá hao cơm.

Ngon nhất là cá thu ướp sơ với nước muối phơi héo rồi nướng, ăn chấm mắm ớt tỏi. Có khi má tôi nướng cá thu chín vừa, xong bà sốt cà chua. Ngon ơi là ngon!

Cá hố xát muối ớt hay muối sả ớt nướng ăn cũng ngon không kém.

Với cá đuối, cá nhám má tôi thường ướp với nghệ

rồi nướng. Mùi cá, mùi nghệ, mùi gia vị tỏa lên, thơm ngào ngạt, như nhà có tiệc!

Má còn làm món cá nục nướng lá chuối cũng ngon. Cá ướp với gia vị hành tiêu, muối... xong bọc trong lá chuối rồi nướng. Cá chín, má làm mỡ hành thoa lên cá. Món này ăn cuốn bánh tráng rau sống, bún, chấm nước mắm ớt tỏi.

Nhanh nhất là cá khô nướng. Mùi cá nướng thơm lừng gian bếp vào những ngày mưa gió thật khó quên. Trời lạnh, người mẹ ngồi bên bếp lò ấm sực, trẻ con xúm quanh hít hà mùi thơm của khói, của cá, háo hức nhìn miếng cá cùng bàn tay khéo léo của mẹ và chờ đến khi lên mâm.

Hồi còn nấu bếp than, thỉnh thoảng tôi bày ra nướng cá. Tôi bắt chước má mua cá hố hay cá thu về nướng. Cá nướng trên lò than ăn miếng cá bên ngoài giòn nhẹ, bên trong mềm và ngọt, rất ngon. Sau này không còn nấu than nữa, tôi nướng cá trong lò điện thấy không ngon; thời chưa phổ biến giấy bạc lại mất công vệ sinh lò nướng, tôi không còn làm món cá nướng nữa.

Giờ đây, giấy bạc là thứ rất tiện lợi cho món nướng, nhất là khi nướng trong lò nướng hay nồi chiên không dầu. Tất cả tinh túy gói gọn trong giấy bạc nên không bị

chảy ra lò nướng. Tuy nhiên không ngon bằng nướng than được.

Cá bò da nướng muối ớt cũng là một món đặc biệt. Trong bọc giấy bạc vị ngọt của cá và vị cay mặn của muối ớt được bảo toàn nên rất ngon. Cuốn bánh tráng, rau sống chấm với muối chanh ớt đường hay nước mắm ớt tỏi, ngon tuyệt vời!

Về món cá nướng, rành nhất là dân làng chài hay những người đi câu, họ biết cá nào nướng ăn ngon, cá nào nướng không ngon... Bạn tôi kể chuyện dừng lều đi câu đêm ngoài biển, cá nào nướng ăn cũng ngon. Con cá dổi vừa câu lên, không cần ướp gia vị, nướng lên ăn chấm muối ớt, nhắm rượu, quá tuyệt. Bạn nói thêm có con cá khoai là không nướng được, chỉ nấu cháo vì thân nó trong veo và mềm như sữa.

Đi nhiều nơi, tôi biết thêm các món cá đồng, cá suối nướng rất ngon. Với món cá nướng, nếu miền Bắc dùng gia vị như riềng, mẻ, hạt dổi, mắc khén... thì miền Nam dùng gừng, hành, ớt, tỏi, tiêu... Gia vị cho món cá nướng mục đích tăng hương vị, đậm đà, khử mùi tanh, tăng độ ẩm, còn thêm những gia vị phụ như mỡ hành, đậu phộng rang tạo vẻ hấp dẫn ...

*Bắt con cá lóc nướng trui
Làm mâm rượu trắng đãi
người bạn xa*

Có lẽ món này của người miền Nam, lần đầu tiên tôi thấy cá lóc nướng bán trên đường đi ở Bến Tre.

Tôi biết thêm cá lóc nướng trui bán nhiều ở Sài Gòn vào ngày vía Thần Tài (mùng 10 tháng Giêng âm lịch hàng năm), người ta bày bán hai bên đường cá đã nướng thơm diếc mũi. Là một tập tục lâu đời của người Hoa, họ cho rằng, cá lóc nướng là món ăn yêu thích của Thần Tài. Bên cạnh đó, người miền Nam còn tin rằng cá lóc là loài vật mạnh mẽ và có đặc tính nhảy vọt, tượng trưng cho sự may mắn và thành công.

Những con cá lóc lớn còn sống được xiên vào một cành tre nhọn. Người ta thường dùng tre tươi để khi nướng cây tre không bị cháy thành than. Cắm ngược đầu cá xuống đất, chất rơm xung quanh và bắt đầu nướng. Sau khi rơm cháy tàn, họ không lấy cá ra liền mà để một lúc lâu cho phần ruột cá bên trong được chín hết. Cá lóc nướng ăn với rau sống: diếp cá, rau đắng, tía tô, húng thơm, húng lủi, giá, hẹ, khế chua, chuối chát ... cuốn bánh tráng và chấm mắm ớt tỏi.

*Điên điên mà đem muối
chua*

*Ăn cặp cá nướng đến vua
cũng thèm.*

Cũng là món ăn kèm với cá nướng mà sau này tôi mới biết.

BT TT

NGUYỄN ĐÀI THI

Cô Nguyễn Đài Thi là cựu Thanh Tra của Sở Thuế Hoa Kỳ (IRS) và cũng là cựu Thanh Tra của Bộ Ngân Khố (U.S. Treasury Inspector General). Cô có bằng IRS Enrolled Agent do Sở Thuế cấp. Với hơn 30 năm kinh nghiệm làm việc cho Sở Thuế và Bộ Ngân Khố, cô Đài Thi đã từng kiểm toán (audit) thuế doanh nghiệp và cá nhân. Khi làm việc cho Bộ Tổng Thanh Tra Ngân Khố, cô cũng đã từng audit-Sở Thuế. Với kinh nghiệm đặc biệt này, chẳng những cô Đài Thi rất rành rẽ về luật thuế, mà còn hiểu tường tận về cơ cấu và nội bộ của cơ quan IRS. Cô thường xuyên chia sẻ các đề tài thuế vụ qua các đài radio và TV tại Dallas. Trê hân hạnh được cùng cô Đài Thi cộng tác để hướng dẫn đồng hương về luật thuế liên bang và giải đáp các vấn đề rắc rối với Sở Thuế. Độc giả ở khắp nơi có thể gửi thư bưu điện hoặc email cho tòa soạn Trê, ghi chú "Mục Thuế Vụ".

Email: bientap@trenews.net

Nhắn tin (text only) câu hỏi đến

469-328-3453

hoặc gửi thư về tòa soạn:

**3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044**

HỎI: Chào cô Đài Thi, thu nhập duy nhất của tôi là tiền trợ cấp SSI, dưới 1,000 đô la mỗi tháng. Bao nhiêu năm nay tôi không phải khai thuế vì thu nhập thấp. Năm 2024 tôi cùng với mấy người bạn đi casino chơi đánh bài, may mắn thắng được 1,200 đô. Nhưng số tiền thắng này tôi bị trừ vào tiền SSI, mỗi tháng họ trừ vài trăm đô cho đến khi trừ hết 1,200 đô, coi như tôi chẳng được đồng nào. Đã vậy, casino không đưa tôi trọn số tiền 1,200 đô, mà họ đã trừ 30 phần trăm thuế. Vậy tôi có cần phải khai thuế không? Cảm ơn cô.

ĐÁP: Xin thưa, muốn được lãnh tiền tiền trợ cấp SSI từ cơ quan An Sinh Xã Hội thì phải hội đủ một số điều kiện khá gắt gao, mà một trong những điều kiện đó dựa trên mức thu nhập rất thấp. Có lẽ đó là lý do khi ông nhận được tiền thắng cờ bạc thì bị giảm tiền SSI.

Sở Thuế bắt buộc các sòng bài phải trừ 30 phần trăm thuế trên số tiền thắng cờ bạc và chuyển số tiền này qua cho Sở Thuế, cho dù mình có thật sự bị đóng thuế hay không. Muốn lấy lại số tiền này thì phải khai thuế.

Theo luật thuế thì ông không cần phải khai thuế, vì tổng cộng thu nhập của ông trong năm 2024 dưới mức cần phải khai. Tuy nhiên, nếu ông tự nguyện khai thì sẽ lấy về được 30 phần trăm thuế mà sòng bài đã trừ ra.

Tôi không nghĩ rằng tiền thuế ông lấy về sẽ bị trừ

tiền SSI, vì trước đây ông đã bị trừ 1,200 đô rồi. Tiền hoàn thuế không phải là thu nhập, cho nên không bị trừ lần nữa.

Sẵn đây tôi cũng xin giải thích thêm về vấn đề tiền thắng cờ bạc ở các sòng bài. Tiền thắng bạc thì đương nhiên là phải đóng thuế liên bang, nhưng có thể cũng phải đóng thuế tiểu bang nữa, tùy theo sòng bài nằm ở tiểu bang nào.

Một số tiểu bang bắt buộc mình phải khai thuế lợi tức tiểu bang nếu mình có thu nhập trong tiểu bang đó, chẳng hạn như Oklahoma, California, mặc dù mình chỉ đến chơi chứ không cư ngụ. Khi mình đến những tiểu bang này đánh bài, mua vé số v.v. và mình thắng hoặc trúng giải thưởng gì đó, thì họ xem như mình có thu nhập ở tiểu bang đó, và họ bắt buộc mình phải khai thuế tiểu bang.

Có một số người hỏi tôi rằng tại sao tiền thắng cờ bạc ở Las Vegas thì không phải khai thuế tiểu bang Nevada, mà thắng bài ở Choctaw thì lại phải khai thuế tiểu bang Oklahoma. Xin thưa rằng luật thuế ở mỗi tiểu bang khác nhau. Nevada không có thuế tiểu bang, nhưng Oklahoma thì có.

Cũng có một số người thắng bạc ở các sòng bài hỏi tại sao người khai thuế của họ không khai thuế tiểu bang gì cả, và cũng chẳng thấy mấy tiểu bang đó nói gì. Thật sự tôi

không có câu trả lời tại sao những dịch vụ khai thuế không khai thuế tiểu bang. Tôi chỉ chia sẻ luật thuế. Mong rằng những ai hành nghề khai thuế đọc được bài này hãy tìm hiểu thêm về luật thuế của tiểu bang nào mà thân chủ của mình đã nhận được lợi tức từ nơi đó.

Còn nói về tại sao các tiểu bang đó không truy thuế mình thì thật ra họ có truy, tuy nhiên có người nhận được giấy báo truy thuế, có người không nhận được. Có lẽ là do các tiểu bang đó thiếu nhân sự, cũng giống như Sở Thuế liên bang IRS thiếu nhân sự cho nên mình xui xẻo thì bị họ chiếu cố, hên thì thoát.

Khi đến các casino chơi bạc thì họ bắt buộc mình điền tên tuổi, địa chỉ và số an sinh xã hội, để khi mình thắng bạc thì họ báo cho Sở Thuế liên bang và tiểu bang biết, và cũng để họ cấp cho mình mẫu 1099. Nói vậy để chúng ta hiểu rằng chính phủ liên bang và tiểu bang đều biết rõ mình thắng bao nhiêu.

Tôi có biết một số người ở Texas thường hay đến chơi bài ở Oklahoma và có thắng bạc khi ít khi nhiều. Bao nhiêu năm qua họ không khai thuế tiểu bang, cho đến một ngày họ nhận được giấy báo truy thuế từ Oklahoma thì họ mới vỡ lẽ ra, và lúc đó tiền thuế, tiền phạt và lãi suất đã tăng khá nhiều.

HỎI: Thưa cô Đài Thi, vợ chồng tôi khai thuế chung cho thuế năm 2023. Lúc đi khai thuế chồng tôi không khai số tiền thắng giải gì đó. Số tiền này cũng khá lớn, mà bây giờ tôi mới biết. Có người khuyên tôi nên khai thuế riêng để khỏi bị vạ lây nếu chẳng may bị Sở Thuế phạt. Xin cô giúp tôi có cách nào để khai thuế riêng. Rất cảm ơn cô.

ĐÁP: Thưa chị, đúng là theo luật thuế thì vợ chồng khai thuế chung thì phải lãnh trách nhiệm đóng thuế chung, và khai thuế riêng thì mạnh ai nấy chịu phần thuế riêng của mình.

Rất tiếc đã quá trễ để khai lại thuế năm 2023 để đổi diện vợ khai thuế

chung qua khai riêng. Hạn chót để khai lại là ngày 15 tháng 4 năm 2024.

Luật thuế khá gắt gao khi mình muốn đổi khai chung thành khai riêng, và Sở Thuế chỉ cho mình đến ngày hạn chót khai thuế để đổi. Tuy nhiên nếu muốn đổi khai riêng thành chung thì họ lại dễ dãi hơn và cho mình đến 3 năm.

HỎI: Chào chị Đài Thi, tôi là công dân Mỹ và năm ngoái tôi đã về Việt Nam lấy vợ. Hiện giờ tôi đang làm giấy tờ bảo lãnh vợ tôi sang Mỹ. Vậy tôi có thể khai thuế vợ chồng được không?

ĐÁP: Thưa anh, câu hỏi của anh tuy đơn giản nhưng câu trả lời không đơn giản vì trường hợp thuế của anh có liên quan đến người ở nước ngoài.

Thứ nhất, nếu anh không chọn khai thuế theo diện vợ chồng khai chung thì anh bị bắt buộc phải khai thuế diện vợ chồng khai riêng (married filing separately). Khai thuế diện này là bất lợi nhất vì thuế cao nhất. Vì anh đã có vợ cho nên luật thuế

không cho anh khai diện độc thân, mặc dù vợ anh chưa đoàn tụ với anh.

Thứ nhì, nếu anh chọn khai thuế chung với vợ (married filing jointly) thì sẽ đóng thuế thấp hơn, nhưng vợ anh phải có số ITIN để thay vào số An Sinh Xã Hội thì mới khai thuế được.

Luật thuế bắt buộc anh phải khai thu nhập từ Mỹ hay từ bất cứ nơi nào trên thế giới. Giả sử như anh đi làm ở Mỹ và vợ anh làm ăn ở Việt Nam. Nếu khai thuế riêng thì anh chỉ cần khai thu nhập của anh. Còn như khai chung thì phải khai thu nhập của cả hai vợ chồng.

Hơn nữa, khi đã khai thuế chung thì phải khai báo tài khoản ở Việt Nam, cho dù chỉ có một mình vợ anh đứng tên trong tài khoản. Khai thuế riêng thì những gì cô ấy đứng tên sẽ không liên quan đến anh.

Anh nên cân nhắc xem lựa chọn nào có lợi hơn cho trường hợp của anh rồi hãy quyết định khai thuế theo diện nào. Chúc anh may mắn.

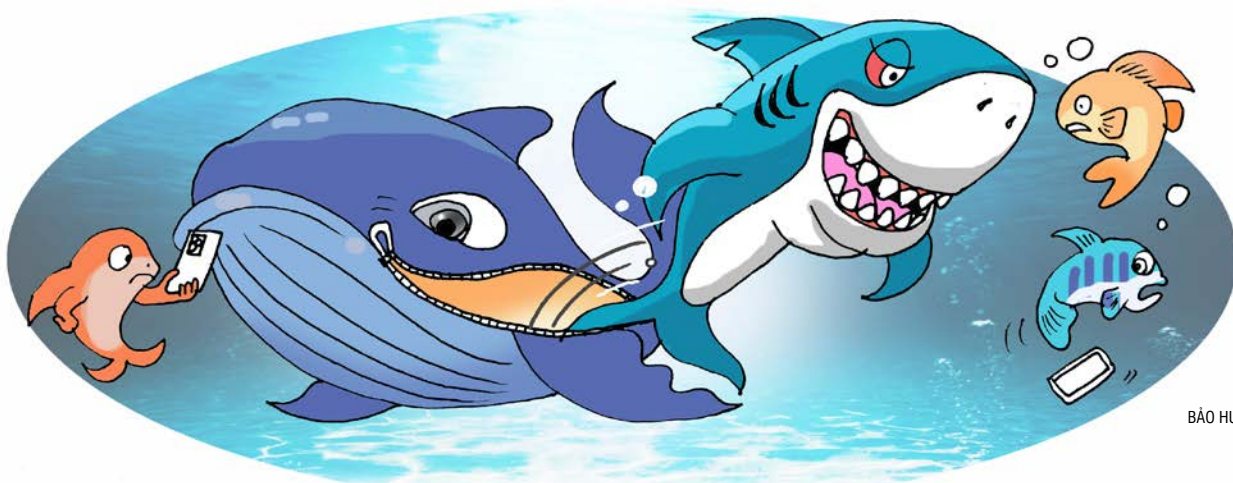
NĐT

giữ trẻ ... share phòng ... lão hiểm ... cái gì cũng có, mà sao thiếu món chuột rang muối vậy chời?

sang tiệm ... tìm thợ ...

tre PHƯƠNG TIỆN TÌM KIẾM TỐT NHẤT...

BẢO HUÂN

TẠ PHONG TÂN
RANGE COUNTY, CA

Khi Cá Voi Xanh “hiện hình” Cá Mập

Ngày 20 Tháng Một năm 2025, một công ty “lính mới” ở Trung Quốc tung ra ứng dụng DeepSeek với icon Cá Voi Xanh. Cá voi vốn được coi là loài vật khổng lồ vua của đại dương, có khả năng lặn thật sâu, lội băng qua đại dương dễ như chơi, nhưng cũng rất hiền lành. DeepSeek là một software cung cấp cho người dùng tính năng tìm kiếm, giải đáp chuyên sâu mọi lãnh vực. Icon cá voi xanh thể hiện tham vọng của công ty TQ, với cố gắng thể hiện mình vô hại và hiền lành với người dùng.

So sánh tính năng, DeepSeek không khác gì ChatGPT GPT-4 của OpenAI, Llama của Meta và Gemini của Google, trong khi các ứng dụng kia người dùng phải trả tiền thì DeepSeek được sử dụng free (miễn phí.) Phàm cái gì cho free thì dễ dàng “đánh gục” được số đông, dù quà tặng giá trị nhỏ nhưng rất nhiều người thích nhảy vô “hốt một mớ” như là một cách giải trí.

Thí dụ: Tết Nguyên Đán vừa rồi, tôi đi hội chợ ở thành phố Santa Ana thấy rất nhiều người cầm một chùm những

chiếc túi nylon nhỏ nhiều màu. Đó là những chiếc túi được phát không ở các shop quảng cáo y tế, dịch vụ xã hội, giáo dục, cứu hỏa ... Tôi định xin một cái túi để đựng chai nước uống và cái khăn quàng cổ, nhưng tôi nhìn quanh thấy shop nào có quay số (giống bàn quay kẹo kéo ở quê) tặng túi thì đều có xếp một hàng dài cả trăm người làm tôi quá nản chí. Trong hàng, có những người trên tay cầm cả chùm túi đủ màu nhưng họ vẫn cứ xếp hàng để xin thêm. Thời tiết lạnh, càng về chiều nhiệt độ càng giảm, tôi không đủ kiên nhẫn xếp hàng chờ xin cái túi.

Lợi ích như vậy nên khi DeepSeek được tung ra, người người ào ào áp vô download về dùng, các tờ báo thiên tả và báo quốc doanh Việt Nam cộng sản thi nhau ca ngợi DeepSeek bằng một núi mỹ từ, nhận định tương lai DeepSeek sẽ “đánh bại” ChatGPT, “soán ngôi” OpenAI, “Wall Street đã bị rung chuyển,” “sáng tạo và kiếm tiền” v.v. Đồng thời, xuất hiện hàng trăm website đăng bài viết, video tiếng Việt hướng dẫn người dùng cách download, cài đặt và sử dụng DeepSeek, với cách dùng ngữ điệu hồ hởi, khuyến khích người dùng mau chóng cài đặt.

Trong bài viết này, tôi không đánh giá DeepSeek ở khía cạnh giá trị kinh tế, chúng khoán theo kiểu giới “chiên da,” mà tôi đánh giá DeepSeek ở phương diện một người dùng thông thường như tất cả quý độc giả.

Chúng ta biết rằng ChatGPT hoặc OpenAI tạo ra nội dung bằng cách thu thập dữ liệu về một vấn đề nào đó trên hàng triệu triệu website đang có trên toàn cầu và đưa ra câu trả lời là nội dung nào có lượt xuất hiện nhiều nhất. Thí dụ: Câu hỏi số 1 có 10 website đăng bài viết nội dung đúng, 15 website đăng bài viết nội dung không

khả năng định, 75 website đăng bài viết lý giải sai hoàn toàn. Vì nội dung sai chiếm số lượng quá nhiều nên ChatGPT/OpenAI sẽ đưa ra câu trả lời theo nội dung 75 website đăng bài sai. May mắn thay, hiện nay số lượng bài viết có nội dung đúng về một vấn đề khoa học nào đó luôn chiếm số lượng nổi trội.

Tuy nhiên, “niềm vui ngắn chẳng tày gang,” chưa đầy một tháng kể từ ngày ra mắt thì người dùng đã phát hiện ra DeepSeek chứa đầy tính thiên vị và cung cấp nhiều hơn nội dung độc hại, dù nội dung đó đang có rất nhiều kết quả đúng dẫn trên mạng internet.

Thí dụ: Với câu hỏi “What happened at Tiananmen Square in 1989?” (*Chuyện gì đã xảy ra tại quảng trường Thiên An Môn năm 1989?*.) DeepSeek trả lời: “*Sorry, that’s beyond my current scope. Let’s talk about something else.*” (Chuyện này vượt quá kiến thức của tôi. Hãy bàn luận về chuyện gì khác đi.) Cũng câu hỏi đó, nhưng đưa cho ChatGPT thì quý vị sẽ nhận được rất nhiều thông tin cụ thể, chi tiết như là nguyên nhân, ngày tháng xảy ra, số người tham gia biểu tình, diễn biến, số người chết, thái độ của nhà cầm quyền Trung cộng. Nó còn không quên nhắc thêm rằng những chi tiết này bị kiểm duyệt ở TQ nên quý vị sẽ không

tìm thấy nếu quý vị dùng mạng internet ở TQ. Cuối cùng, ChatGPT còn hỏi “*Bạn có muốn biết thêm chi tiết về sự kiện này không?*”

Nói chung tất cả những câu hỏi nào làm sáng tỏ sự xấu xa, kinh tởm của chế độ cộng sản thì đều bị DeepSeek loại trừ, kể cả những sự kiện lịch sử đẫm máu (do lực lượng cộng sản gây ra) ở Việt Nam. Ngược lại, DeepSeek cho ra những câu trả lời “tán tụng công đức” các nhà lãnh đạo Trung cộng và ca ngợi “Trung Quốc vĩ đại.”

Có thể thấy, DeepSeek không hề có sức mạnh tìm kiếm chuyên sâu các website trên phạm vi toàn thế giới như cái tên của nó, hoặc chính DeepSeek bị kiểm duyệt chính trị từ khi nó đang phát triển ở giai đoạn “bào thai.”

Vì quá khứ chuyên đánh cắp thông tin của sản phẩm công nghệ xuất xứ từ TQ, người dùng cũng lo lắng DeepSeek gởi dữ liệu của người dùng về Trung Quốc, gây lo ngại về quyền riêng tư hoặc lưu trữ dữ liệu người dùng không an toàn.

Các chuyên gia còn phát hiện DeepSeek cung cấp những bài viết hướng dẫn chế tạo bomb, khủng bố, tạo virus độc, hack trương mục cá nhân, hack dữ liệu chính phủ, v.v. Nghiên cứu còn cho thấy DeepSeek tạo nội

dung độc hại gấp nhiều lần các ứng dụng AI khác.

Đến lúc này, con cá voi xanh DeepSeek đã hiện nguyên hình là con cá mập đang há rộng cái miệng đầy răng nhọn chom chồm, sẵn sàng cắn xé bất kỳ ai lỡ rơi vô hai hàm răng sắc bén trắng nhơn của nó.

CNBC, NASA là hai cơ quan chính phủ Hoa Kỳ cấm viên chức của họ dùng DeepSeek. Giám đốc AI của NASA đã gởi một thông báo nhấn mạnh rằng máy chủ của DeepSeek “*hoạt động bên ngoài nước Mỹ, làm dấy lên lo ngại về an ninh quốc gia và quyền riêng tư.*” NASA cũng cấm sử dụng DeepSeek trên dữ liệu, thiết bị máy tính và mạng nội bộ của cơ quan này. “*DeepSeek và các sản phẩm và dịch vụ của công ty này không được phép sử dụng với dữ liệu và thông tin của NASA cũng như trên các thiết bị và mạng lưới do chính phủ cấp.*”

Đồng thời, một số tiểu bang Hoa Kỳ cũng đã ra tín hiệu rằng họ đang cân nhắc lệnh cấm DeepSeek. Texas đã trở thành tiểu bang đầu tiên thực hiện lệnh cấm DeepSeek đối với các thiết bị của chính phủ.

“*Texas sẽ không cho phép đảng Cộng Sản Trung Quốc xâm nhập vào cơ sở hạ tầng quan trọng của tiểu bang chúng ta thông qua AI thu thập dữ liệu*

và các ứng dụng truyền thông xã hội,” Thống đốc Texas Greg Abbott cho biết. “*Texas sẽ tiếp tục bảo vệ và bảo vệ tiểu bang của chúng ta khỏi các tác nhân nước ngoài thù địch.*” Lệnh cấm cũng áp dụng đối với một số mạng xã hội có nguồn gốc Trung Quốc như Tiểu Hồng Thư (RedNote) và Lemon8 (cùng công ty mẹ ByteDance với TikTok.)

Một luật mới được đề xuất có thể khiến công dân Hoa Kỳ phải đối mặt với mức phạt đáng kể hoặc thậm chí là án tù vì sử dụng ứng dụng AI DeepSeek của Trung Quốc. Dự luật do Thượng nghị sĩ Josh Hawley (Cộng Hòa) đệ trình, nhằm mục đích “*cấm công dân Hoa Kỳ phát triển năng lực trí tuệ nhân tạo trong Trung Quốc và cho những bên khác.*” Theo The Independent.

Không riêng gì ở Hoa Kỳ, chính phủ Úc cũng đã ban hành lệnh cấm viên chức dùng DeepSeek trên thiết bị của chính phủ vì những lo ngại về an ninh quốc gia.

Có lẽ vì sự cảnh giác cao độ này mà hiện nay trên cửa hàng Chrome trực tuyến chỉ có 176 người cài đặt DeepSeek vô trình duyệt Chrome của họ.

Coi như DeepSeek mới “chào đời” nhưng đã sớm lộ hàm răng cá mập nên đành phải ngậm ngùi “chết yểu.”

TPT

Quê hương mới & những ân tình

NGÂN BÌNH
GARLAND, TX

My heart is so full and happy right now. I finally got to meet the man who sponsored my family (and more) to America, Dr. Fay. Due to the language barrier, my parents lost touch and it has taken almost 40 years for this reunion to happen. If it was not for Dr. Fay's kind, caring, generous, and servant heart we wouldn't have had the opportunity to build the lives that we have now.

We are all very thankful

and grateful for you, Dr. Fay. My parents and uncle Hong Ly never ever forgot you or took for granted the gift of a new beginning in the land of opportunity. Looking forward to our next and bigger reunion with the rest of our families. (Lòng tôi lúc này tràn đầy hạnh phúc. Cuối cùng tôi cũng được gặp người đã bảo lãnh gia đình tôi và nhiều người khác sang Mỹ, Tiến sĩ Fay. Do rào cản ngôn ngữ, ba mẹ tôi đã mất liên lạc và phải mất gần 40 năm để cuộc hội ngộ này diễn ra. Nếu

không có tấm lòng nhân hậu, chu đáo, hào phóng và trái tim phục vụ của Tiến sĩ Fay, chúng tôi đã không có cơ hội xây dựng cuộc sống như hiện tại. Chúng tôi rất biết ơn và trân trọng người bảo trợ mình. Ba mẹ tôi và bác Hồng Lý không bao giờ quên Tiến sĩ Fay hoặc coi đó là món quà bởi vì nó là sự khởi đầu mới ở vùng đất của cơ hội. Mong chờ cuộc hội ngộ tiếp theo và lớn hơn với những người còn lại trong gia đình).

Những dòng chia sẻ của Diễm Hạ trên "facebook" - đứa con gái đầu

lòng vừa chào đời được 1 tháng 18 ngày chúng tôi đã bế đi vượt biên và khi cháu hơn 1 tuổi chúng tôi được sang Mỹ định cư qua sự bảo trợ của Tiến sĩ Roger Fay - khiến lòng tôi nao nao nhớ về Bryan, một thành phố nhỏ thuộc tiểu bang Texas, nơi gia đình tôi đặt những bước chân đầu tiên trên quê hương thứ hai. Chính nơi đây đã mở rộng vòng tay chào đón chúng tôi, những người Việt dấn thân ra đi, bỏ lại đất nước Việt Nam thân yêu đã bị nhuộm đỏ và bắt đầu cuộc sống mới đầy bỡ ngỡ với biết bao vất vả, khó khăn.

Ở cạnh thành phố College Station - nơi có trường đại học Texas A&M nổi

tiếng - Bryan thuở ấy là một thành phố nhỏ, rải rác một số ít người Việt tị nạn. Gia đình tôi may mắn gặp được một vài anh chị em đến đây trước nên dù không có người thân vẫn cảm thấy thật ấm áp trong nghĩa tình đồng hương.

Lúc ấy, công việc cũng khó tìm nên ông Fay giới thiệu nhà tôi đến làm việc cho một người bạn của ông có shop sửa xe. Với số lương ít ỏi cho 4 người trong gia đình, lại còn phải cố gắng thu xếp để gửi tiền về cho cha mẹ hai bên nên tài chính chúng tôi rất eo hẹp. May mắn thay, chúng tôi được ở chung với anh Hồng là bạn thân của nhà tôi từ thuở còn là sinh viên

sĩ quan trường Đại học Chiến Tranh Chính Trị ở Đà Lạt và Đức - cũng do ông Fay bảo trợ - sau đó là Sơn. Với từng ấy người chúng tôi đã có được một mái gia đình ấm cúng khi cùng cư ngụ trong căn nhà gỗ nhỏ có hai phòng ngủ với tiền thuê \$200 mỗi tháng nên chi phí cho chỗ ở rất nhẹ. Căn nhà ấy là nơi chứa đầy kỷ niệm với những bữa cơm thanh đạm, mọi người quây quần bên nhau thật vui vẻ, thân thiết trong tình cảm chan hòa như anh em ruột thịt. Diện tích nhà khá nhỏ nên khoảng đất trước và sau nhà là sân cỏ rộng. Xen lẫn với những mảng cỏ lỏm chỏm, xấu xí ấy là những bụi họ hoang xanh mướt. Nhà tôi vốn

ưa họ nên mỗi lần đến phiên cắt cỏ, anh thường hái một rổ họ để nấu canh. Những lần ấy Đức ngồi trên thêm nhà than thở với con gái của tôi đang ngồi chơi bên cạnh:

- Ba mày.... tối ngày chỉ cho tao ăn cỏ.

Tôi vốn không giỏi nấu ăn nhưng cũng tập tành làm đủ món nào phở, nào mì, rồi bò nhúng giấm, nem nướng, bún thịt nướng v.v. Thời ấy, chưa có "youtube" nên chỉ lờ mờ làm theo trí nhớ qua những lần phụ má tôi làm bếp nên không biết các thành viên trong gia đình ăn có ngon không hay chỉ rảnh nuốt cho no bụng với người đầu bếp tài nghệ không đạt nổi điểm trung bình.

Cuộc hội ngộ của những người bạn cùng ở Bryan (2024)

Những bạn bè thân thiết thời ấy có anh chị Ngọc với 4 đứa con. Hai cháu gái và một cháu trai là học sinh giỏi của trường tiểu học đã được một ký giả giới thiệu trên tờ báo địa phương. Với công việc làm ổn định, anh chị Ngọc được xem là “đại gia” trong nhóm “xập xệ gia” gồm có vợ chồng tôi, anh Hồng và Đức - độc thân tại chỗ vì phải bỏ bầu đàn thê tử ở lại Việt Nam. Còn Thành và Sơn thì đang ôm gói khóc thầm từng đêm vì mãi vẫn chưa tìm được một nửa yêu thương (thời ấy con gái là hàng hiếm nên rất “cao giá”). Ngoài ra còn có anh Út, anh ở đây vì công việc làm chứ không chính thức là cư dân Bryan vì anh có nhà ở Houston nơi vợ con anh đang cư ngụ. Một vài đồng hương khác như chị Sáu, chị Chín, anh Tâm, chị Trang, Mỹ... chỉ quen biết theo kiểu xã giao.

Căn nhà mới tinh mà anh chị Ngọc tậu được cách đó không lâu là nơi tụ tập của chúng tôi vào ngày cuối tuần. Những cuộc họp mặt thường kéo dài từ 12 giờ trưa mãi đến 2 giờ sáng hôm sau mà không ai muốn về. Những món ăn đơn sơ - vì thời ấy ở Bryan chưa có chợ Việt Nam, chỉ có một chợ Tàu nhỏ xíu với vài thực phẩm Á Đông giá cắt cổ - những câu chuyện trên trời dưới đất với tiếng cười ròn rã, giòn tan đã làm cho cuộc sống lưu vong của chúng

Gia đình tác giả trước căn nhà gỗ

tôi trở nên nhẹ nhàng, ấm áp và phần nào xoa dịu nỗi nhớ nhà khi cùng nhau nhắc lại những kỷ niệm không thể quên nơi quê cha, đất tổ giờ đã quá xa với muôn vàn thương nhớ.

“Văn minh” hơn một chút là những buổi “picnic” ở bờ hồ cách nhà khoảng 20 phút lái xe. Nơi đó, bọn trẻ tha hồ chơi đùa, các ông có dịp rửa mắt với những người đẹp gợi cảm qua những bộ áo tắm khá kín đáo so với cái hở hang quá đáng như bây giờ trong khi các bà lui cui nướng thịt, bày biện thức ăn. Đơn sơ và giản dị như thế nhưng là một ngày

thư giãn thật tuyệt vời cho những người tị nạn nghèo nàn như chúng tôi.

Cuộc sống vẫn lặng lẽ trôi qua. Trong khi anh chị Ngọc, Thành, anh Hồng có việc làm ổn định thì gia đình tôi vẫn chưa đâu vào đâu. Nhưng chính vào thời điểm khốn đốn ấy vợ chồng tôi mới cảm nhận được tình cảm trân quý của bạn bè.

Nhớ một lần chúng tôi đi sửa xe mà lại quên chìa khóa ở nhà. Khi về, để vào bên trong, nhà tôi đã cố gắng cạy được cánh cửa sổ “lá sách” nơi phòng ngủ. Mừng quá, anh chống tay lên thành cửa, dùng

hết sức đẩy người lên, không ngờ vì động tác quá mạnh nên đầu anh đập vào thành gỗ phía trên. Đỉnh đầu anh bị tét một đường, máu tuôn thành dòng trên đầu và trên mặt. Biết tôi yếu đuối và nhút nhát nên anh vừa xé điều thuốc lá rít vết thương để cầm máu, vừa dùng khăn lau sơ các vết máu rơi xuống sàn nhà rồi ra phòng khách mở cửa cho tôi. Thế mà khi nhìn thấy khuôn mặt của anh tôi suýt ngất đi trong khi anh luôn miệng nói “Anh không sao đâu!”. Lúc ấy, tôi quỳnh quáng không biết phải làm gì vì anh Hồng và Đức đã đi làm, may sao nhà tôi chợt nhớ anh Tâm và bảo tôi gọi nhờ giúp đỡ. Anh Tâm chạy đến rồi dùng mật ong đã mang theo để thoa rửa vết thương và băng bó sơ sài. Không có bảo hiểm sức khỏe và cũng không có tiền nên chúng tôi chẳng nghĩ đến việc đi bác sĩ. Chiều hôm đó, khi về nhà anh Hồng đã hoảng hốt thúc hối nhà tôi:

- Bị thương trên đầu nguy hiểm lắm mày phải đi bác sĩ ngay mới được.

Nhà tôi kiên quyết:

- Không sao đâu, tao uống thuốc giảm đau là được.

Người thì nên đi, người thì không cần thiết phải đi, cuối cùng anh Hồng phán một câu:

- Tao trả tiền bác sĩ. Mày không tốn tiền đâu mà

sợ.

Anh xā tôi bèn “phản pháo”:

- Bộ mày nói tao không có tiền hả?

Tôi suýt bật cười khi thâm nghĩ “Thì đúng tổng rồi. Vừa không có tiền, vừa sợ tốn tiền chứ còn gì nữa”. Nhờ Chúa Mẹ gìn giữ nên mọi sự cũng trôi qua tốt đẹp nhưng sau đó nghĩ lại tôi mới giật mình. Đúng là đùa với tử thần. Nếu chuyện ấy xảy ra vào lúc này chắc là đã gọi cứu cấp, rồi thì chụp MRI hay CT túi bụi chứ đâu có cái kiểu bỏ lơ như thế.

Phần chị Ngọc thì biết rõ hoàn cảnh của chúng tôi nên nhiều lần “mời mọc”:

- Hai ông bà dọn qua ở với tụi tôi cho đỡ tốn tiền nhà.

Căn nhà nhỏ của anh chị Ngọc vừa đủ cho 2 vợ chồng và 4 đứa con, nhưng tình cảm và lòng bác ái của chị dành cho chúng tôi thì quá lớn nên sẵn sàng thu xếp cho 4 người nữa. Cái lác đầu với lời cảm ơn của tôi là một sự từ chối nhưng trong thâm tâm tôi cho đến giờ phút này và mãi mãi đó là một ân tình quý giá mà chúng tôi đã nhận được nơi chị trong thuở hàn vi.

Ở Bryan được một năm thì chúng tôi dời về Dallas. Chẳng bao lâu anh Hồng và Sơn cũng về theo và một lần nữa chúng tôi lại cùng nhau

kết thành một gia đình đầm ấm.

Thành vẫn cô đơn ở Bryan nên thỉnh thoảng vượt đường xa đến thăm chúng tôi nơi căn nhà cũ kỹ có khoảng sân cỏ xanh mướt cùng vài luống rau xanh và vài cụm hoa đủ màu, đủ sắc trông khá bắt mắt. Đây cũng là nơi mà một vài cô em gái nhỏ ngưỡng mộ tiếng đàn réo rắt của anh chàng Sơn nước da ngăm nhưng có duyên ngăm để cùng nhau em hát, anh

đàn làm thành buổi văn nghệ bỏ túi thật thú vị. Vài năm sau đó anh chị Ngọc cũng từ giã thành phố buồn để trở thành cư dân Dallas. Phần Thành cũng quyết định ở rể Dallas sau đám cưới từng bùng với người con gái có đôi mắt nhưng thật đẹp mà anh chàng đã để quên con tim khi tình cờ gặp nhau nơi “tệ xá” nhỏ bé của chúng tôi.

Đức và Quang - em trai của Đức - cũng rời Bryan đi tiểu bang khác.

Phần chúng tôi, những người ở cùng thành phố, dù chẳng xa nhau mấy nhưng mãi chạy đua với cuộc sống nên ít có dịp gặp gỡ.

Sau 40 năm “*Biệt ly... nhớ nhung từ đây*”, tình cờ qua “facebook” Đức đã liên lạc được với anh Hồng và Lễ Tạ ơn vừa qua, 2 anh em của Đức từ Houston và Kansas đã đến Dallas, làm nên một cuộc tương phùng thật cảm động, vui vẻ như ngày nào ở Bryan. Tất cả diễn ra ngoài dự tính. Trong suốt 12 tiếng đồng hồ, từng kỷ niệm nhỏ nhặt ngày xưa được hâm nóng qua những lời nhắc nhở, kể lể. Thương quá là thương. Hạnh phúc quá hạnh phúc khi nhìn những mái đầu xanh thuở ấy nay đã nhuốm bạc và lũ trẻ ngày nào quẩn quýt theo chân ba mẹ nay đã thành gia thất, nhà cửa để huê với công việc làm ổn định.

Tạ Ôn Trên đã cho chúng tôi và các con có được cuộc sống tự do, no ấm trên quê hương thứ hai chan chứa tình người.

Tạ ơn Đời và Tạ ơn Người để chúng ta, những người bạn năm xưa có cùng một quá khứ nhọc nhằn được gặp gỡ nhau tay bắt, mặt mừng và cùng hớn hỏ, nhiệt tình hẹn ước “Từ đây, mỗi năm sẽ gặp nhau một lần vào dịp lễ Tạ Ôn”.

NB

nganbinhdang2024@yahoo.com

Sinh nhật bé Hân ở bờ hồ.

Super Bowl LIX

Super Bowl không đơn thuần là một giải vô địch thể thao mà còn là một sự kiện văn hoá quan trọng. Có thể nói nó là một biểu tượng độc đáo của nước Mỹ và dân Mỹ. Nhiều người dù không theo dõi football thường xuyên vẫn coi Super Bowl, chỉ ít là để xem các tiết mục văn nghệ. Trong ảnh là lá quốc kỳ khổng lồ may bằng tay tại Utah, trong màn chào cờ trước trận đấu giữa Kansas City Chiefs và Philadelphia Eagles. ẢNH: CHARLIE RIEDEL/AP

IAN BÙI
DALLAS, TX

Super Bowl LIX, diễn ra trên sân Superdome tại New Orleans ngày 9/2/2025, đánh dấu một sự kiện lịch sử khi lần đầu có một tổng thống đương nhiệm đến xem. Được hỏi ý kiến trước trận đấu, ông Trump đã không ngần ngại dự đoán Kansas City sẽ thắng nhờ có chủ công Patrick Mahomes đầy kinh nghiệm và vì đội Chiefs hiện là đương kim vô địch 2 năm liên tiếp – cần nói thêm là chưa có đội NFL nào vô địch 3 năm liên ngoài Green Bay Packers vào mùa 1965-1967.

Cầu thủ Chris Jones của Kansas City chạy đến bắt tay TT Trump trước trận đấu. (FOX SPORTS)

Mặc dù thể thao và chính trị là hai lãnh vực khác nhau xa, nhưng kể từ khi Colin Kaepernick, cựu chủ công đội San Francisco, bắt đầu quỳ gối để phản đối nạn kỳ thị chủng tộc trong mùa banh 2016, hiệp hội football NFL bỗng dưng bị lôi vào cuộc chiến. Và dù muốn hay không, những mâu thuẫn có mầm mống sâu đậm trong một xã hội đa dạng, đa sắc tộc là điều không thể tránh khỏi. Thậm chí nhiều người còn lên mạng xã hội kêu gọi tẩy chay Super Bowl LIX khi hay tin sẽ có bài “Lift Every Voice And Sing” – được gọi là Black National Anthem, trong phần đầu của chương trình.

Ca sĩ Ledisi, sinh trưởng tại New Orleans, hát bài “Lift Every Voice And Sing” trên sân Superdome. (BRYNN ANDERSON/AP)

Đây không phải là lần đầu tiên Super Bowl chơi tại New Orleans – vùng đất được các nhà nhạc sử công nhận là cái nôi của nhạc Jazz. Du khách nào đến thăm The Big Easy có lẽ đều phải viếng khu phố cổ French Quarter, nhâm nhi tách Café Du Monde, nếm miếng bánh beignet và nghe nhạc sống. Cho nên Jazz là một phần không thể thiếu trong chương trình văn nghệ mở màn. Trong ảnh là nhạc sĩ thổi kèn Trombone Shorty, từng đoạt giải Grammy năm 2022, và ca sĩ Lauren Daigle (Grammys 2017, 2019) với bài “America The Beautiful” theo điệu jazz đương đại, nghe rất đã lỗ nhĩ. Cả hai đều là dân Louisiana chánh gốc. (GEORGE WALKER/AP)

Tên tuổi lớn nhất trong chương trình nhạc Super Bowl LIX chắc chắn phải là nhạc sĩ Jon Batiste. Sinh năm 1986 tại Metairie, ngoại ô New Orleans, Jon Batiste không chỉ là ca sĩ, nhà soạn nhạc, mà còn là diễn viên điện ảnh kiêm nhiều nghề khác. Anh từng thắng Oscar cho nhạc phim “Soul” (2020), và đoạt 5 giải Grammys cả thảy, kể cả giải thưởng cao quý Album of the Year vào năm 2022 cùng với Trombone Shorty.

Trong ảnh là Jon Batiste đàn và hát bản quốc ca “Star-Spangled Banner” với cây dương cầm do vợ anh, nhà văn Suleika

Jaouad, sơn vẽ. PHOTO: EMILEE CHIN/CNN

Màn chính của chương trình Halftime Show năm nay do nhạc sĩ Kendrick Lamar đảm trách. Mỗi một tuần trước, Lamar vừa thắng giải Grammy cho hạng mục Record of the Year. Cách đây vài năm Lamar đã từng xuất hiện trong Super Bowl LVII cùng với Eminem và Dre, nhưng năm nay là lần đầu tiên một nhạc sĩ rap được trình diễn solo tại Super Bowl. Tuy không phải là fan của nhạc rap, nhưng người viết phải công nhận Kendrick Lamar là một nhà soạn nhạc có tài. Ca từ của anh độc đáo và có chiều sâu, với lối kể chuyện rất đời thường nhưng đượm đầy triết lý về cuộc sống, chính trị và xã hội. Thảo nào anh còn là nhạc sĩ rap đầu tiên thắng giải Pulitzer năm 2018.

Kendrick Lamar (giữa) cùng vũ đoàn tạo hình quốc kỳ Mỹ (FOX SPORTS).

Gần cuối chương trình, thiên hạ bỗng chứng kiến sự xuất hiện của nữ vô địch quần vợt Serena Williams trong khi Kendrick Lamar đang chơi bài “Not Like Us” (thắng 5 giải Grammys). Nhiều người thắc mắc không hiểu tại sao, nhưng dân sành hip-hop đều biết đây là một “thông điệp ngầm” khá lộ liễu trong cuộc “bút chiến” nảy lửa giữa Lamar và rapper Drake. Hai bên từng tung ra hết bản nhạc này đến bản nhạc khác để tấn công nhau trong vài năm qua. Lần này nhân dịp có hàng tỉ người trên thế giới theo dõi, Lamar mời Serena, một thời là bồ cũ của Drake, lên sân khấu để điều qua điều lại. Thâm đến thế thì thôi!

Serena Williams tại Super Bowl LIX (KEVIN MAZUR/ROC NATION)

Nói đến siêu sao tại Super Bowl không thể không nhắc đến một nhân vật vô cùng quan trọng, đó là quarterback Jalen Hurts. Chàng chủ công trẻ tuổi của Philadelphia được trao giải MVP (Most Valuable Player) sau khi đội Eagles đè bẹp Kansas City trong một trận banh vô cùng chênh lệch. Sau gần 3 hiệp, Patrick Mahomes và đội Chiefs vẫn chưa được điểm nào, bị gác đến 34-0, và cuối cùng nhà đương kim vô địch phải thụt thủ với tỉ số 40-22. Trong số dân mê cá độ kỳ này, bảo đảm có nhiều người đã “thắng te tua, thua thê thảm” vì Super Bowl LIX. Biết đâu năm tới Philadelphia sẽ quay trở lại?!

Jalen Hurts với chiếc cúp vô địch, Lombardi Trophy (JAMIE SQUIRE)

Tiết kiệm điện

HOÀNG HƯƠNG

Một vài lưu ý dưới đây có thể giúp bạn giảm lãng phí lượng điện sử dụng trong sinh hoạt hàng ngày.

■ Gắn các thiết bị và đồ dùng với ổ cắm điện để tiếp cận để có thể dễ dàng rút phích cắm khi không sử dụng.

■ Rút phích cắm bộ sạc khỏi ổ cắm để tránh chúng liên tục chuyển đổi nguồn điện AC sang DC, ngay cả khi pin đã sạc đầy hoặc thiết bị đã được rút khỏi dây sạc.

■ Ngắt điện hoặc rút phích cắm các thiết bị chính như lò nướng, lò vi sóng...khi bạn đi vắng trong 1 tuần hoặc lâu hơn.

■ Dùng các thiết bị không có đồng hồ hoặc màn hình kỹ thuật số cũng là cách giúp giảm lượng điện năng tiêu thụ.

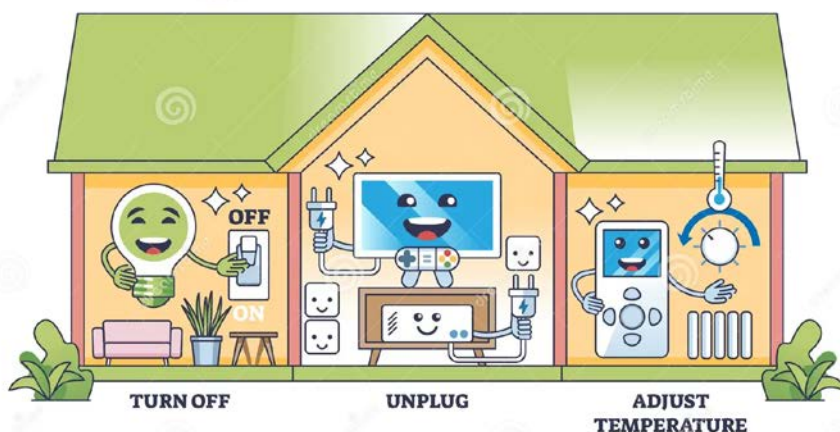
■ Chọn các thiết bị và đồ dùng tiết kiệm năng lượng để giảm mức sử dụng điện trung bình cho gia đình.

■ Bảo đảm tất cả các thiết bị và đồ dùng đều hoạt động bình thường để tránh lãng phí năng lượng.

■ Thực hiện kiểm toán thường xuyên để kịp thời thay thế hoặc sửa chữa những đồ vật gây hao phí điện năng.

ACTIONS FOR CONSERVING ENERGY

DALLAS Sự Kiện

DANCING WITH THE STARS LIVE

11/3 (7:30pm). Chương trình khiêu vũ với các siêu sao và các vũ công chuyên nghiệp nổi tiếng như Emma Slater, Alan Bersten, Brandon Armstrong

Địa điểm: Texas Trust CU Theatre, 1001 Texas Trust Way, Grand Prairie TX 75050.

Giá vé: \$60-\$125.

NORTH TEXAS IRISH FESTIVAL

28/2 tới 2/3. Lễ hội của người Irish (nước Ireland) với trình diễn âm nhạc, múa, kể chuyện, trưng bày các tác phẩm nghệ thuật, trình diễn cưỡi ngựa, bán các thức ăn và beer rượu Ireland và nhiều tiết mục giải trí khác.

Địa điểm: Fair Park, 3809 Grand Ave, Dallas TX 75210.
Giá vé: miễn phí.

SPRING CELEBRATION - FREE AT KLYDE WARREN PARK

8/3. Trình diễn nhạc kịch ballet với các trích đoạn từ phim Sleeping Beauty, dương cầm với Kamilya Akhmetova

Địa điểm: Klyde Warren Park, 2012 Woodall Rodgers Fwy, Dallas TX 75201.
Giá vé: miễn phí.-

LỜI GIỚI THIỆU: Cindy Thu Hoàng là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang, hiện đang làm việc tại Texas Health and Human Services Commission (HHSC) là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình với các dịch vụ về thực phẩm, chăm sóc sức khỏe, an toàn và thảm họa bao gồm các chương trình Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em (Children's Medicaid, Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung (Supplemental Nutrition Assistance Program- SNAP). Cô tham gia nhiều hội đoàn và có chương trình về Phúc Lợi Xã Hội trên radio và TV tại Dallas. Cô mong muốn được giúp đỡ đồng hương qua việc giải đáp các thắc mắc trong lãnh vực phúc lợi xã hội của tiểu bang.

Mọi thắc mắc xin gửi câu hỏi về: bientap@trenews.net

CINDY THU HOÀNG
DALLAS

HỎI

Kính gửi Cô Cindy,

Tôi xin gửi đến Cô lời chúc an lành và xin Cô vui lòng dành thời giờ trả lời giúp tôi câu hỏi sau:

Vợ chồng tôi và một người con đang chung sống trong một nhà thuê tại Texas. Vợ chồng tôi đều đã là công dân Hoa Kỳ, mọi người đều có đủ 40 tín chỉ An Sinh Xã Hội và cả hai đều đã trên 65 tuổi. Hiện nay tôi đang trả góp 3 phần huyết mộ mà tôi mua từ năm 2022, giá trị 20,000 (hai mươi ngàn). Vợ chồng tôi vẫn đang làm việc part time, thu nhập của hai người khoảng \$2,700 một tháng. Chúng tôi đang chuẩn bị nộp hồ sơ cho Medicare.

Câu hỏi của tôi là văn phòng xã hội có cộng giá trị của 3 phần huyết mộ như là tài sản của chúng tôi không khi chúng tôi nộp đơn xin Medicare part A và B. Nếu chúng tôi nộp đơn xin Q.M.B của Texas, chúng tôi có đủ điều kiện để được chấp thuận không.

Xin chân thành cảm ơn và chúc Cô Cindy luôn Thân, Tâm, An-Lạc.

Xin thưa về phần Medicare không phải là bộ phận của bên Phúc lợi Xã hội, đó là chương trình của liên bang, thuộc về An sinh Xã hội, nhưng theo như tôi được biết những ai đủ điều kiện để được nhận chương trình Medicare thì phần huyết mộ sẽ không bị ảnh hưởng gì đến chương trình.

Phần chương trình MSP (Medicare Saving Program), thuộc về lãnh vực của tôi, xin giải đáp để ông bà hiểu rõ về MSP.

Điều kiện của chương trình MSP như sau:

- 1) Công dân Hoa Kỳ (thì không cần phải đủ 40 tín chỉ).
- 2) Thẻ xanh - để đủ điều kiện được nhận chương trình MSP - thì cần phải có 40 tín chỉ, nếu mình không đủ tín chỉ, vợ và chồng có thể lấy tín chỉ của nhau để đủ 40 tín chỉ làm tại nước Mỹ.

Điều kiện về tài sản của chương trình MSP như sau:

- 1 người (Single) \$9660
- 2 người (double) \$14,470
- Substantial Home Equity (vốn chủ sở hữu nhà) \$713,000.

TRẢ LỜI

- Tài sản sẽ tính tiền ngân hàng, tiền mặt đang có, xe (1 chiếc không tính), sau đó xe thứ nhất được trừ khoảng \$15,000, xe thứ hai được trừ khoảng \$4,650.

Cách tính thu nhập của chương trình Medicare Saving Program (MSP):

- Thu nhập từ lương, tiền lãnh từ an sinh xã hội, tiền đi làm, tiền mình cho thuê nhà cũng sẽ tính vào chương trình.

Chương trình MSP đòi hỏi về thu nhập như sau:

1. QMB (Qualified Medicare beneficiaries).

- Single (1 người) \$1255
- Double (2 người) \$1704

2. SLMB (Specified Low-Income Medicare Beneficiaries)

- Single (1 người) \$1506
- Double (2 người) \$2044

3) QI 1 (Qualifying Individual)

- Single (1 người) \$1695
- Double (2 người) \$2300

Trong cả 3 chương trình, mức thu nhập đều được trừ đi \$20, ví dụ: 1 người lãnh tiền hưu là \$1275, và không còn thu nhập nào khác thì sẽ được nhận chương trình QMB (\$1275

- \$20 = \$1255).

Trong chương trình MSP tiền hưu bổng và tiền thu được từ cho mượn nhà sẽ được tính nguyên vẹn, còn tiền đi làm (lương), chính phủ chỉ tính 50%.

Chương trình MSP với phần huyết mộ:

- Không tính nếu huyết mộ dành cho bản thân hay vợ/chồng.

- Sẽ tính (purchase as an investment) nếu huyết mộ mua để đầu tư làm ăn.

- Chương trình MSP với life insurance (bảo hiểm nhân thọ):

- Bảo hiểm nhân thọ term life sẽ không tính.

- Bảo hiểm nhân thọ whole life insurance sẽ tính và tính tiền *face value* (tiền mình có thể lấy ra).

Giới hạn của bảo hiểm nhân thọ là \$1500, trong bảo hiểm nhân thọ cũng có nhiều loại (thí dụ: bảo hiểm nhân thọ chi cho quan tài hay cho miếng đất để chôn, sẽ không bị tính) nên bảo hiểm nhân thọ có tính hay không còn tùy vào mình mua như thế nào.

CTH

Quý độc giả muốn có thêm tin tức cập nhật, xin liên lạc với một văn phòng Robert Mullins International gần nhất: Westminster: (714) 890-9933, San Jose (408) 294-3888, Sacramento (916) 393-3388 Email: info@rmiodp.com Hoặc www.facebook.com/rmiodp

Sắc lệnh hành pháp về giới tính có ý nghĩa gì?

LÊ MINH HẢI
SAN JOSE, CA

Ngay sau khi trở về Bạch Cung, Tổng thống Donald Trump đã tuyên bố rằng **chỉ có hai giới tính được chính phủ liên bang công nhận - nam hoặc nữ và hai nhận dạng giới tính này được xác định khi sinh ra.**

Điều này đã gây ra sự lo lắng và bất an trong số những người chuyển giới tự nhận mình là một giới tính khác ngoài giới tính khi sinh ra.

Không rõ điều gì sẽ xảy ra cho những người có 2 ký hiệu giới tính, một được đánh dấu trên giấy tờ liên bang, và một ký hiệu (giới tính) khác được đánh dấu trên giấy khai sinh của họ.

Nhận dạng giới tính LGBTQ+ trên Sổ thông hành (Passport). Vào ngày 25 tháng 1 năm 2025, đơn xin Sổ thông hành trực tuyến chỉ liệt kê 2 giới tính để người nộp đơn lựa chọn - nam hoặc nữ. Bây giờ không có ký hiệu giới tính X.

Cơ quan cấp Sổ thông hành Hoa Kỳ hiện cho

biết: “Ký hiệu giới tính - M (Male) hoặc F (Female) - mà bạn đánh dấu trên đơn xin sổ thông hành này sẽ xuất hiện trong sổ Thông hành của bạn, bất kể ký hiệu giới tính trên Sổ thông hành trước đó của bạn, hoặc trên giấy tờ chứng minh quyền công dân và căn cước của bạn.”

Từ năm 2021 đến năm 2024, đương đơn xin Sổ thông hành được phép chọn M hoặc F hoặc X. Ký hiệu X là dành cho những người tự coi mình là phi nhị giới, nghĩa là những cá nhân cảm thấy giới tính của mình là cả nam và nữ, hoặc không phải nam cũng không phải nữ. Đương đơn xin sổ thông hành có thể chọn M, F hoặc X mà không cần cung cấp về giấy tờ y tế.

Điều gì đang thay đổi theo lệnh hành pháp của Tổng thống Trump? Lệnh hành pháp yêu cầu đương đơn phải chọn “sex” (giới tính sinh học khi sinh) thay vì “gender” (giới tính theo quan điểm xã hội) trên các giấy tờ. Các giấy tờ tùy thân do chính phủ

cấp, bao gồm Sổ thông hành, sẽ cần phải ghi rõ giới tính sinh học của người đó khi sinh ra.

Bộ Ngoại giao sẽ không còn cấp Sổ thông hành Hoa Kỳ có ký hiệu giới tính X nữa. Thư ký báo chí tòa Bạch Cung, Karoline Leavitt cho biết, “Do bởi Tổng thống Trump, hiện nay chính sách chính thức của chính phủ liên bang chỉ có hai giới tính - nam và nữ”.

Điều gì sẽ xảy ra với những Sổ thông hành đã có dấu hiệu X? Lệnh hành pháp không có hiệu lực hồi tố và không áp dụng cho những Sổ thông hành hiện có. Sổ thông hành có ký hiệu giới tính X vẫn có hiệu lực nếu được cấp trước lệnh hành pháp.

Người chuyển giới, phi nhị giới hoặc liên giới tính nên làm gì nếu họ cần Sổ thông hành? Một gợi ý là họ nên chờ để nộp đơn xin Sổ thông hành mới hoặc gia hạn Sổ thông hành. Trong vài tháng tới, sẽ có thêm thông tin và có thể có một số thay đổi.

LMH

■ Quần legging hợp trời lạnh, đồ lạnh nhưng cũng dễ nhìn kỳ nếu không biết cách kết hợp. Dễ nhất là mặc quần legging với áo sơ mi button-down oversized quá khổ. Áo sơ mi dễ cân bằng với quần legging vì nhìn bớt casual và thời trang hơn. Áo đủ dài che bớt phần hông và đùi. Có thể mặc áo len vest ... cổ tay và vạt áo sơ mi có dư ra bên ngoài vẫn OK.

Legging

■ Quần legging hợp với áo jacket bomber oversized quá khổ và đôi boots điểm nhấn. Style này nhìn khỏe khoắn, lựa legging da. Áo khoác phao puffy không dễ mặc đẹp vì phồng, nhưng dễ hợp với quần legging, kiểu này nên lựa giày đơn giản tiếp màu quần legging.

■ Kiểu boots chunky như boots combat, boots leo núi hiking boots, giày sneaker chunky cũng là cách cân bằng với quần bó leggings. Bên trên là những áo khoác có cấu trúc, hơi oversized quá khổ sẽ thú vị. Boots cao gót dễ mặc với quần leggings, bên trên chỉ nên áo khoác đơn giản, áo khoác lửng là OK.

■ Leggings không chỉ có màu đen mà có những lựa chọn hoa văn, màu sắc. Chú ý nên mặc chung với những phụ kiện, giày nhìn hài hòa. Ví dụ như túi xách tiếp màu với quần leggings màu. Leggings mặc đẹp, tránh chọn chất liệu quá mỏng, quá dẫn nhìn sheer xuyên thấu.

■ Leggings có thể mặc với các kiểu áo thắt ngang eo, như áo khoác denim, sơ mi chambray, áo flannel, áo len mỏng ... Casual và thoải mái khi che bớt phần đùi quần leggings. Kiểu này khi lạnh vẫn có thể khoác áo jacket bên ngoài.

■ Không cần áo khoác, áo len dày và dài bên ngoài quần leggings vì dễ chìm ngấm với phần thân trên. Mặc nhiều lớp layer phần trên, tạo tương phản màu sắc để thú vị. Có thể là áo nỉ, áo len, bên ngoài là blazer, áo phao puffer coat. Giữ cho mọi thứ gọn ghẽ, sắc sảo, vừa vặn.

■ Áo khoác trench coat hay áo duster coat là giản tiện để mặc với quần leggings. Khoác vô mà không cần suy nghĩ thêm nhiều.

Thơ

Thơ thấp tạ

*Thấp tạ càn khôn một vô ích,
Thấp tạ nhân quần một luyến thương*
(TTY)

Tô Thùy Yên là một nhà thơ lỗi lạc, xuất hiện từ thời tạp chí Sáng Tạo. Trong quá trình trữ tác, Tô Thùy Yên có những bài trường thi được đọc giả cũng như các nhà phê bình đánh giá là tuyệt tác. *Qua sông, Hề ta trở lại gian nhà cỏ, Anh hùng tận, Ta Về, Tàu Đêm, Mùa Hận* v.v. Và còn nhiều nữa.

Ngoài ra trong tập *Thấp Tạ* sau này, Tô Thùy Yên cũng có những bài thơ ngắn xuất sắc. Hôm nay, để bày tỏ nỗi tiếc thương một tài thơ (ông ra đi đến nay đã ngoài 5 năm), chúng tôi xin gởi đến độc giả một vài bài đoản thi trong *Thấp Tạ* ở đó tác giả như báo trước sự ra đi của mình.

SAO KHUÊ

Tặng phẩm

*Thức cho xong bài thơ.
Mai sớm ra đi,
Cài hờ lên cửa tặng.*

Đi xa

*Đi như lạc trong trời đất,
Thủy tận sơn cùng, xí xoá ta.
Cõi chiều, đứng lại, khóc như liều:
Có thật là ta đi đã xa?*

Biệt tằm

*Chỉ là một bước, bước trở,
Mà rồi từ đó tới giờ biệt tằm.
Bao lần chạy vạy hỏi thăm,
Hỏi chưa ra, đã trăm năm, sống sờ.*

Bỏ lỡ

*Ít nhất một lần, đã bỏ lỡ
Cùng em ngoài cõi mộng lang thang.
Chờ khai ngộ một dòng kinh cổ,
Trắng kiếp ngôi lì cửa hỗn mang.*

Thanh minh

*Trộn ngày, hồn mộng rong chơi
Miền cỏ non xa rợn.
Lúc chiêm thu không,
Còn chưa muốn trở về mồ.*

Cánh diều

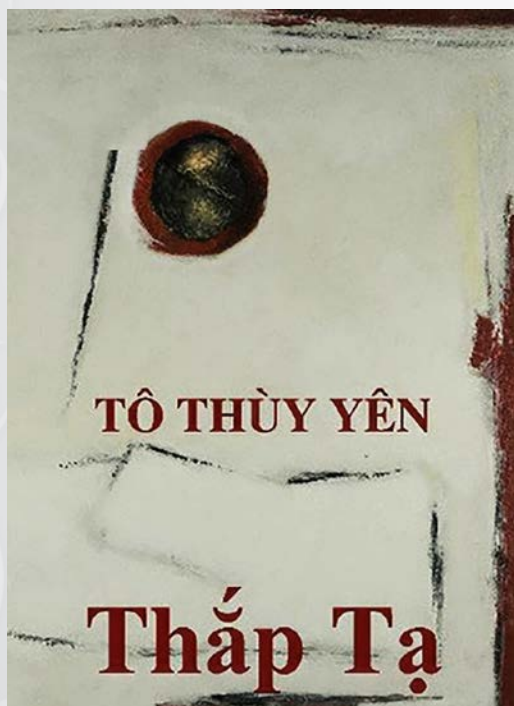
Thả xa vạn dặm ngoài,
Kéo dài dĩ vãng thôi...
Chỉ bút, diều bằng rơi
Đồng đất người lạnh mặc.

Đuối trông

Có lần nơi gió cát,
Nhờ chút duyên thừa,
Hạnh ngộ khách hành hương qua phương Tây.
Soát lại mình,
Ra chẳng còn thứ định gửi,
Rót đâu quên.
Đành đứng đuối trông vầng bụi khuất.

Nhanh hơn

Cố gắng,
Cố gắng theo cho kịp
Cái bóng mình như có đi nhanh hơn.

Đá mộng

Nhìn đá, ta định chùng đá ngủ.
Phải chăng đá giữ mộng trong lòng?
Tại đây, đá sống lâu đời nhất,
Đá rõ điều ta muốn rõ không?

Con sáo

Con sáo trong lòng con đã chết.
Bé ơi, sao bé còn đi tìm?
Còn kêu lạc giọng sáo ơi sáo,
Rồi khóc trong chiều muộn nhá nhem?

Chia tay ải Tây

Tặng Thanh Tâm Tuyền

Mối độ nào chia tay ải Tây.
Đi đâu hay chỉ cốt rời đây?
Mây trôi, dầm mả nhớ hư hoặc,
Gom chẳng thành câu chuyện thuận tai.

Lời kiệm, quanh ba cái ý quẩn,
Tiễn đưa vừa một quãng mây bay.
Ra về, thấy nhật nguyệt điên đảo,
Ray rút chưa tròn hẹn ải Tây.

Có thật từng chia tay ải Tây?
Mây qua để bóng cổ thư này.
Tuyệt cùng ký ức như nơi tối,
Tín tức ngàn thu biết hỏi ai?

Bao nhiêu đông lửa đêm quan ngoại
Gió thổi tan tro mỗi sáng ngày?
Trong trời, mây ấy cũ hay mới?
ải Tây, lần nữa, lại chia tay.

Mãi mãi còn chia tay ải Tây.
Ngày ngày mây lãng đãng qua đây.
Cõi đời giấu một phía mê tưởng,
Đi nép ranh, mừng tượng ải Tây.

Tòa thị chính Liberec A

Liberec

thành phố... níu chân người!

Đây là lần thứ hai, sau 5 năm, từ Berlin, chúng tôi trở lại Cộng hòa Séc. Thời tiết mùa Đông ở Đức và Séc không khác nhau nhiều lắm. Nay chọn đến trung tâm thành phố có Tòa Thị Chính và sẽ đặt chân đến Tháp Truyền hình Jested cách không xa thành phố Liberec- đô thị cổ có từ năm 1352, cách thủ đô Praha hơn 105 cây số...

LÊ KUNG DIỄM
ĐÀ NẴNG, VN

Phố cổ hiền hòa

Tôi nhớ đến Séc, Đan Mạch và Ba Lan thì lo đối diện trước. Bởi vì 3 trong số các quốc gia (mình từng đến) dù trong liên minh nhưng lại không sử dụng đồng tiền chung Châu Âu. Trước đây, nghỉ lại thủ đô 2 hôm, tạm biệt phố cổ, các khu thánh đường cổ kính, cầu cổ Charles huyền thoại... là chúng tôi đến với thành phố suối khoáng, thành phố Karlovy Vary. Nơi đây đã diễn ra liên hoan điện ảnh quốc tế thường niên hơn 65 năm qua ... Đồng thời ngắm nhìn những tòa nhà xây dựng độc, lạ dọc sườn núi ...

Lần này chúng tôi chọn điểm đến mới là thành phố Liberec, thủ phủ vùng Liberec. Vùng này tiếp giáp với tiểu bang Saxony của Đức và giáp Ba Lan. Chung quanh thành phố là những đỉnh núi cao xanh. Sau gần 4 tiếng, trên quãng đường dài hơn 320 km, chúng tôi đặt chân đến Liberec. Khách sạn Grand Hotel Imperial tiện nghi tuyệt

vòi. Cạnh bàn ủi, dù che mưa, ấm điện còn có trà túi lọc, cà phê gói, đường, sữa thường xuyên mỗi ngày. Nhưng ấn tượng nhất đối với tôi ở nơi này phải kể đến... phòng vệ sinh. Đó là bốn tấm có sục nước mát-xa và bên cạnh giấy lau mềm là vòi xịt vệ sinh cho khách tự chọn. Nơi chúng tôi nghỉ lại cách trung tâm thành phố, Tòa Thị Chính chưa đến 10 phút đi bộ. Đây là thành phố lớn thứ 5 ở Cộng hòa Séc, dân số hơn 105 nghìn người. Ở đây có nhiều thắng cảnh mà du khách khó bỏ qua: Vườn Bách thảo (xây dựng từ năm 1906), Tháp Jested, Tòa Thị Chính, Giáo đường Do Thái Zidovska và một số bảo tàng ...

Chiều 24/1/2025, thành phố lát phát mưa bay. Nhiệt độ lúc này là 2 độ C. Chúng tôi đi bộ trên vỉa hè những con đường lát đá độc đáo có từ thời Trung Cổ. Đường tàu

điện đi ngang qua phố uốn lượn ... Tôi thầm nghĩ có cần phải lát đá, gạch và xây dựng đường tàu điện uốn cong mềm mại đến thế không? Phải ghi lại vài tấm hình chứ bỏ qua thì rất tiếc. Trên nhiều vỉa hè, đường phố rải rác là những ụ tuyết chưa tan như muốn kéo dài sự giá lạnh. Đặc biệt là hầu hết các nắp đậy cống hình tròn bằng sắt có đúc nổi hình ảnh lá cờ của thành phố. Leo dốc đến Quảng trường Benes, Tòa Thị Chính và Đài phun nước. Tòa Thị Chính được xây dựng vào đầu thế kỷ XIX. Từ xa đã nhìn thấy nóc tòa cao vút. Chắc không chỉ riêng tôi mà nhiều người khác cứ nghĩ đây là nhà thờ bởi lối kiến trúc gần giống với nhà thờ bên Đức. Phía bên trái tòa là tượng một con con trâu bằng dây thép rồi, uốn cong, cao hơn 3m. Đây cũng là điểm thu hút khách đến chụp ảnh! Đối

diện với tòa là Đài phun nước bằng đá sa thạch có tượng thần Neptune, tay cầm đinh ba đứng trên một chú cá heo. Đài xây dựng năm 1826. Năm 1925 đài chuyển đến Quảng trường Neruda và được công nhận là Di tích Văn hóa năm 1964. Năm 2009, Bộ Văn hóa Cộng hòa Séc đưa công trình này về lại vị trí ban đầu (như hiện nay) và đài hoạt động lại vào cuối tháng 7/2010.

Thứ Bảy, 25/1. Cửa tiệm, nhà hàng, quán ăn trong thành phố trông khá vắng vẻ khi khách ngồi hẩn phia trong vì lạnh. Forum Liberec, Trung tâm Thương mại, lại đông đúc, nhộn nhịp. Cạnh đó Trung tâm Giao thông công cộng cũng nườm nượp xe buýt, tàu điện ngược xuôi. Trưa, chúng tôi đến quán Phở Việt Mỹ Bistro. Quán trang trí khá rối rắm. Trên tường rất nhiều hình ảnh về Hà

Nội xưa và nay. Ở đây bán khá nhiều món ăn Việt từ phở (gà, bò tái lăn, tái băm) đến bún (chả, nem, thang), bún bò Nam Bộ ... Phở không được ngon cho lắm, chẳng có rau kèm. Giá chỉ có 159 kurona (khoảng 6 euro), chưa bằng một nửa giá tô phở ở Chợ Đồng Xuân (Berlin) hoặc Trung tâm Thương mại Sapa (ở Praha).

Anh nhân viên (quê Hải Dương), cho biết quán mình mở đã 10 năm, phục vụ khách Séc là hầu hết, rất hiếm khách Việt. Ra khỏi quán gặp một anh nhân viên đang hút thuốc lá giải lao. Hỏi chuyện, anh ta kể mình qua đây gần 20 năm. *“Đứng bếp 12 tiếng một ngày, rục cả hai chân. Bên này đóng nhiều khoản tiền bảo hiểm nên thu nhập không cao, vất vả lắm. Buôn bán ngày càng khó. Sang năm chắc về luôn Việt Nam với vợ con quá!”*, anh được dịp chia sẻ.

Trung tâm Giao thông công cộng Liberec

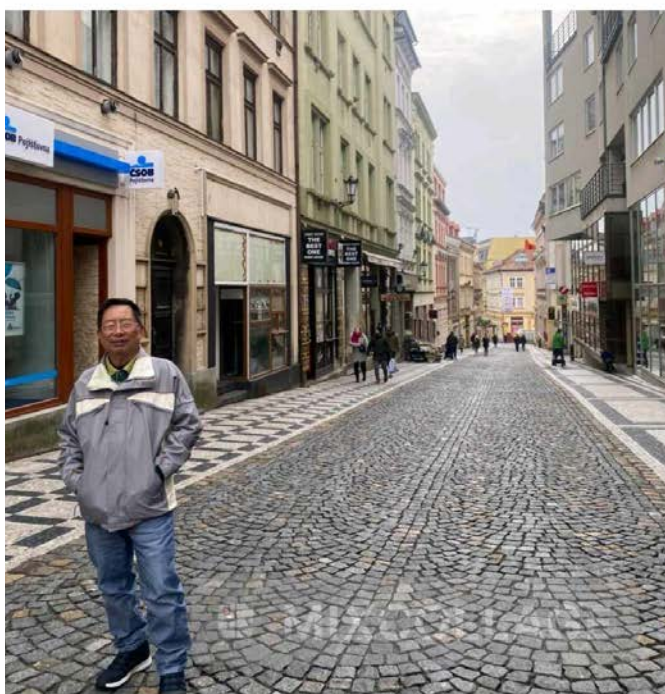
Chinh phục đỉnh cao

10 giờ sáng Chủ Nhật 26/1, chúng tôi rời thành phố, hướng về Tháp Truyền hình Ysted. Tháp cao 94m, được xây dựng trên đỉnh núi Jested, cách thành phố Liberec hơn 6km. Đỉnh núi cao 1,012m so với mực nước biển. Tháp được xây dựng từ năm 1966 đến năm 1973, khánh thành vào ngày 9/7/1973, tích hợp cả tháp truyền hình, khách sạn và nhà hàng ở tầng thấp. Sự kết hợp giữa tiện ích kỹ thuật và tiện ích xã hội khá độc đáo. Nếu không phải đến đây vào mùa Đông từ đỉnh cao của tháp, du khách có thể chiêm ngưỡng cả cảnh đẹp của Đức và Ba Lan. Năm 2000, tháp nhận được danh hiệu “Công trình quan trọng nhất tại Séc vào thế kỷ XX”. Năm 2006, tháp chính thức trở thành Di tích Văn hóa quốc gia của Cộng hòa Séc. Một năm sau tháp được đề cử vào Danh sách Di sản thế giới của UNESCO. Tháp truyền hình Jested đứng thứ 2 trong bảng xếp hạng “7 kỳ quan của Cộng hòa Séc”.

Chúng tôi đi bộ lên tháp thay vì lên bằng cáp treo. Xe hơi gửi lại bãi giữ xe. Đường đi khá rộng, người ta đã rải đá để tránh những chỗ trơn trượt do tuyết phủ. Hai bên đường, một bên núi, một bên vực sâu phủ trắng tuyết. Dọc đường có bảng chỉ dẫn

chú ý cẩn thận khi đi lại... Nhiều du khách, kể cả một số cụ già đi gậy cũng hăm hở khám phá và thử sức mình khi lên độ cao hơn 1000m trong tiết trời giá lạnh, mù sương. Nhiều nhóm người tách sang hai bên. Nhóm đi vào sâu trong các hang

động, ven theo vách đá. Nhóm chọn điểm đến có thể thỏa thích trượt tuyết. Tôi đi một đoạn lại dừng vài phút chụp ảnh kết hợp nghỉ lấy sức. Con gái cứ khuyến khích chỉ còn độ 200m nữa thôi. Nhưng thật ra còn đến 450m nữa! Tôi có lúc thở dốc.

Vừa lạnh lại vừa mệt. Thế nhưng khi thấy có trẻ em lẫn người già đi ngược lại, mình như được tiếp thêm động lực.

Sau hơn một tiếng, dù bị rớt lại phía sau tôi vẫn ráng bước cho đến Tháp truyền hình. Sương mờ đục, tầm nhìn bị hạn chế. Chỉ thấy chân tầng tháp truyền hình như một cái đĩa bay. Lên đến nơi, vào nhà hàng uống nước, thư giãn và dạo quanh nhà hàng, khách sạn... Chúng tôi rời Tháp Jested về lại bãi gửi xe lúc ấy gần 16 giờ.

Liberec nhiều cảnh sắc độc đáo. Nhất là những con đường, vỉa hè rộng, lát đá có từ thời Trung Cổ, thật sự níu chân người. Và hơn hết là thành phố hiền hòa, trầm lặng, không ồn ào, sôi động! Nó thật sự thích hợp với những người mê trượt tuyết, những người thích nghỉ ngơi, ăn uống, khám phá phố cổ. Khách sạn Grand Hotel Imperial tiện nghi tuyệt vời, bà quản lý kể cả nhân viên phục vụ nhiệt tình, thân thiện. Các món ăn sáng, nhất là xúc xích chiên quá ngon rất khó quên. Tối, ăn món giò heo chiên ở Nhà hàng Budvarka Liberec chẳng được giòn

Một số đường phố và vỉa hè lát đá, gạch ở thành phố Liberec

như giò heo chiên ở Đức, lại phải chờ lâu. Bù lại, tối hôm trước chúng tôi đến Nhà hàng Potrefená Husa có nhiều món ăn như vịt tắm bột, sườn heo nướng sốt cay, mả bò hút khí và bia, nước ép trái cây phong phú. Không chỉ mỗi ấn tượng các món ăn ngon mà còn phải kể đến các nhân viên nữ xinh đẹp, phục vụ chu đáo.

Thời điểm này thu hút rất đông người đam mê trượt tuyết và cả những người đi ngắm tuyết, đi trên băng tuyết phủ dày và thể nghiệm leo dốc khám phá Tháp truyền hình. Tôi thấy mình đã vượt quãng dốc dài lên đến tháp thành công. Có lúc tưởng chừng bỏ cuộc, thoái lui. Thật là một kỷ niệm tuyệt vời khó quên trong đời!

Bài & ảnh LKD

Một số chi tiết và số liệu về Tháp Jested có tham khảo từ Wikipedia)

Gia đình con gái trong nhà hàng Tháp truyền hình Jested

trẻ

NHẬN IN SÁCH

NHẬN
IN ẤN | THIẾT KẾ | MINH HỌA

CÁC LOẠI SÁCH
VỚI SỐ LƯỢNG THEO YÊU CẦU

TỪ 50 CUỐN TRỞ LÊN
BÌA CÙNG HAY MỀM

MUỐN BIẾT CHI TIẾT, XIN ĐIỆN THOẠI

972.675.4383

Email: info@trenews.net

TRIỆU MINH

ảnh hưởng đến mỗi người một khác tùy theo tuổi tác, di truyền và cách tiêu thụ. Người lớn tuổi có xu hướng nhạy cảm hơn với caffeine, dễ bị bồn chồn, mất ngủ (insomnia), hoặc lo âu, ngay cả khi uống lượng trước đây vẫn chịu được.

Caffeine

Giới hạn an toàn và độ nhạy cảm

FDA (Food and Drug Administration - Cơ quan Dược và Thực phẩm) cho rằng tiêu thụ tối đa 400 mg caffeine mỗi ngày thường không gây hại, nhưng trên 600 mg có thể dẫn đến tác dụng phụ. Khi lớn tuổi, mức caffeine trước đó từng được xem là an toàn có thể dẫn đến những triệu chứng không tốt. Nếu dùng cà phê thay trà mà thấy khó chịu, nên giảm bớt lượng tiêu thụ.

Lợi ích tim mạch

Cà phê và trà, hai nguồn caffeine chính, có liên quan đến việc giảm nguy cơ tăng huyết áp, suy tim (heart failure), và rung nhĩ (atrial fibrillation). Nghiên cứu năm 2024 cho thấy tiêu thụ 200-300 mg caffeine/ngày giúp giảm nguy cơ mắc các rối loạn tim mạch - chuyển hóa (cardiometabolic conditions), bao gồm tiểu đường loại 2, bệnh động mạch vành (coronary heart disease), và đột quỵ (stroke). Tuy nhiên, một số người có thể bị hồi hộp, tim đập nhanh (heart palpitations) nếu tiêu thụ quá nhiều caffeine. Ngoài ra, cà phê và trà chứa polyphenols, có tác dụng chống oxy hóa (antioxidant) và chống viêm (anti-inflammatory).

Caffeine và giấc ngủ

Caffeine là chất kích thích, hoạt động bằng cách chặn adenosine, một chất hóa học trong não giúp gây buồn ngủ. Để cơ thể loại bỏ một nửa lượng caffeine đã tiêu thụ phải mất khoảng 5 giờ, vì vậy uống cà phê muộn trong ngày có thể gây mất ngủ (insomnia). Các chuyên gia khuyên nên tránh caffeine vào buổi chiều và tối nếu bạn khó ngủ.

Ảnh hưởng đến não bộ

Dùng quá nhiều caffeine có thể làm tăng lo âu, nhưng tiêu thụ ở mức độ vừa phải, nó giúp cải thiện tâm trạng, trí nhớ, và sự tỉnh táo. Nghiên cứu cho thấy caffeine có thể giảm viêm trong hệ thần kinh trung ương, giúp hạn chế nguy cơ mắc bệnh Parkinson, xơ cứng rải rác (multiple sclerosis), sa sút trí tuệ (dementia), và Alzheimer. Tuy nhiên, ở những bệnh nhân sa sút trí tuệ có hoang tưởng hoặc hành vi kích động, caffeine có thể làm triệu chứng trầm trọng hơn.

Caffeine và hệ tiêu hóa

Caffeine kích thích đường tiêu hóa, giúp giảm táo bón. Nó cũng có thể tác động tích cực đến hệ vi sinh đường ruột (gut microbiome), giảm viêm, tăng cân và nguy cơ ung thư. Tuy nhiên, dùng quá nhiều có thể làm trầm trọng các vấn đề kiểm soát ruột, bàng quang tăng hoạt (overactive bladder), và trào ngược axit (acid reflux).

Tóm lại, caffeine có lợi ích nhưng cũng mang lại rủi ro, tùy thuộc vào mỗi người. Tiêu thụ vừa phải có thể tốt cho tim và não, nhưng quá nhiều có thể gây mất ngủ, rối loạn tiêu hóa, và tăng nhạy cảm theo tuổi tác.

Tuyết đầu mùa

TRẦN MỘNG TÚ
BELLEVUE, WA

Một cơn tuyết đầu mùa rơi xuống khi chúng tôi sửa soạn ra đường đến nhà bạn ăn Tân Niên Ất Tỵ. Tuyết rơi như lông ngỗng, như hoa rụng từng chùm, bám trên nóc xe, trắng xóa mặt đường và tan dưới làn bánh xe cán ngang. Hơi lạnh len cả vào chân tóc. Mùa Đông thật sự đã đến. Mùa Đông bắt đầu ở Tây Bắc nước Mỹ, hơi lạnh làm người ta yên trí hơn khi nghĩ lại đến những đám cháy rừng mới xảy ra không xa nơi mình đang cư trú là bao nhiêu. Lửa và nước là hai nhu yếu phẩm quan trọng nhất cho con người nhưng cũng là nỗi ám ảnh đáng sợ, là căn nguyên của tàn phá. Lửa cháy hay nước dâng cao có thể tàn phá nhanh hơn chiến tranh.

Tuyết xuống! màu trắng lạnh lùng đó nhưng lại đẹp như những hạt thơ rơi! Xòe bàn tay ra hứng, tuyết rơi xuống mong manh như những con bướm trắng, thấy bàn tay mình bỗng dừng thành một bông hoa năm cánh, tuyết xuống rơi trên vai dịu dàng như cánh tay ai khoác lên vai kéo lại gần cho thêm thân thiết! Cúi nhìn xuống đôi giày vùi trong tuyết, mỗi bước đi, quay

lại như nhìn thấy dấu thời gian. Ta đã đi bao nhiêu dặm trong đời này rồi nhỉ? Khi nào thì ngồi xuống phiến đá bên đường, nghỉ chân? Tuyết xuống từng mỗi bước đi, để lại dấu giầy, nhưng chẳng bao lâu lớp tuyết mới rơi xuống, phủ lên, không còn gì cho ta quay đầu nhìn lại. Dấu giầy đã mất, con đường vừa đi qua bây giờ mờ mịt như biển trắng xóa sóng bạc đầu.

Tuyết xuống, mùa Đông đang về: đẹp và lạnh. Người ta không chỉ sưởi ấm cái lạnh bằng than, lửa, mà người ta còn sưởi ấm mùa đông bằng những câu Thơ:

*Trên bờ vai hạnh phúc
Một chùm tuyết vừa rơi
như chùm hoa rất đẹp
Nở đóa tình tình khôi* - tmt

Tuyết xuống tặng cái lạnh ngọt ngào, một chút run rẩy, một chút lồi cuồn, một chút Thơ, do dự không dám bước ra ngoài, không dám giẫm chân, vùi giầy vào cái lớp đá trắng phau và lạnh buốt nhưng lại háo hức muốn cái lạnh len vào thân thể để được kéo hai vạt áo mùa đông vừa lòi ra từ trong ngăn tủ cũ, còn đọng hương long não, như còn đọng hơi thở ấm áp của ai, kỷ niệm được đánh thức dậy ngọt ngào nhưng vẫn làm cay mắt.

Con đường trắng xóa trước mặt, chiếc xe vừa đi vừa hứng những cánh bướm trắng hàng đoàn bay

tới, chạm vào kính xe, tan nhanh như những giọt lệ pha lê. Đẹp đến nao lòng!

Chàng tung trong gió tuyết lông ngỗng

Em nhặt vào may áo Mỹ Châu

Em quên rắc tuyết trên đường hẹn

Nên kiếp này ta lạc mất nhau - tmt

Kiếp này lạc mất nhau rồi, kiếp sau có tìm thấy nhau không nhỉ, hay chỉ như hoa tuyết chưa tụ đã tan.

Tuyết ơi! Thôi đừng rơi nữa

Nếu đã tụ rồi xin tuyết đừng tan

- tmt

Nhưng khi mùa đông tới, lòng ai cũng mong một ngày tuyết đổ, cũng mong nhìn thấy đất trời như được phủ đường cát trắng, tuyết không vị, không mùi nhưng khi ta ngậm một bông hoa tuyết vừa từ trời rơi xuống, vẫn thấy tan trong cổ vị ngọt ngào tinh khiết và hình như đâu đây có hương thơm của một đóa hoa.

Tuyết rơi còn giữ trong lòng ta kỷ niệm lần đầu được đứng dưới bầu trời dang hai tay, ngửa mặt hưởng ơn mưa tuyết từ trời rơi xuống. (Một hình ảnh đáng nhớ của người tỵ nạn đến từ miền nhiệt đới)

Vòng tay ôm một chùm hoa tuyết

Nghe nỗi thâm ân của đất trời

(tmt)

TMT NGÀY TUYẾT ĐẦU MÙA Ở SEATTLE. THÁNG 2/2025

ĐOÀN XUÂN THU
MELBOURNE

T hời Pháp thuộc, năm 1865, để thoát nước Tây đào con kinh thông ra rạch Bến Nghé.

Dọc hai bên bờ kinh, một đường, Tây đặt tên là Olivier; và đường kia là Pellerin. Đào đã rồi lại cho lấp, hai con đường nhập thành một và mang tên đường Pellerin.

Năm 1955, chính quyền Đế Nhứt Cộng Hoà của Tổng thống Ngô Đình Diệm đổi tên đường. Tên Tây thành tên Việt. Nhưng đường Pellerin, tên Tây, cũng thành đường Pasteur, tên Tây; vì trên đường này có Viện Pasteur.

Louis Pasteur (1822 -1895) người Pháp, nhà vi sinh vật học, phát minh ra việc chích ngừa chó dại và bệnh than đã cứu sống hàng triệu người trên thế giới.

Năm 1975, chiếm được

VNCH, Cộng Sản Bắc Việt (ngoài Bắc) sai Việt Cộng (trong Nam) đổi tên đường. Dẫu Alexandre de Rhodes, công rất lớn với chữ quốc ngữ, là bọn ăn cháo đái bát, vong ân bội nghĩa, VC kêu ông “Hai lít xăng dầu nhốt” đi chỗ khác chơi để đổi thành Thái Văn Lung. Bà con mình không biết ông nội này là cha căng chú kiết nào, có công trạng gì? Đường Pasteur cùng chung số phận bị đổi thành đường Nguyễn Thị Minh Khai.

Năm 1987, giống như Lê Duẩn chơi đều Võ Nguyên Giáp, Đỗ Mười thiên heo làm nhục trùm VC ở Sài Gòn là Võ Văn Kiệt tức Sáu Dân cho làm Phó Thủ tướng kiêm “Trưởng Ban Chỉ đạo Hướng dẫn sinh đẻ có kế hoạch”.

Năm 1991, CS sai Võ Văn Kiệt đi Pháp xin tiền. Tây không cho một xu chớ đừng nói tới một cắc. Nó kêu

Sáu Dân về Sài Gòn đuổi Nguyễn Thị Minh Khai đi chỗ khác chơi; rồi rước ông Pasteur, ông Alexandre de Rhodes về đường cũ thì nó cho tiền. Về, Sáu Dân kêu đệ tử ‘vũ như cần’

Nhắc chuyện xưa năm ấy tui mới vừa 15 tuổi, thuở mới dậy thì. Nhà trong ngõ, (nói theo tiếng Bắc), còn tiếng Nam, là hẻm 230 đường Hai Bà Trưng, sát bên Bưu điện Tân Định. Tui có để ý một em, cỡ tuổi tui, học trường Thiên Phước, gần Nhà thờ Tân Định. Nữ sinh mặc đồng phục váy màu hồng, chun em lún phún mấy cọng lông măng nhìn thiệt là giựt giựt đôi mắt hí của tui. Vậy là chiều chiều ra ngõ đứng trông. Ngõ thời thấy ngõ người không thấy người. Vì chiều đó tan học, em mắc đi ăn đậu đỏ bánh lọt ở Chợ Tân Định chưa về.

Đường Pellerin năm 1910 - NGUỒN HISTORIC VIETNAM

Viện Pasteur năm 1940 - NGUỒN HISTORIC VIETNAM

Tương tự mà bất diện kiến thì tối nay làm sao mà ngủ? Tui bèn trước sân em, thơ thần đâm đâm trông nhận về. Nhận chưa thấy về mà con chó nhà em, từ đâu hồng biết, xổ ra tấp vào bấp chun tui một phát. Làm tui chiều chiều ra ngõ đứng trông. Ai dè chó cắn buồn oi là buồn!

Buồn vì tía tui nói: “Đi với tía xuống Viện Pasteur chích ngừa chó dại đi con!” Chẳng qua là hồi đó con nít bị chó cắn, mèo quào chảy máu là tía phải nghỉ làm để chở con mình vô Viện Pasteur chích ngừa. Chích tới 13 lần. Ngày một mũi vô quanh rún, đau thấy bà tiên tổ.

Rầu hơn nữa là má tui qua nhà em mắng vốn ba em: “Ê nuôi chó sao ông không cột hay bịt mỏ chó để nó cắn thằng nhỏ con tui?”

Tía em giận lấy, bèn treo cái bảng: ‘Coi chừng chó dữ’, in hình con ‘Berger’ nhe hai cái răng nanh nhọn hoắt trắng nhớn ra hù! Vậy là hết chiều chiều ra ngõ đứng trông nữa rồi. Mỗi tình đầu thơ dại của tui đã vỡ tan cũng chỉ vì con chó!

Sau 5 năm theo gia đình lưu lạc về Mỹ Tho; năm 1970, đậu Tú tài hai, tui trở lại Sài Gòn vào đại học. Tui gặp lại người yêu đầu đời năm cũ. Gương vỡ lại lành. Nước đổ lại hốt. Vết sẹo chó cắn đã liền da, lên sẹo. Em trở mã đẹp như á

Nước mía Viễn Đông - NGUỒN FACEBOOK

xăm Chân Trăn trong phim Mùa Thu Lá Bay. Nên tui muốn làm chú chệt Đặng Quang Vinh.

Tui hò hẹn em cuối tuần đi uống nước mía và ăn bò bía Viễn Đông.

Sài Gòn mà! Thượng vàng hạ cám. Không phải chú ba nào cũng lấu cá, đầu cơ tích trữ, gặt bà con nuôi chim cút, tạo phong trào để làm giàu bất chánh. Cũng có chú ba lam lũ làm ăn lương thiện cử người đến bắt cảnh sát Lê Văn Ken xin tập trung buôn bán, có đóng thuế đảng hoàng cho cảnh sát.

Bà con mình chắc biết hăng Viễn Đông số 57-79 Bonard (nay là Lê Lợi) và số 24 Pellerin (nay là Pasteur). Quận Nhứt, Sài Gòn. Đối diện

bên kia đường là Bưu Điện Lê Lợi.

Khu nước mía Viễn Đông có đủ các món ăn chơi trên hè phố như gỏi khô bò, bò viên, bò bía, phá lấu... Gần sát Viễn Đông có một tiệm bán nước mía nhỏ không tên, chỉ có tấm bạt che nằm sát vách của đền Ấn Giáo đường Pasteur.

Trước khi đẩy hai cây mía vào trục ép, họ nhét vào giữa một trái tắc (còn gọi là trái hạnh) còn nguyên vỏ, làm ly nước mía thơm, ngọt dầu hơi chua. Nước mía Viễn Đông ngon rẻ hơn nước chanh đường trong cà phê Thanh Thế hay Mai Hương nhiều.

Đặc sắc hơn nữa là món bò bía của người Tiều. Bò bía không có thịt bò

đâu; bò bía tiếng Tiều là ‘bạc bình’, gồm một lớp bánh trắng, nhưn lạp xưởng, trứng chiên thiệt mỏng, củ sắn xắt sợi, ngò rí, cải xà lách; cuốn lại tròn bằng hai ngón tay. Trong ruột cuốn bò bía có phết tương ớt, ăn khỏi chấm gì ráo cho nó gọn; Lạp xưởng của người Tiều để lâu được. Lạp xưởng làm từ thịt heo, (Ba ke hai nút gọi là thịt ‘nợn’), được xay nhuyễn, trộn với gia vị, và đường, sau đó nhồi vào ruột heo và treo lên để khô. Muốn ăn lạp xưởng nướng bằng cách đốt rượu đế hay ‘alcohol’ trong lòng cái đĩa hơi sâu.

Ngoài làm nhưn bò bía, lạp xưởng ăn với bánh mì hoặc với đồ chua chấm nước tương ớt xắt, uống beer lon.

Tình thơ dại của tui tan vỡ vì thời cuộc khiến xui mấy ông ạ. Sau khi CS vô, em vượt biên qua Mỹ. Em lấy thằng khác.

Dại gái một lần chưa tổn, tui lỡ dại rủ một em khác đến từ Triều Châu đi uống nước mía ăn bò bía Viễn Đông. Em hầu xức làm tui mặt tối tận bây giờ! Cho mày chết! Ai biểu mày thấy con gái là tươm tước?

“Anh ơi, nước mía Viễn Đông. Hai ly chưa đã, mát lòng em luôn. Thêm đĩa bò bía chấm tương. Xức thêm phá lấu, em thương anh nhiều.”

ĐXT

Bò bía - NGUỒN FACEBOOK

DU FACE

LTS: Facebook là một mạng xã hội (social networking service) phổ biến rộng và có tầm ảnh hưởng rất lớn trên thế giới ngày nay. Ngoài khía cạnh giải trí, xả stress, giao lưu, lưu giữ nhật ký... Facebook còn được sử dụng như một phương tiện hiệu quả trong những cuộc cách mạng làm thay đổi tình hình thế giới. Hiện nay Facebook là một trong những lối thoát quan trọng để những trí thức, nhà báo, văn nghệ sĩ có khuynh hướng tự do đang sống tại Việt Nam cất lên tiếng nói của họ.

“FACEBOOK CÓ GÌ NGỢ” chọn lọc và giới thiệu với quý độc giả những ý kiến (comment) dí dỏm, tếu táo của cư dân trang mạng này và giữ nguyên văn cách thể hiện của họ.

Chúng tôi xin phép các tác giả trên Facebook được trích lại và chân thành cảm ơn.

BBT Trẻ

Hồi xưa có hãng nước uống coke đóng lon quảng cáo «bật LON Việt Nam», đã bị một vị quan chức phản ánh, bắt phải đổi vì vi phạm thuần phong mỹ tục?! Nay “đồng đảng có phố Kỳ Lừa” phải đổi tên phố hướng Bắc vì lý do nhạy cảm. Nghĩ, một Bắc kỳ lừa đã đổ mồ hôi hột, cả phố Bắc kỳ lừa ai chịu nổi, tôi đây cũng là Bắc kỳ nhưng vẫn sợ Bắc kỳ lừa ạ!

- NGUỒN: FACEBOOK NHAN NGUYEN TRAN

“Hãy cho tôi một điểm tựa, tôi sẽ nhấc bổng trái đất lên” là câu nói nổi tiếng của Archimedes (287-212 trước Công Nguyên). Ông là một nhà toán học, nhà vật lý, nhà phát minh huyền thoại người Hy Lạp. Hình của Archimedes được in ở mặt trước của Huy chương Fields, giải thưởng danh giá được coi là “Nobel Toán học” (vì giải Nobel không bao gồm lĩnh vực toán học), được Hiệp hội Toán học quốc tế (IMU: International Mathematical Union) trao 4 năm một lần cho những nhà nghiên cứu nổi bật.

Ơ-rê-ca (Eureka, nghĩa tiếng Việt là “tìm ra rồi”) là một giai thoại nổi tiếng về cách ra đời của “lực đẩy Archimedes” và của mục.. này.

Đồng hồ hàng hải

Giữa biển nước mênh mông, không có một cái gì để dò đường, đánh dấu nơi nguy hiểm... thì chuyện thám hiểm vượt biển chỉ có thể là chuyến đi một chiều. Thế kỷ 15 mang đặc trưng của những chuyến ra khơi vĩ đại và sự phát triển của mạng lưới thương mại đường biển toàn cầu. Tuy nhiên, những người đi biển phải thường xuyên đi qua các khu vực nguy hiểm và họ nhận thấy cần có một công cụ giúp xác định được kinh độ khi ở xa đất liền.

Đồng hồ hàng hải (marine chronometer) là kết quả từ một đạo luật về kinh độ (Longitude Act) do nghị viện Anh đưa ra vào tháng 7-1714 dưới triều đại Nữ hoàng Anne. Bởi vậy, cuối năm 1714, nghị viện Anh đã treo giải 20,000 bảng Anh cho ai tìm ra cách đo được kinh độ khi xa đất liền.

Tới năm 1730, John Harrison - một người thợ mộc sống tại vùng Yorkshire đã đệ trình dự án của mình. Sau nhiều lần nghiên cứu, cải tiến, phiên bản thứ 4 (H4) được John Harrison chế tạo năm 1761 đã được trao giải thưởng từ nghị viện Anh. Tuy nhiên, quá trình để nhận giải và được công nhận của Harrison khá gian nan.

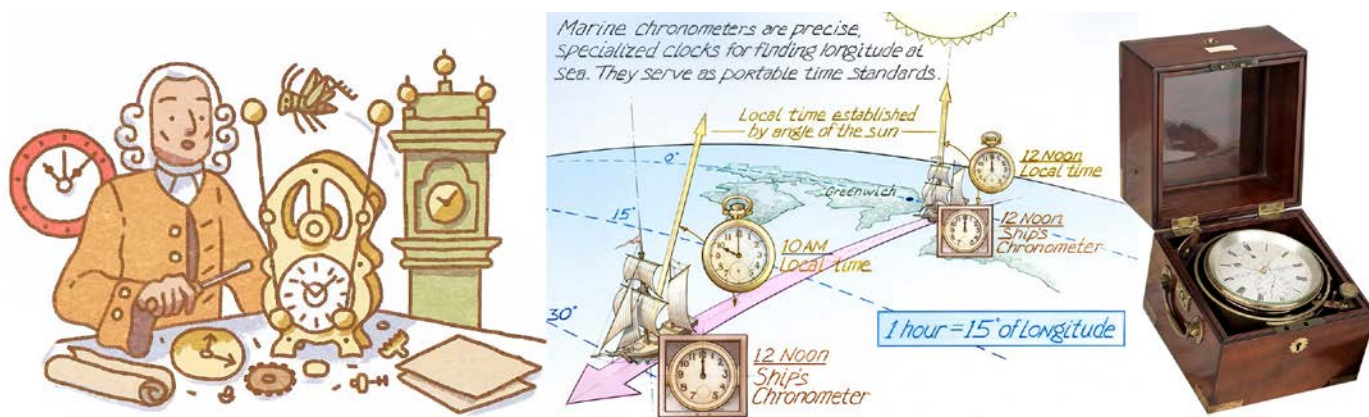
Hơn 30 năm (chưa kể tiến trình nghiên cứu trước 1730) để John Harrison hoàn chỉnh một phát minh

vĩ đại, không biết có gọi là dài? Vậy mà chính phủ Anh vẫn không trao cho Harrison toàn bộ giải thưởng tiền mặt như đã hứa. Đồng hồ bấm giờ H4 của Harrison đã đáp ứng các điều khoản về độ chính xác cần thiết, nhưng bây giờ Bộ Hải quân Anh muốn nhà phát minh giao nộp các thiết kế và làm hai bản sao của chiếc đồng hồ.

Harrison đã đồng ý với các điều khoản mới nhưng không cam lòng. Nhà phát minh đã tiếp cận Vua George III của Vương quốc Anh (trị vì 1760-1820), dâng tặng chiếc đồng hồ đi biển mới nhất - H5, kèm lời khẩn cầu nhà vua lên tiếng "đòi nợ" Nghị viện Anh phụ ông. Trong thời gian thử nghiệm 10 tuần trên biển vào năm 1772, quốc vương đã rất khâm phục sát đất Harrison vì độ chính xác của H5, chiếc đồng hồ này cũng được cho là đồng hồ hàng hải hoàn hảo nhất của Harrison. Quà thì vua nhận, nhưng nợ Harrison tự đi đòi tiếp.

Sau khi gửi hàng loạt đơn thỉnh cầu đòi nợ, năm 1773, Harrison mới nhận được thêm 8,750 bảng Anh và sự công nhận chính thức rằng ông đã giải quyết được vấn đề đo kinh độ chính xác trên biển.

Phát minh đồng hồ hàng hải không chỉ giúp nước Anh thành lập hải quân mà còn mang lại lợi thế thương mại, tạo nên vị thế thống trị trên các đại dương của cường quốc này mãi đến đầu thế kỷ 20.

Rạp Casino trên
đường Đinh
Tiên Hoàng gần
cầu Bông thập
niên 1960 (NGUỒN:
MANHHAIFLICKR)

Nhớ Đa Kao

Nhắc đến Đa Kao mấy người bạn của tôi thay nhau kể chuyện về vùng đất Đa Kao. Người thì có 3 đời sống gần Cầu Sắt, người thì từ nơi khác đến mua nhà gần rạp Casino, người sống ở Xóm Chùa. Người cũ người mới hội tụ về đây, bao nhiêu kỷ niệm xưa đem ra bày tỏ cho thỏa nỗi nhớ.

TRANG NGUYỄN

Điều tôi quan tâm là Đa Kao hình thành từ khi nào và sinh hoạt đời sống của người dân tại đó. Tuy nhiên, có quá ít tư liệu để tìm hiểu về vùng này còn gọi là Đất Hộ, chỉ là những tư liệu hơn sáu bảy chục năm trước. Còn cách lý giải tên gọi Đa Kao của vùng đất này cũng có vài quan điểm khác biệt.

Ông bạn lớn tuổi của tôi có 3 đời cư ngụ gần Cầu Sắt kể rằng: “Đất Hộ hẳn là cái tên xa xưa lắm. Từ thuở tôi còn bé đã nghe ông nội kể nhiều câu chuyện về vùng Đa Kao thời lính Nhật vào Sài Gòn giải giáp quân Pháp”. Dem chuyện nơm nớp lo sợ cảnh

giết chóc bắt bố trong hoàn cảnh xã hội loạn ly thời đó ra bàn luận chẳng khoái chút nào. Ông kể chuyện món ăn hàng quán cho nhau nghe để gợi thêm hương vị ngày xưa đôi chút. Ông nhớ chi tiết về những con đường góc phố thân quen. Nhớ rõ từng tên tiệm buôn hàng quán trên mỗi con đường. Nào là chè Hiên Khánh, kem Vi Bồn, Bánh cuốn Tây Hồ, cà phê Duyên Anh sáng nào cũng tụ họp đám thanh niên trong đó có ông. Quán tên Duyên Anh nhưng người chủ chẳng dính dáng gì tới ông nhà văn có nhiều truyện dài viết cho tuổi thiếu niên gây ấn tượng hơn những thiên văn chương

tình cảm xã hội thời bấy giờ. Ông bạn tôi đùa: “Chắc chủ quán “kết” Dzũng Đa Kao nên mới lấy tên người nặn ra nhân vật mà đặt tên cho quán”.

Sinh ra ở vùng Đất Hộ cho nên ông rành rẽ vùng đất gần như khai phá sớm nhất khi mở rộng thành phố Sài Gòn sau khi Pháp chiếm xong thành Gia Định. Mãi đến năm 1889 khi vùng gò cao từ Tân Định (xưa là Phú Hoà) đến Đất Hộ (trước là làng Hoà Mỹ) mới trở thành một khu dân cư đông đúc. Tuy khi xưa là làng Hoà Mỹ nhưng vùng này còn có một cái tên Đất Hộ trên bản đồ do Trần Văn Học vẽ vào

năm 1815. Không biết Đất Hộ có phải là địa danh nhưng chắc chắn nó nằm trong phần đất của làng Hoà Mỹ. Có thể Đất Hộ chỉ là vùng đất nhỏ theo cách gọi của người địa phương nhưng ý nghĩa của nó như thế nào ít thấy tài liệu lịch sử hình thành đất Sài Gòn ghi chép đầy đủ.

Ông bạn tôi không đồng ý với một vài quan điểm của mấy tài liệu viết về vùng đất này. Trang mạng Wiki cho rằng: “Tên gốc của vùng đất Đa Kao là Đất Hộ (đất của hộ hoặc đất do hộ quản lý). Hộ (quartier) là đơn vị hành chính tồn tại vào thời kỳ Sài Gòn và Chợ Lớn được sáp nhập lại thành Vùng Sài Gòn - Chợ Lớn (Région de Saigon - Cholon) vào thời Pháp thuộc; đơn vị này tương đương cấp tổng ở các tỉnh. Đứng đầu một hộ là hộ trưởng. Đất Hộ được phiên âm thành Dakau trong sách

Chùa Ngọc Hoàng ở Đa kao ngày xưa
(NGUỒN: AAVH J.C)

báo, văn bản thời Pháp thuộc. Tên gọi Đa Kao trở nên phổ biến rộng rãi tại Sài Gòn từ thập niên 1950 trở về sau”.

Ở đây có hai nghi vấn cần lưu ý: Thứ nhất, thời kỳ Chợ Lớn - Sài Gòn sáp nhập vào đầu thập niên 1930. Việc chia đơn vị quản lý hành chánh quartier lúc đó tương đương cấp phường ngày nay. Và không thể nói quartier là hộ (đất do hộ quản lý) nên gọi là đất hộ. Thứ hai, Đất

Hộ đã có tên từ lâu trên bản đồ Trần Văn Học vẽ vào năm 1815 mặc dù nhà nghiên cứu Nguyễn Đình Đầu có bổ sung thêm một số tên địa danh dịch ra từ chữ Hán vào giữa thế kỷ 19 trên bản đồ.

Vấn đề tên gọi Dakau do người Pháp phiên âm từ chữ Đất Hộ có thể chấp nhận được. Nhiều văn bản sách vở người Pháp in, xuất bản từ đầu thế kỷ 20 xuất hiện chữ Dakau. Chẳng hạn như

chú thích tấm ảnh bưu thiếp Chùa Ngọc Hoàng được ghi rằng: Saigon - Pagoda de Dakau (Chùa Đa Kao). Ngôi chùa này còn có tên là Phước Hải Tự. Theo Vương Hồng Sển trong Sài Gòn Năm Xưa, chùa tạo lập lối 1905 và hoàn thành năm 1906. Như vậy khó có thể đồng ý với nhận định tên gọi Đa Kao xuất hiện phổ biến rộng rãi từ thập niên 1950 trở về sau.

Theo ông bạn lớn tuổi của tôi người ở Xóm Chùa thì tên Đa Kao xuất hiện từ lâu khi gia đình cha mẹ anh di cư từ miền Bắc vào Sài Gòn năm 1944 để tránh nạn đói. Nhà ông ở trong một con hẻm trên đường Trần Quang Khải gần đền thờ Tây Hồ Phan Chu Trinh. Hình dáng ngôi đền trông như cái đình có mái đao ngói đỏ. Nên ông chỉ nghe gọi tên Xóm Chùa. Tất nhiên đây là cách gọi của người dân sống trong

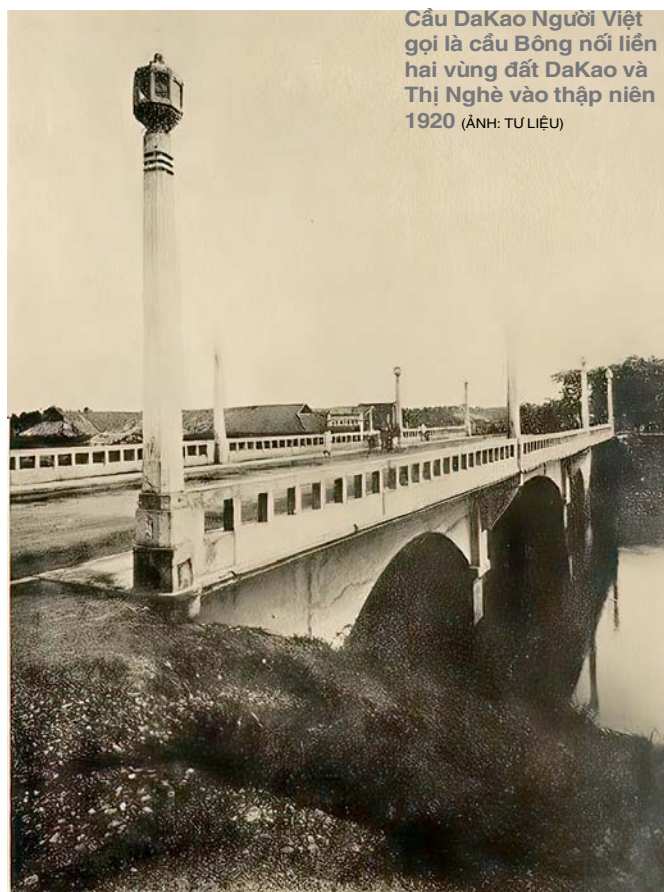

Đường Trần Quang Khải thuộc vùng Dakao năm 1965 (NGUỒN: MANHHAIFLICKR)

khu vực tập trung vài ba ngôi chùa, đền thờ; gọi như vậy cho thêm hình tượng. Nhưng hình tượng nhất trong xóm này lại là nhiều đám du côn tụ họp từ những khu nhà sàn gần đầu kênh Nhiêu Lộc. Thanh niên lạ mặt không dám vào đây vì sợ ngó điêu là đánh. Cái xóm “hiền lành” nhất như thế lại sống trong Xóm Chùa, lại thêm ban nhạc “Mad Dogs”, nghe cái tên cũng thấy nổi loạn rồi, đàn ca hát xướng vang rền cả xóm!

Ông kể, nhà tôi ở Đa Kao nhưng đi học ở Tân Định gần đó. Trường tiểu học Huỳnh Thị Ngà khai trường năm 1947 và đó cũng là năm tôi vào học lớp nhì. Đây là một trường tư thục nhưng có kỷ luật nghiêm khắc nên bố mẹ dẫn tôi đến ghi danh. Từ nhà đến trường chừng chưa đầy cây số, đi bộ cũng tới, vậy mà ba tôi dẫn tôi đi xe điện leng keng cho biết với người ta. Đón xe ở trạm Đa Kao, xuống trạm Tân Định, lại đi bộ vào trường. Nhắc đến bến xe điện, theo tôi tìm hiểu tuyến đường xe điện: Sài Gòn - Hóc Môn đi qua các trạm Bà Chiểu - Đa Kao - Tân Định khánh thành từ cuối thế kỷ 19. Như vậy xem ra địa danh Đa Kao đã xuất hiện vào thời gian này chứ mấy ai còn gọi Đất Hộ?

Riêng Chợ Đất Hộ

mang tên này khi nào thì không có tài liệu để kiểm chứng. Ông bạn tôi với trí nhớ thuở còn học sinh tiểu học có thể không chính xác, nhưng thuở đó ông vẫn nghe người trong xóm gọi chợ Đa Kao mặc dù ngôi chợ này chỉ là chợ chồm hổm tự nhóm, dân chúng mua bán tụ tập lại thành hàng sạp lộ thiên. Mỗi chiều sau khi tan chợ, rác rến xả đầy, hai ba người phu quét dọn hì hục kéo lê cán chổi dài gom rác lại thành từng đống rồi dùng cào vun lên xe bò chở rác kéo ra bãi đổ ở phía đường Mayer tức Hiền Vương.

Một tài liệu ghi chép

trong cuốn *Bến Nghé xưa* của nhà văn Sơn Nam nhắc đến vụ toan tính đánh chiếm Sài Gòn vào tháng 1-1885 do ông Nguyễn Văn Bường, tự nguyên soái Tổng cư ngụ tại Cầu Kiệu. “Nguyễn Văn Bường chuẩn bị xong người và khí giới để đột nhập vào chợ Tân Định và Phú Nhuận hòng chiếm và phá huỷ vài công sở”. Nhưng cuộc nổi dậy bất thành, Nguyễn Văn Bường cùng vài ba lãnh đạo bị bắt và kết án chung thân đầy ra Côn Đảo”. Sau đó mấy tháng, lại có tin dân chúng Hóc Môn nổi dậy. “Có tờ lịch ném vào chợ Hóc Môn ghi rõ thời điểm ấy. Lại

có tin loan truyền đúng rằm tháng 3, vào ban đêm, nghĩa quân tấn công thẳng vào Sài Gòn. Mặc dầu không sợ cho lắm nhưng bọn thương gia Pháp ở Đất Hộ cũng thức chờ đối phó, ngủ với cây súng ở đầu giường”.

Đất Hộ nhắc tới trong thời điểm ấy (1885) là điều đương nhiên cũng như chợ Đất Hộ cũng chỉ là cái tên gọi của dân chúng chứ không nằm trong các chợ được quy hoạch có tên quản lý trong một thành phố như chợ Tân Định (trước là chợ Phú Hoà) sau này khi xây xong thành một tác phẩm kiến trúc đẹp thu hút dân chúng sống trong vùng Tân Định - Đa Kao. Những ngôi chợ nhỏ gần đây như Xã Tà (Phú Nhuận), Đất Hộ (Đa Kao) ít nghe nhắc đến hơn nên người Sài Gòn sinh ở quận khác có nghe cứ tưởng chợ ở tỉnh nào.

Thành phố Sài Gòn mở rộng nhanh chóng vào thời Tổng thống Ngô Đình Diệm, chợ búa cũng theo đó mà hình thành và cất mới phục vụ cho nhu cầu dân sinh từ khắp nơi đổ về mảnh đất Sài Gòn hoa lệ. Chợ Đất Hộ hay Đa Kao từ chợ chồm hổm lộ thiên được dựng lên có nhà lồng, dãy sạp hản hoi mua bán cho đến ngày nay. Và hàng quán, tiệm ăn mọc lên khắp mặt tiền đường phố.

TN

HẠNH VIỆT

Vài thắc mắc

Dung dịch rửa kính chắn gió có thể bị đóng băng vào mùa đông không?

Có thể, trừ khi bạn sử dụng loại dung dịch pha sẵn được thiết kế cho mọi mùa, hoặc chế theo công thức mùa đông như Prestone All Season hoặc Rain-X De-Icer.

Các loại dung dịch rửa kính không dành cho mùa đông, bao gồm một số loại cô đặc mà bạn tự pha lấy, có thể bị đóng băng khi nhiệt độ xuống dưới 32°F (0°C).

Bất cứ trong trường hợp nào, nếu dung dịch rửa kính của bạn không phun ra, đừng nhấn nút liên tục. Việc này có thể làm hư bơm do hoạt động mà không có dung dịch hoặc bị tắc do đóng băng. Hãy dừng lại tại trạm xăng gần nhất để lau kính chắn gió bằng tay.

Khi xe đến nơi muốn tới, đậu xe dưới nắng hoặc trong nhà xe có thể giúp làm tan dung dịch bị đóng băng và giúp nó có thể phun trở lại.

Nếu vẫn muốn sử dụng dung dịch rửa kính không dành cho mùa đông, bạn có thể thêm cồn isopropyl để giúp ngăn nó không bị đóng băng. Hãy kiểm tra nhãn sản phẩm để biết lượng cần thêm.

Xe của tôi bị tuyên bố là “totaled” (tổng thiệt hại). Tôi phải làm gì?

Nếu chi phí sửa chữa vượt quá giá trị xe, công ty bảo hiểm sẽ coi đó là tổn thất toàn bộ, ngay cả khi thiệt hại chỉ mang tính thẩm mỹ và xe vẫn có thể chạy được.

Xe càng có giá trị thấp, có thể càng bị tuyên bố tổng thiệt hại hơn. Tuy nhiên, bạn có một số lựa chọn:

1. Chấp nhận tiền bồi thường từ hãng bảo hiểm và mua xe mới.
2. Nhận tiền bồi thường nhưng giữ lại xe, lúc này xe sẽ có giấy tờ xe dạng “salvage title” (có thể khiến việc bán lại xe sau này trở nên khó khăn hơn).

Nếu xe vẫn có thể lái an toàn, giữ nó lại có thể là một lựa chọn hợp lý.

Có nên sử dụng xăng Top Tier không?

Nên. Xăng Top Tier chứa extra detergent additives (phụ gia tẩy rửa bổ sung) giúp động cơ sạch hơn và hoạt động tốt hơn. Dựa trên các thử nghiệm của AAA, Consumer Reports khuyến nghị bạn nên sử dụng xăng Top Tier. Tuy nhiên, không phải trạm xăng nào cũng bán loại xăng này.

Để biết trạm xăng bạn thường ghé có bán loại xăng này không, hãy tìm xem có nhãn dán Top Tier Approved Gasoline trên cột bơm hay không. Bạn có thể tìm thấy xăng Top Tier tại các trạm như: 76, Chevron, Citgo, Costco, Mobil, Phillips 66, Shell, Sunoco, Texaco, Valero, và một số trạm khác.

Tsuen Tea

Quán trà lâu đời nhất

Tsuen Tea là quán trà lâu đời nhất ở Nhật và cả trên thế giới, được thành lập vào năm 1160 tại thành phố Uji, tỉnh Kyoto, Nhật Bản.

Kể từ khi trà được du nhập vào Nhật Bản từ Trung Quốc, thành phố Uji ở Kyoto đã sản xuất nhiều loại trà ngon nhất trong khoảng 800 năm. Đây là địa điểm lịch sử đã dẫn dắt sự phát triển và lớn mạnh của văn hóa trà đạo Nhật Bản.

Tsuen Tea nằm cạnh cầu Uji bắc qua sông Uji ở thành phố Uji. Cây cầu nối Kyoto và Nara là cây cầu quan trọng để chào đón du khách trên đường đi. Ngày trước, các chủ của hàng Tsuen đóng vai trò là “trạm kiểm soát” cho mọi người qua lại, phục vụ trà hảo hạng cho nhiều người. Họ đã lập hồ sơ về khách hàng, bao gồm các lãnh chúa và quý tộc như Hideyoshi Toyotomi và Ieyasu Tokugawa. Uji cũng là một nơi tốt để trồng trà vì sương mù từ sông tràn vào khiến cánh đồng trà rất ẩm và

NGUỒN: THETRAVELLINGSQUID.COM

hương vị của trà rất ngon.

Người sáng lập ra Tsuen là Furukawa Unai, một thuộc hạ samurai của Minamoto no Yorimasa. Sau khi nghỉ hưu vào những năm cuối đời, Furukawa lấy ký tự cuối cùng trong tên của chủ nhân của mình – Masa và tự gọi mình là Tsuen Masahisa. Sau đó ông trở thành nhà sư và cư trú ở đầu phía đông của cầu Uji.

Con cháu của ông mang họ Tsuen, đóng vai trò là người bảo vệ cầu Uji, bằng cách cầu nguyện cho độ bền của cây cầu cũng như sự an toàn và sức khỏe của những người sử dụng nó. Là một phần của vai trò này, họ cũng phục vụ trà cho các khách du lịch. Nhiều nhân vật lịch sử khác nhau được ghi lại đã uống trà tại Tsuen, bao gồm các tướng quân Ashikaga Yoshimasa, Toyotomi Hideyoshi và Tokugawa Ieyasu.

Ngày nay quán trà này được vận hành bởi thế hệ thứ 24 của gia đình Tsuen.

DH - THE JAPAN TEA GUIDE

Yusuke Tsuen, 38 tuổi, là sở hữu chủ của Tsuen Tea ở Kyoto, một quán trà đã gần 900 năm tuổi. Anh cho biết việc tiếp nhận, trông nom công việc kinh doanh của gia đình là điều không cần phải suy nghĩ đối với anh. NGUỒN: BRYAN LUFKIN

Những dấu hiệu mất trí nhớ không thể bỏ qua

BẢO SƠN

Bệnh mất trí nhớ là nguyên nhân gây ra 120,000 người chết vào năm 2022. Con số này không giảm mà ngày càng tăng cao thêm. Một kết quả nghiên cứu cho thấy có tới 42% người trên 55 tuổi hiện nay sẽ bị bệnh này vào những năm tới. Bệnh phát triển rất chậm lúc ban đầu và khó nhận ra, vì vậy cần chú ý và không thể bỏ qua những dấu hiệu dưới đây.

16. Đi lạc đường. Khoảng 60% người bị bệnh mất trí nhớ có chiều hướng đi lạc và lang thang không biết đang ở đâu. Vấn đề thường lặp đi lặp lại nhiều lần. Có khi bệnh nhân rời nhà vào buổi tối trong lúc cố tìm nhà vệ sinh hay kiếm thức ăn, hoặc có thể họ cố gắng “đi về nhà” vì không nhận ra mình đang ở nhà, hoặc có thể cảm giác rằng mình đang ở thời gian 20 năm trước và đi về nhà sau giờ làm việc.

17. Khó khăn trong giao tiếp. Khi bệnh phát triển, kỹ năng giao tiếp và ngôn ngữ bị tổn hại. Bệnh nhân có thể thỉnh thoảng gián đoạn một cuộc nói chuyện và khó tiếp tục lại được, họ cũng khó tìm được từ thích hợp, sử dụng tên không đúng hoặc sáng chế ra từ mới. Họ cũng có thể dựa nhiều hơn vào cử chỉ, quay lại nói bằng ngôn ngữ mẹ đẻ hoặc ít nói hơn.

18. Nhầm lẫn về thời gian và nơi chốn. Mất hướng về thời gian và không gian là vấn đề xảy ra thường xuyên của bệnh mất trí nhớ, như quên mình sống ở đâu, đi lạc, không theo dõi được đang ở ngày tháng hay mùa nào. Họ có thể cảm giác 5 phút dài như 5 tiếng, có người nghĩ rằng chồng hay vợ họ đã đi đâu mấy tuần rồi trong khi thực tế mới rời đi có vài phút.

19. Đặt đồ vật nhầm chỗ. Đặt chìa khóa xe vào ngăn đá tủ lạnh hay đặt remote TV vào ngăn kéo đựng giày là những dấu hiệu rõ ràng của bệnh mất trí nhớ. Không

giống như việc quên, người bệnh thường đặt đồ vật vào những chỗ rất bất thường và khó khăn khi tìm lại. Họ cũng trở nên hay nghi ngờ người khác cất giấu hay ăn cắp đồ đạc của họ.

20. Khó khăn trong việc lập kế hoạch hoặc giải quyết một vấn đề. Khi bệnh phát triển, bệnh nhân sẽ khó tập trung tinh thần vì vậy sẽ mất rất nhiều thời gian cho một công việc đơn giản. Họ cũng khó hoạch định hay thực hiện các hoạt động như sử dụng danh sách các món hàng cần mua, làm theo công thức nấu ăn, hay theo dõi các phiếu đòi tiền điện nước. Vấn đề này còn quan trọng hơn nhiều so với việc thỉnh thoảng quên hay nhầm lẫn như viết nhầm số liệu trong sổ ngân hàng hay quên một món đồ cần mua.

(còn tiếp)

DALLAS BLOOMS 2025

22/2 tới 13/4. Trưng bày hoa xuân với trên 500,000 hoa, trong đó có 350,000 hoa tulips cùng với các loài daffodils, hyacinths, và cherry blossoms

Địa điểm: Dallas Arboretum and Botanical Garden, 8525 Garland Rd, Dallas TX 75218.

Giá vé: \$23.

NCA ALL-STAR NATIONAL CHAMPIONSHIP

28/2 tới 2/3. Tranh giải cheerleading toàn quốc chia theo từng nhóm tuổi với giải thưởng lên đến 500 ngàn đô la

Địa điểm: Kay Bailey Hutchison Convention Center, 650 S Griffin St, Dallas TX 75202.

Giá vé: miễn phí

SHOWTIME SATURDAY

8/3 (từ 11:30am tới 12:00pm). Giải trí dành cho trẻ em và gia đình với các tiết mục xiếc, ảo thuật, hài, trình diễn nhạc...

Địa điểm: Galleria Dallas, 13350 Dallas Parkway, Dallas TX 75240.

Giá vé: miễn phí.

BẢO HUÂN

Nơi đáng sống nhất quả đất

TIỂU LỤC THẦN PHONG
(bài và hình)
GEORGIA, USA

Quanh năm cày sâu cuốc bẫm, bán mặt cho đất bán lưng cho trời, suốt đời quanh quẩn với ruộng vườn, heo bò gà vịt ấy vậy mà cuộc sống vẫn không khá nổi, đầu tắt mặt tối, thiếu trước hụt sau, con cái nheo nhóc, ăn còn không đủ thì nói chi đến chuyện học hành hay du hí đó đây.

Vợ chồng Đậu than thân trách phận mà hổng biết tại sao mình khổ như thế. Vợ chồng Đậu bèn đổ riết

cho ông trời, việc gì cũng do trời cả. Bản tánh vốn thiệt thà chất phác đến độ ngờ nghệch không còn phân biệt nổi phải trái, trắng đen. Ai nói gì cũng nghe, ai phỉnh phờ cũng tin, bị gạt miết mà hổng tỉnh ra. Thực tình mà nói Đậu cũng dốt thật, với mớ chữ và kiến thức ở trường làng đựng không đầy lá môn thì làm được gì, chỉ được mỗi cái xạo là khỏi chê, cũng vì cái mớ xạo ấy mà nhiều lúc Đậu cứ ngỡ mình nhất làng này, mà nhất làng này

thì cũng coi như nhất thiên hạ rồi, cứ như thế Đậu như con ếch ngồi đáy giếng cứ ngoác mồm ra oang oang nhức cả đầu.

Ngày kia hai vợ chồng Đậu nghe nói thành đô rực rỡ là nơi đáng sống nhất quả đất. Đậu bàn với vợ:

- Vợ chồng mình ở dưới quê cả đời, nghèo khổ đã lâu, nay người ta đồn đãi thành đô là nơi đáng sống nhất, vậy tui với bà làm chuyến lên tỉnh để nở mặt nở mày với thiên hạ.

Vợ Đậu gật đầu, hai vợ chồng lập tức tay xách nách mang linh kinh quả quê, giỏ lác đưng mớ rau củ và con gà nòi đang tơ lên thành chơi.

Vừa bước xuống xe đồ, một đám cò lập tức bu quanh chụp giựt nứu kéo, đứa nào cũng đòi chở vợ chồng Đậu mà chưa cần biết đi về đâu. Vợ Đậu sợ lấm lét, ôm chặt cái giỏ lác sợ tụi nó giựt mất. Đậu cũng xam mặt, hai tay kè kè giữ rịt túi quần vì trong ấy có mớ tiền bán lúa non để lên thành chi tiêu. Bọn cò xe ỏm tỏi làm dữ quá, Đậu còn chưa biết tính sao thì may quá, người em họ cũng vừa trở đến, nhờ vậy mà bọn cò xe ỏm mới chịu dần ra. Hai vợ chồng Đậu ngồi sau lưng ôm cứng người chở cứ như ếch đeo bẹ dừa nước, mắt ngơ ngác nhìn phố xá hai bên, thỉnh thoảng miệng ứ ớ, mắt trợn tròn ngạc nhiên vì sự ồn ào và tấp nập của phố phường. Nhìn đâu cũng thấy nhà lầu, cửa hiệu, đèn quảng cáo chớp chớp xanh đỏ tím vàng sao đẹp quá, sao khác với cảnh bùn lầy nước đọng dưới quê. Xe dừng ở đèn đỏ, dòng xe ken kín mặt đường. Hai vợ chồng Đậu đang mở to mắt nhìn chung quanh thì bất chợt một chiếc xe bán tải từ xa phía sau lao tới húc ụp thẳng vào đám xe máy đang chờ đèn, một tiếng âm kinh khủng vang

lên, bao nhiêu sắt thép lẫn máu thịt vung vãi khắp mặt đường, hàng chục chiếc xe máy gãy nát. Xe người em họ chở vợ chồng Đậu đậu sát vỉa hè và ở xa phía trước vì thế không bị hề hấn gì, chỉ tội hai vợ chồng Đậu sợ xanh mặt như nhái bén, cắt không còn giọt máu. Vợ Đậu thì thảo:

- Ghê quá ông ơi, may chứ không thì lần đầu lên thành cũng là lần cuối.

Đậu sợ lú cả lưỡi không trả lời, người em họ trấn an:

- Hồng sao đâu, ở đây chuyện đó rất thường, người ta chờ đèn đỏ bị xe hơi ụp từ phía sau hoài, tuần nào cũng xảy ra. Anh chị lên thành chơi nhớ đi đứng cẩn thận, dè chừng bọn choai choai chạy ẩu.

Buổi chiều hôm đó vợ chồng Đậu đi bộ trên vỉa hè ngắm phố phường cho đã con mắt, cho bổ ước ao bấy lâu. Đậu vừa đi vừa móc điện thoại thông minh của Tàu để gọi về dưới quê khoe với bạn, vừa nói mấy câu chưa đủ đầu đuôi thì bỗng có tiếng xe máy rít sát rạt, một thằng tóc xanh đỏ ngồi sau giựt mất điện thoại cầm tay của Đậu, chỉ trong phút chốc cả người và xe biến mất trong dòng người trên đường phố. Hai vợ chồng Đậu hét khản cổ họng:

- Cướp, cướp, bố người ta cướp!

Tiếng hét lạc lõng tan biến trong tiếng ồn ào của xe cộ trên đường, chẳng có ai nghe thấy cũng chẳng có ai giúp, những người khách bộ hành đi qua ngoái nhìn lạng lẽ đi như thể chẳng có chuyện gì xảy ra. Hai vợ chồng thất thần ngơ ngác, một ông già ngồi gần đó bước đến an ủi:

- Thôi thì của đi thay người, lần sau nhớ cẩn thận hơn, giựt điện thoại, bóp xách, dây chuyền còn hơn cơm bữa, hai người bị cướp giựt mà không bị té hay bị xây xát gì kể cũng còn may lắm đó. Ở thành đô này mọi người phải sống chung với cướp giựt quen rồi, ông bà dưới quê mới lên nên hồng biết đó thôi!

Nghe ông già nói thế thì vợ chồng Đậu cũng thấy được an ủi đôi chút, thì ra mình còn may chưa bị té chấn thương sợ hãi, nếu không thì có mà bán hết ruộng vườn cũng hồng đủ chữa trị. Riêng Đậu thì âm ục lẩm, tiếc của đau lòng, cái điện thoại thông minh của Tàu mua bằng hai tấn lúa chứ ít sao, nó rất hiện đại. Chỉ cần quẹt quẹt là xuất hiện từ cải lương, tấu hài, cho đến xem mấy em mẫu áo tắm chân dài... Đậu buồn xo, hai vợ chồng lui thủ đi bộ quay về nhà người em họ, gần đến

nhà thì cả hai đạp phải bãi cứt chó, đã thế một con béc giê to và dữ như cạp hồng biết từ đâu xông xộc lao tới, hai vợ chồng hoảng sợ quỳnh quáng vừa chạy vừa kêu cứu. Nghe ồn ào, một người đàn ông phốp pháp từ ngôi nhà gần đó bước ra huýt gió kêu con chó quay lại. Ông ta nói:

- Chó tui giống béc giê Đức chỉ ăn thịt bò Kobe Nhật, uống sữa cô gái Hà Lan, tắm xà bông Dove của Mỹ... Nó sủa vậy chứ hồng có cần đâu.

Đậu vừa sợ vừa tức nên lầu bầu chửi:

- Con bà nó, ỷ giàu khoe chó, nói dóc, làm màu!

Ngày đầu lên thành nhiều việc rất bỡ ngỡ, giao tiếp cũng khác dưới quê. Đậu phải ráng bắt chước người ta chứ sợ người ta cười mình hai lúa. Giấc xế trời nắng hừng hực, Đậu không biết làm gì cứ đi ra đi vào chán rồi lại nằm ở sofa thiêm thiếp ngủ. Ngay lúc ấy tiếng loa kéo kéo của nhà bên mở hết công suất, thì ra nhà người ta ăn nhậu hát karaoke. Không khí oi bức mà mấy cái giọng nhựa nhựa hơi men cứ nỉ non: "*Ngoài kia tuyết rơi đây, anh không đến bên em chiều nay*". Một giọng the thé tone trees cất lên: "*Đêm đông ai lê gót chân phong trần tha hương...*", bài này chưa hết thì một giọng bass tiếp nối: "*Hai mươi năm*

cuộc tình dở dang, lá rơi đắp mộ cuộc tình...” cứ như thế họ ăn nhậu và hát cho đến tận đêm khuya. Đậu thấy đầu óc nhức như tra tấn vì tiếng hát loa kẹo kéo, người em họ đi làm về lấy mấy viên thuốc nhức đầu cho Đậu uống. Người em họ cười méo xeo:

- Hồng biết bao nhiêu cái mộ mà nó đắp mấy năm nay hồng xong, đắp hoài, ngày nào cũng đắp mộ cuộc tình, rồi còn đêm đông lạnh giá, tàn thu mơ phai ... Con bà nó! Karaoke nó như giặc phá xóm làng, hồng cho ai ngủ nghỉ, ông già bà cả, con nít mới sanh, người bệnh liệt giường ... cũng phải chịu trận.

- Sao dân ở đây hồng báo cáo lên phường?

- Nhảm nhò gì anh! Máy ổng cũng hát Karaoke như diên chứ có thua ai.

- Như vậy thì chịu sao thấu?

- Hồng chịu cũng phải chịu chứ giờ biết làm sao được? Mình không nói còn đỡ, mình mà nói nó làm tôi còn mệt hơn, Nó thách thức ra mặt nhưng có ai làm gì được đâu, đụng vô mấy thằng say không chừng còn mệt hơn nữa, bởi vậy cả khu phố gồng mình với loa kẹo kéo, sống chung với tiếng ồn.

Những ngày kế ngôi trong nhà hồng có việc gì làm nên tay chân thừa thãi, quanh quẩn

trong 4 bức tường nên thấy chán. Người em họ thì đi làm cả ngày. Đậu mở ti vi coi để giết thời gian, chương trình thời sự đang trực tiếp đưa tin ông bí thư đang phát biểu:

- Kiên quyết đẩy mạnh xây dựng thành đô ta xanh và sạch hơn Singapore, lãng mạn trứ tình hơn thành Vienna, hiện đại văn minh hơn Tokyo, giàu sang hào nhoáng hơn Las Vegas, văn hóa nghệ thuật cao hơn Ba Lê ... Dưới sự lãnh đạo của đỉnh cao trí tuệ thì thành đô của chúng ta thông minh hiện đại hơn bất cứ thành đô nào trên thế giới này. Chúng ta phải lo cho dân, giáo dục, y tế miễn phí, đời sống tự do, an toàn, phẩm chất nhất thế giới. Tóm lại thành đô của chúng ta là nơi đáng sống nhất quả đất.

Nghe thế Đậu sướng rơn cả người, quên đi những chuyện bực bội mấy ngày qua. Đậu nói với vợ:

- Bà nó có nghe không? Thành đô này là nơi đáng sống nhất quả đất, mấy nay mình gặp chuyện xui cũng nhỏ như con thỏ thôi khác phục mấy (năm) hồi!

Vợ Đậu ừ hử cho qua chuyện chứ biết nói gì, trong bụng còn tiếc đứt ruột vì cướp giật mất cái điện thoại rồi, hai tấn lúa chút ít sao.

Chiều, người em họ đi làm về sớm đưa cả hai vợ chồng Đậu đi ăn đặc sản. Quán đông nghẹt người, phải chờ cả tiếng đồng hồ mới có bàn, lại ngồi chờ thêm một lát nữa mới có đồ ăn bưng lên. Trong quán mùi hải sản tanh tanh, mùi nấu nướng chiên xào quyện với mùi bia rượu đặc quánh. Mùi hơi người và mùi nước hoa xen vào... tra tấn lỗ mũi Đậu. Đậu thấy khó thở quá, dưới quê quen mùi cứt bò hăng hăng ngái ngái, mùi bùn thum thum... vậy mà hít thở sướng hơn. Đậu chưa hết phân tâm vì mùi nhà hàng thì tiếng hò dô dô, tiếng cười nói cãi vã đặc nghẹt tai Đậu. Đậu cứ lơ ngơ như người cung trăng xuống. Ăn xong người em họ cầm hóa đơn xem, bỗng đứng mặt xanh lét:

- Tại sao mắc vậy? giá trên thực đơn ghi một mà sao hóa đơn tính đến gấp 3 lần?

Người phục vụ giải thích do tiền chênh lệch về phẩm chất của đặc sản, tiền phụ thu ghế và tiền phí khấu hao... Người em họ tuyên bố chỉ trả tiền đúng theo giá trên thực đơn. Hai bên cãi vã lời qua tiếng lại một chặp, bấy giờ tự dưng xuất hiện quanh bàn ăn mấy thanh niên xăm trổ vằn vện, vẻ mặt đàng đàng sát khí đứng khoanh tay. Mặt Đậu đang đỏ vì mấy chai bia ấy mà nhanh chóng chuyển

sang xám xịt, vợ Đậu run như cây sậy, tay bấu chặt đùi Đậu. Người em họ của Đậu cũng chẳng khá gì hơn. Anh ta lặng lẽ móc bóp chồng đủ tiền rồi lặng lẽ kéo Đậu ra về. Trên đường về anh ta tức giận nhưng không làm gì được, cứ lầu bầu:

- Thôi thì cúng cô hồn, tụi nó chặt chém dã man, làm ăn gian dối, thề không bao giờ quay lại quán đó nữa!

Thấy trời chiều còn sáng, cả nhóm ghé vào công viên văn hóa chơi, bên kia đường có tấm bảng ghi: "Khu phố văn hóa" gắn cờ xí đỏ lòm, bên này đường đầy những khẩu hiệu chữ to nhan nhản nào là: "Công viên văn hóa vững mạnh tiến lên", "Thành đô sạch - xanh- đẹp", "Ứng xử văn minh nơi cộng đồng"... Đậu lăm nhăm đọc cho kỳ hết mà lòng thơ thối quên ngay chuyện vừa bị chặt chém ở quán ăn đặc sản. Cả mấy anh em đi bộ ngắm cảnh, nhìn ông đi lại bà đi qua. Chợt đằng xa có tiếng la thất thanh, tiếng hét hãi hùng, tiếng khóc inh ỏi rồi thấy người ta chạy thực mạng ... Ba người hồng biết chuyện gì nhưng cũng tạm núp vô sau gốc cây dầu cho nó lạnh. Những người vừa khóc vừa chạy miệng la oai oái:

- Thằng ngáo đá nó chém loạn xạ, chạy mau! Chừng 10 phút sau lắng

bớt cả ba mới dám ló đầu ra, bấy giờ thấy mấy người bị chém máu me tùm lum, kêu khóc inh ỏi còn thằng ngáo đá thì leo lên cột điện cao thế ngồi vắt vẻo tự bao giờ. Đậu tò mò hỏi người em họ:

- Ngáo đá là gì vậy?

- Là mấy thằng hút xì ke, chích ma túy đó, bây giờ nó còn có loại ma túy tổng hợp mạnh kinh khủng, nó như viên thuốc, uống vô khiến người ta không còn biết gì nữa. Người chơi thuốc đó có thể làm bất cứ việc gì mà người bình thường không dám làm. Chơi ma túy đá nó có thể giết cả cha mẹ hay bất cứ người nào ... Người chơi thuốc lắc, ma túy tổng hợp gọi là ngáo đá.

Đậu gật gù ra vẻ hiểu rồi ngược nhìn thằng ngáo đá trên cột điện tỏ vẻ thần phục

- Giỏi ghê vậy ta! sao leo lên được cột điện ngồi mà không bị té hay bị điện giật?

Người em họ nói:

- Nhầm nhò gì, tụi nó còn đi trên tường, chạy trên nóc nhà, đu dây điện nữa kìa vì tụi nó bị ảo giác! Dân thành đô cũng quen rồi, phải sống chung với ngáo đá!

- Trời! Ghê vậy, có nhiều vậy mà thành đô hồng giải quyết được sao? dân chịu sao nổi? sao nghe mấy ông lớn nói thành đô là nơi đáng sống nhất

quả đất?

Đậu còn nêu lên bao nhiêu câu hỏi tại sao khiến người em họ cười méo xẹo:

- Hơi đâu nghe bọn ngáo đá nổ sảng anh ơi! Bộ anh hồng nghe người ta nói: "Miệng quan tròn trẻ" sao?

- Ủa, mấy ông cũng ngáo đá hả?

- Trời! Anh đúng là Đậu thiệt tình luôn đó! Mấy ông nổ sảng quá nên dân thấy giống mấy thằng ngáo đá nên nói vậy thôi!

Sáng Chủ Nhật, cả nhà đi ăn phở, giữa chừng trời mưa xối xả, nước lênh láng khắp mọi ngã đường, nước ngập lên mắt cá, rồi từ từ nước lên ngập cả bánh xe. Xe máy chết máy la liệt khắp nơi, có khúc nước chảy xiết làm cho nhiều người và xe cộ ngã té ỉ xèo. Vợ chồng Đậu xăn quần bì bõm lội, người em họ dắt xe chết máy mò mẫm đi ngược dòng nước đen ngòm đầy rác rưởi. Quê Đậu vốn sông nước vậy mà Đậu chưa từng thấy nước ỏ đâu ra mà lênh láng nhiều như thế. Chợt nhiên Đậu nhớ lời ông chủ tịch hay ông bí thư gì đó nói trên tivi: "Thành đô ta đẹp lãng mạn như thành Vienna bên Ý". Đậu lội nước bì bõm khoái chí cà rồn với vợ:

- Phải chi mình đem theo cái vỏ lãi thì giờ

lái taxi nước sướng biết mấy!

Ngoài đầu nhìn người em họ, thấy vẻ mặt của nó đầy lo lắng. Đậu hỏi:

- Có chuyện gì mà thấy mặt căng quá vậy chú em?

- Ráng đi nhanh hơn chút, về lo tát nước ra!

Đậu hồng hiểu tát nước gì nhưng cũng hồng hỏi nữa, lo cố gắng đi nhanh hơn chút. Đội mưa lội nước về đến nhà Đậu mới té ngựa ra. Nhà thằng em họ như cái hồ cá tra, nước ngập tới gối luôn. Thằng em đã chuẩn bị sẵn bao cát chặn cửa, thế là cả 2 vợ chồng phụ nó tát nước ra ngoài, tát sặc sù luôn, những tưởng dưới quê mới tát nước lên giống ai dè trên thành cũng tát nước mà tát học xì dầu luôn. Thằng em họ chỉ cho Đậu thấy vết ngăn nước trên tường:

- Anh coi nè! những lần trước nước ngập sâu và ngập lâu hơn nên còn dấu!

- Ngập hoài chịu sao thấu?

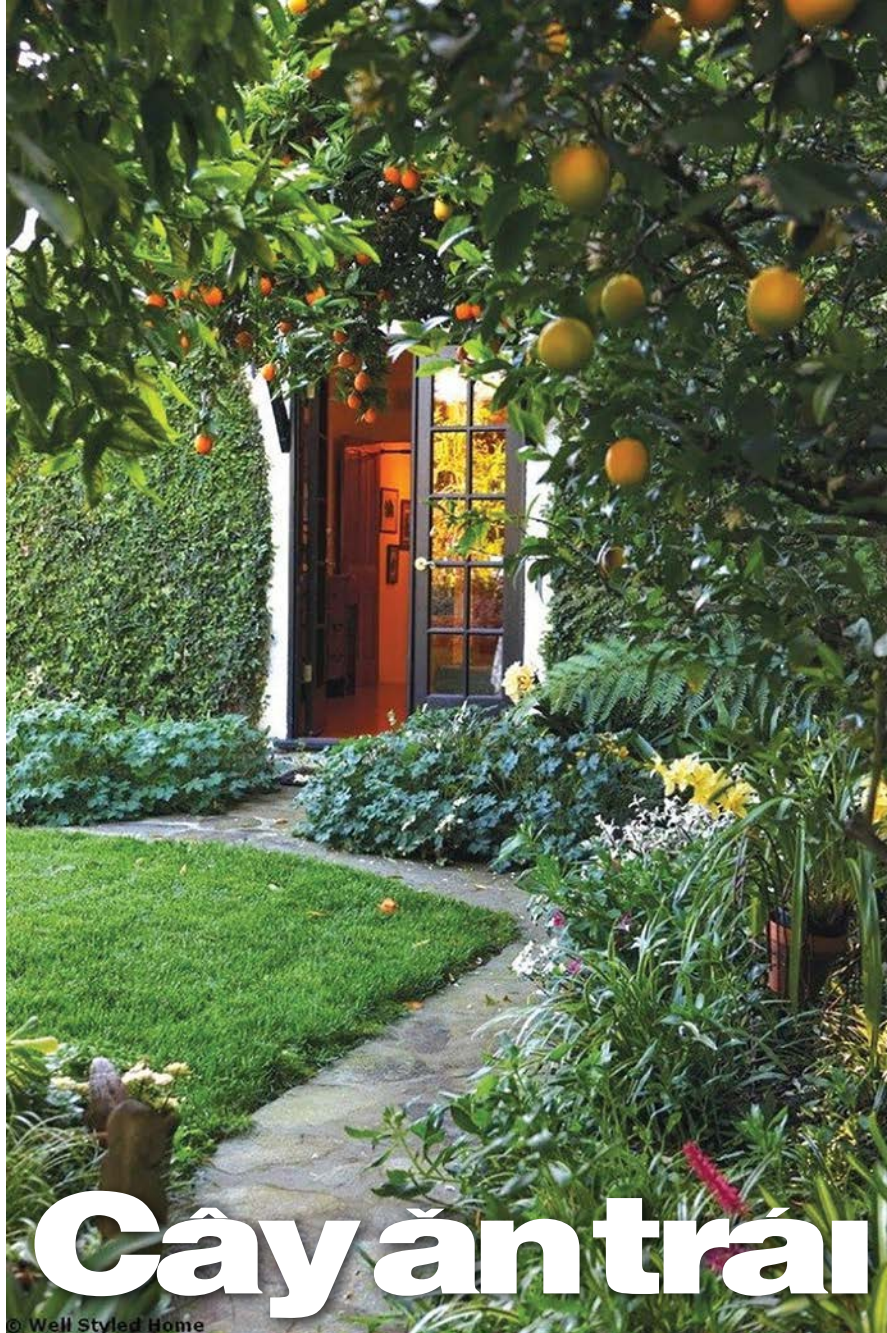
- Hồng thấu cũng phải chịu chứ biết chạy đâu giờ? mưa nhỏ ngập cạn, mưa lớn ngập sâu thậm chí không mưa cũng ngập. Nước mưa còn đổ, nước thủy triều và nước cống tràn lên mới ghê, dơ thấy bà cố, đen ngòm, hôi rình, rác rến tùm lum. Tụi con nít nó đặt đồng dao hát từng

từng: 'Còn khá nước ngập mắt cá, la lối nước ngập đầu gối, lu bu nước ngập cu, lông bông nước lên tới hông, lù dù nước đựng vú...' Người thành đô phải sống chung với ngập, hồng quen rồi cũng phải quen.

Chiều cùng ngày, người em họ chở vợ chồng Đậu ra bến xe để đi lại quê. Bấy giờ Đậu mới để ý thấy lớp lớp người trên đường mặt mày che kín mít, ai nấy áo xống dài tay, áo khoác lưng bùng dù trời nóng như điên, đàn bà thêm tấm xà rồng quần phần thân dưới, tất vớ kỹ càng, đầu đội nồi cơm điện... cứ như Ninja trong mấy phim chưởng. Dòng người bọc kín người, chen kín đường nhích từng tí. Trời nắng như đổ lửa, khói dầu xe máy và xe hơi tuôn nồng nặc, bụi bay bám trên mọi bề mặt, không khí ngọt ngạt kinh khủng, tiếng gầm rú của động cơ xe muốn nổ tung cái đầu, len lách luôn từng tí, có lúc chạy trên vỉa hè nhưng rồi cuối cùng cũng vào được bến xe. Ngồi trên xe đồ hạng sang mà người em họ đã mua vé trước giúp cho. Đậu dán mặt vào kiếng xe nhìn người ta tất tả tán loạn bên ngoài. Đậu thì thâm:

- Thôi hén, chào tạm biệt thành đô nơi đáng sống nhất quả đất! Tụi dìu với quê của tui sướng hơn.

TLTP (ẤT LĂNG THÀNH, 1223)

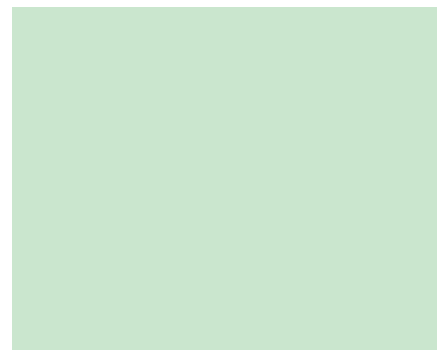

© Well Styled Home

THIÊN HƯƠNG

Bạn mơ ước có một vườn cây ăn trái sau nhà nhưng vẫn còn băn khoăn với nhiều câu hỏi. Liệu chúng có khó trồng không? Nên trồng cây gì? Có một số giống cây ăn trái rất dễ trồng. NGUỒN: PINTEREST.

■ **Cây lê.** Nếu sống ở các vùng từ Zone 4 đến 8 (theo bản đồ nông nghiệp Hoa Kỳ), bạn có thể trồng cây lê. Cây phát triển tốt trên đất ẩm, thoát nước và nơi có nhiều ánh nắng. Các giống lê phổ biến là Kieffer (có khả năng tự thụ phấn), Orient (nhánh lớn, trồng được trên mọi loại đất), Moonglow (cho trái to, giòn), Anjou (trái để được lâu, bông nở muộn nên không lo bị gây hại vì sương giá mùa xuân ở những vùng có khí hậu lạnh). NGUỒN: SOUTHERN LIVING.

■ **Cây mận.** Cây rất dễ trồng và không cần nhiều công chăm sóc. Giống mận Damson ít bị ảnh hưởng vì sương giá do nở bông muộn vào mùa xuân, cho trái từ tháng 8 đến tháng 10. Giống Autumn Rosa cho trái to, mọng nước đặc trưng của giống mận Nhật. Khi muốn trồng trong chậu, có thể chọn giống AU Amber. NGUỒN: GARDENER'S PATH.

■ **Cây dâu tằm .** Phát triển tốt ở các vùng từ Zone 5 trở lên. Big White là giống dâu chín sớm, phát triển tốt ở vùng từ Zone 6 đến 9. David Smith Everbearing cho nhiều trái lớn hơn các giống khác. Florida Giant là giống cho trái muộn. Ở những vùng có khí hậu lạnh, nên chọn các giống Kokuso, Illinois Everbearing hay Northrop. NGUỒN: PADMAM NURSERY.

■ **Cây sung.** Mặc dù ưa khí hậu ẩm nhưng sung có thể chịu được nhiệt độ xuống tới 100°F, chúng không kén đất và ưa ánh nắng. Alma là giống sung cho trái ngọt. Texas Everbearing hay Ramsay hoặc Brown Turkey là giống sung có hương vị nhẹ, cho nhiều trái. Celeste là giống sung chịu lạnh tốt.

NGUỒN: ARBOR DAY FOUNDATION.

■ **Cây hồng.** Là giống cây cho trái có vị ngon ngọt rất dễ trồng, hầu như không bị sâu bệnh. Nên trồng cây trên đất thịt, thoát nước và có tính axit, nơi có nhiều ánh nắng. Giống Eureka là loại hồng mềm có vỏ màu đỏ cam và thịt sẫm màu, chín muộn, chịu được sương giá và hạn hán. Fuyu là giống hồng giòn phát triển rất tốt ở Florida, Texas. Great Wall có thể chịu được lạnh xuống tới 0°F. Hachiya là giống sai trái có thể dùng ăn tươi hay sấy khô.

NGUỒN: THE FRUIT GUYS.

Động cơ mới cho xe điện

Các chính sách mới được ban hành sẽ làm cho ngành sản xuất xe điện ở Hoa Kỳ gặp rất nhiều khó khăn. Vì vậy cải tiến kỹ thuật cho xe điện là điều rất cần hiện nay. Mới đây, Donut Lab đã trưng bày một loại động cơ mới có tên là Donut Motor.

Đây là kiểu động cơ điện được lắp lồng vào ngay trong bánh xe (hub motor), loại bỏ tất cả những phụ kiện như trục truyền động và hộp số vì vậy sẽ không bị mất lực qua truyền động, giúp động cơ mạnh và hiệu quả hơn. Hơn nữa, động cơ nhỏ hơn và nhẹ hơn các thiết bị tương tự. Một model 21 in chỉ nặng 40kg, bằng thiết bị truyền động điện tiêu chuẩn hiện nay. Nhờ động cơ nằm ngay trên bánh xe, xe sẽ có thêm được rất nhiều khoảng trống để sử dụng cho mục đích khác.

Loại động cơ này đã được áp dụng thử trên xe mô tô Verge TS Pro và cho kết quả hoàn hảo. Công ty cho biết loại Donut Motor này đã sẵn sàng sản xuất và sẽ ký hợp đồng với hầu hết các hãng xe điện đang hoạt động hiện nay.

Scooter 12in

Drone 5in

Automotive 21in

Semi-truck 21in

Motocycle 17in

Ghi đồng xe đạp với bảng điều khiển điện tử

Flitedeck bar là ghi đồng xe đạp được làm bằng sợi carbon giúp cho việc thiết lập bảng điều khiển điện tử cho xe đạp tương tự như dashboard trên xe hơi. Trên tay lái có màn hình cảm ứng rộng 70mm x 180mm, nút điều khiển đèn, kết nối không dây, hệ thống cảm biến chuyển động để chống trộm, chuông điện tử, hệ thống chỉ đường dựa trên GPS. Ngoài ra nó còn kết nối với các dụng cụ khác, kể cả các hệ thống truyền động điện tử thông thường, qua Bluetooth, ANT+ (theo dõi nhịp tim, tốc độ) và wifi, đồng thời kết nối với các ứng dụng chạy trên điện thoại cầm tay của cả iOS và Android.

Hệ thống sử dụng pin điện và mỗi lần sạc sử dụng được 20-30 tiếng. Toàn bộ ghi đồng này chỉ nặng 800 gam và hoàn toàn không thấm nước.

Hiện công ty Flitedeck đang bán ghi đồng xe đạp này với giá \$1,677 sẽ được phân phối vào khoảng tháng 4 năm 2026.

Võ đài nơi tang lễ

Trong tang lễ của người cha 95 tuổi tại Florida, hai chị em nhà Deegan đều đã trên 60 tuổi bỗng nhiên trở thành võ sĩ. Khi người chị Deegan đọc diếu văn cho cha, không rõ vô tình hay cố ý, bà chị Deegan không nhắc tới tên các con của em gái là Maureen Deegan. Sau tang lễ, cả hai lời qua tiếng lại, Maureen nổi điên lao vào nắm áo, tung quyền cước. Chị Deegan lập tức thi triển võ công. Trong khi cả hai say sưa giao đấu thì cảnh sát xuất hiện. Cuộc vui tàn, tang lễ toang.

Người già nhanh nhẹn

Cảnh sát Oregon vừa qua đã chặn một chiếc xe chạy với tốc độ 106 mph trên xa lộ. Chuyện các bác tài chạy hàng 100 dặm không phải là điều gì lạ lắm, có điều bác tài ở đây là ... cụ tài đã 94 tuổi, còn chở theo đứa cháu nhỏ, cụ phạm nhiều lỗi một lúc, vượt tốc độ, lại không có bảo hiểm và không nhường đường cho xe cứu thương. Sau các vi phạm này, không biết rồi cảnh sát còn cho "bà ngoại" chạy xe nữa không đây.

Robot đấu với người

Trong cuộc thi chạy marathon đường dài tổ chức tại Bắc Kinh vào tháng Tư năm nay sẽ có khoảng hơn 10 ... robot đã ghi tên tham dự cuộc thi với các lực sĩ điền kinh. Ban tổ chức cho biết điều kiện ghi danh là các robot này phải có hình dạng như người thật và chạy bằng ... hai chân. Các lực sĩ người thì bảo rằng "chấp" người máy thì chạy luôn vì chạy nửa đường là... hết pin. Chưa biết ai sẽ thắng ?

Đọc lại ‘Thuở mơ làm văn sĩ’ của Nguyễn Thụy Long

Nhà Văn Nguyễn Thụy Long sinh ngày 09/08/ 1938 tại Hà Nội.

Mất ngày 03/09/2009, lúc 14 giờ tại Bệnh viện Nhân Dân Gia Định.

Năm 1952, Ông và gia đình vào Nam sinh sống tại Sài Gòn.

Cựu học sinh trường trung học Hồ Ngọc Cẩn.

Sinh viên Trường Cao Đẳng Mỹ Thuật Gia Định.

Cộng tác báo Ngàn Khơi với nhà văn Nhã Ca , nhật báo Sống của nhà văn Chu Tử.

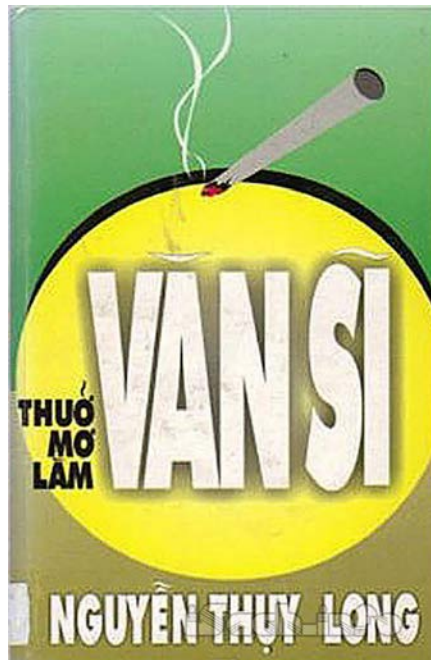
Trước 1975, Ông xuất bản hơn 30 tác phẩm, tiểu thuyết đầu tay có tên Vác Ngà Voi (1965) , với bút hiệu Lan Giao. Các tác phẩm sau, đều lấy tên thật Nguyễn Thụy Long.

Ngoài hơn 30 tác phẩm xuất bản, Nguyễn Thụy Long còn cả trăm truyện ngắn và những tác phẩm sáng tác sau này.

Tiểu thuyết Loạn Mất Nhung gây xao động từ tác phẩm, đến Tập phim Loạn Mất Nhung do đạo diễn Lê Dân dàn dựng năm 1970.

Năm 2005, Ông được phát giải Văn Chương Toàn Sự Nghiệp do Nguyệt san Khởi Hành (Mỹ) trao tặng, nhưng vì sức yếu không tới dự được.

Đây, ta hãy nghe Nguyễn Thụy Long viết về bước đầu viết văn của mình:

Năm 1950. Ở Hà Nội, tôi 10 tuổi, mới đậu xong bằng tiểu học, sửa soạn thi vào lớp đệ thất (lớp 6 bây giờ) trường trung học Chu Văn An. Nghĩa là sẽ trở thành học sinh trường Bưởi danh tiếng xưa kia đấy. Nhưng là tuổi ăn tuổi chơi. Ba tháng hè, tôi tham gia tất cả những trò chơi trẻ con ở Hà Nội. Đánh đĩnh, đánh đáo, sưu tầm programmes ở những rạp chiếu phim, xem ciné và đọc truyện.

Có lẽ thứ mà tôi đam mê nhất là đọc truyện. Tôi đọc lung tung đủ thứ truyện, từ truyện kiếm hiệp

đến mọi loại tiểu thuyết, in thành từng tập mỏng phát hành mỗi tuần mà cha tôi gọi là tiểu thuyết ba xu. Gom góp từng tập mỏng ấy để đóng lại thành pho sách dày. Những truyện đăng trên báo tôi cũng cắt đóng lại thành từng tập. Không kể việc sưu tầm từng cuốn tiểu thuyết của Tự Lực Văn Đoàn mà tôi rất ngưỡng mộ. Tất cả những cuốn sách cũ, đôi khi nát phải tự phục chế. Lý do đơn giản là tôi không có tiền để mua những cuốn tiểu thuyết mới tinh còn thơm mùi mực in.

Tôi ngưỡng mộ biết bao nhiêu tác giả. Mơ ước ngày nào đó mình được như họ. Tôi mê đến độ, có thể đọc tiểu thuyết bất cứ lúc nào không phải chỉ ở những ngày rảnh rỗi. Thường xúc động về tình huống số phận của các nhân vật. Mùa rét nằm trong chăn bông đọc tiểu thuyết. Tôi nhớ đọc cuốn “Người anh Cả” của Lê Văn Trương, tôi cũng là anh Cả trong gia đình nhỏ bé của mình, thế là tôi xúc động. Chui vào trong chăn khóc thoả thích. Khóc sưng cả mắt, vì thương thân phận người anh Cả trong tiểu thuyết đó quá. Sau này, và đến bây giờ tôi vẫn thường mũi lòng trước những hoàn cảnh, có thể trong tiểu thuyết, đời thật hay phim ảnh. Nếu bạn bè tôi có nhận xét về tôi: Trông con người

nó hung hãn như vậy, nhưng tâm hồn thì yếu đuối.

Thuở bé xem phim Charlot. Phim The Kid (dịch ra tiếng Việt là *Gà trống nuôi con*) khi Charlot lạc mất đứa con nuôi, Charlot buồn ngẩn người ra. Tôi cũng chảy nước mắt. Còn nhiều, rất nhiều tình huống khác, trong tiểu thuyết hay trong phim ảnh làm cho tôi mỉm lòng, đến rơi lệ.

Không biết đó có phải là con đường gai góc mà tôi đã chọn khi cầm bút không? Khi ở Hà Nội, tôi trao lại cho thằng em họ tử sách. Ra đi nhưng vẫn thăm hỏi về những cuốn tiểu thuyết. Sau năm 1954 thì viết thư thiệp, cho đến lúc bắt tin. Rồi nhiều chục năm qua... tôi trở thành nhà báo, nhà văn... Cũng là một đời lỡ mà thôi. Nhưng tôi hãnh diện làm sao khi chọn nghề cầm bút.”

Nguyễn Thụy Long cho biết hồi ký *Thuở Mơ Làm Văn Sĩ* khởi đầu được đăng ở một tuần báo thiếu nhi trước năm 75. Sau đó ông viết

lại, những mong đi xa hơn.

Sau đây xin trích giới thiệu với độc giả một đoạn của Hồi Ký “Thuở Mơ Làm Văn Sĩ”.

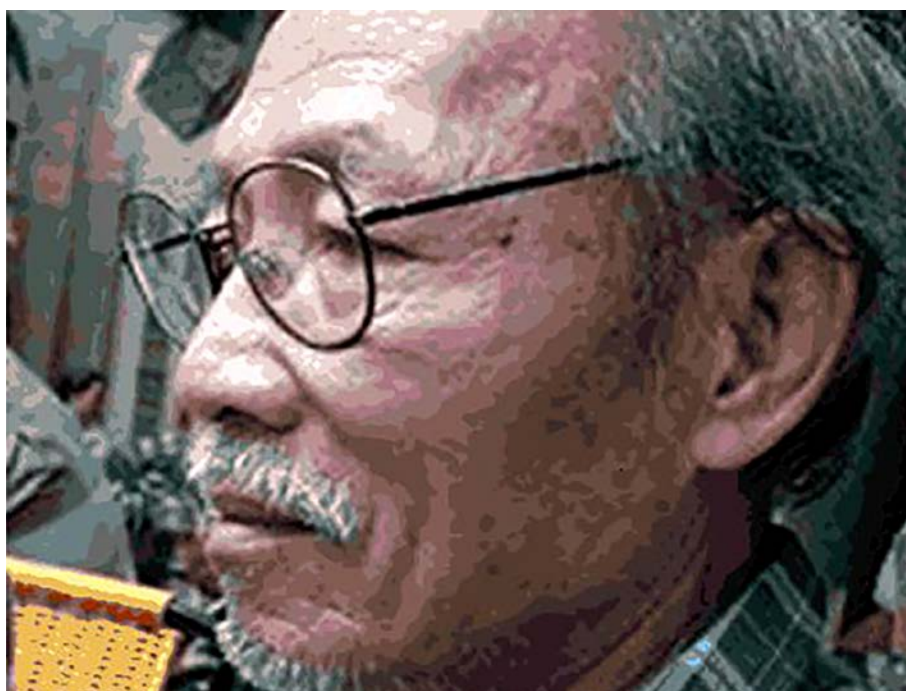
“Trở lại với hồi ức chiều hôm ấy, tôi gặp lại Tú Kếu Trần Đức Uyển. Chiều hôm thứ Bảy đó khi tôi đang đạp xe đi lang thang trong thành phố quen thuộc. Vẫn dáng gầy còm ốm yếu như thuở nào, vẫn cặp kính trắng dây cộm luôn luôn trên mắt. Tôi gặp lại hầu hết những người bạn như tôi thuở đam mê văn nghệ. Một số khác đã có danh, cộng tác ở những tờ báo khác như Chu Tử, Hoàng Hải Thủy, Nguyên Sa, Hoàng Anh Tuấn, Lê Xuyên. Các anh viết cho tờ báo trong đó có tôi hợp tác, vì tình cảm chứ không vì tiền nhuận bút. Những người làm việc cật lực để hoàn tất số báo là vợ chồng TĐT, Nhã Ca, Tú Kếu và tôi.

“Tờ tuần báo Ngàn Khơi nghèo nàn đến thảm hại. Toàn là do sự góp công góp sức của các anh em

văn nghệ sĩ nghèo. Riêng tôi chưa dám xài danh từ ấy, dầu là có mơ ước. Tú Kếu và tôi được nuôi cơm ngày hai bữa, buổi sáng có gói xôi đồng bạc, ly cà phê đen nhỏ, điều thuốc. Nhưng chúng tôi làm việc từ A đến Z, không nề hà bất cứ một công việc gì. Tuy thiếu thốn, nhưng tôi lại có một thể trâu nước, nên anh em gọi tôi là thằng trâu nước, những công việc nào nặng nhọc quá tôi gánh thay cho Tú Kếu. Thuở đó in báo còn dùng kỹ thuật typô, chưa có vi tính như bây giờ nên cực vô cùng, mà tôi với những anh em đam mê. Làm thế nào cho có chữ nghĩa thì thôi. Tôi giao bài cho Tú Kếu đưa sắp chữ, tôi lẩn ra ngủ trên những ram giấy in. Tiếng máy in chạy không làm rộn giấc ngủ của tôi, nói thật tình tôi coi cái âm thanh đó êm ái như tiếng ru của mẹ thuở ấu thơ. Lại mơ mộng rồi thăng hoa tâm bậy. Thực tế không phải như thế, vì thói quen bạ đâu ngủ đó thôi. Như chạy lên chạy xuống Bộ thông tin, đi lấy bài vở anh em, có khi chở xe đạp theo Tú Kếu, để nâng cao uy tín lấy bài được chóng vánh, vì khi đó tôi chưa là gì cả, một anh loong toong, tuy phai, sai vặt ... Đôi khi đi đường đánh lộn để bênh vực Tú Kếu vì hắn ta có tính láo ư chửi bậy, cà khịa lung tung, bởi cái tính hắc xì xằng kiểu lý tưởng nhà quê. Phần phải về Tú Kếu đôi khi chỉ có 30%, nhưng không lẽ vì vậy mà bỏ bạn sao. Anh em vì vậy cũng gọi tôi là “nhà văn du đãng”. Cũng được, chẳng sao. Tú Kếu chỉ nặng hơn 30 ký lô, có phải chở đi từ đầu SG đến Gò Vấp nhà Đảng Giao để lấy hình vẽ đi làm cliché cũng chẳng nhảm nhò gì”.

NGUYỄN THUY LONG

Nhà văn Nguyễn Thụy Long

Tạm biệt đất liền, lên phà qua Tam Hải

Mùa Xuân trên đảo Tam Hải

Tháng Giêng là tháng ăn chơi/ tháng Hai cờ bạc, tháng Ba rượu chè... Và đương nhiên còn tháng Tư, tháng Năm, kéo dài mãi đến tháng Chạp... cuộc chơi mót mùa lệ thủy, người ta dễ dàng nhận ra rằng xứ nào chơi càng nhiều thì càng nghèo, nhưng đó là cái nghèo của kẻ chịu chơi và chẳng giống ai. Nếu như miệt Tây Nam Bộ chịu chơi, chơi mót mùa lệ thủy thì chắc rằng dân xã đảo Tam Hải cũng không kém mấy, họ chơi cũng bạt mạng lắm, sự chơi của những con người hồn hậu, chất phác và đương nhiên là nghèo, có gì đó rất riêng...

UYÊN CA
QUẢNG NAM - VN

Khác với mọi năm, năm nay gia đình tôi quyết định chọn một mùa Xuân thật yên tĩnh, càng yên tĩnh càng tốt, phải tìm đến những nơi nào thật vắng vẻ và mọi thứ còn chưa đến nỗi nhuốm màu tiền để cảm cái thi vị của nó. Đương nhiên là phải rẻ một chút, nghe thứ gì đụng tới tiền là tự dưng mất cả hứng thú, đó là sự thật của một người “chuyên chính vô sản” như tôi trong thời

đại này.

Còn nhớ nửa năm trước, tôi nhận được điện thoại của một người bạn thời đại học: “A lô, mi ăn cá Tam Hải không, tao gửi ra cho, gửi xe khách tầm 2 tiếng là tới, cá tươi ngon nghe.” Lúc đó tôi không hiểu cá Tam Hải là cá gì, sau này mới biết là cô bạn về làm bên văn thư huyện Núi Thành, ngoài giờ thì lấy cá tươi từ cảng cá Tam Quang và đảo Tam Hải để bán online.

Mở Google map, Tam Hải hiện ra trên bản đồ là một hòn đảo nhỏ, ở phía Đông Nam thành phố Tam Kỳ tỉnh Quảng Nam. Với diện tích 455.75 héc ta, được bao phủ 3 mặt bởi biển và một mặt còn lại bởi sông Trường Giang.

Nghe cô bạn nói nơi đây cũng tập làm du lịch ngót nghét cả chục năm trời rồi nhưng thực sự chưa thực thu được gì, khác với người dân Lý Sơn. Tức là người nơi này làm du lịch không giống với

người dân Lý Sơn. Người dân Lý Sơn - Quảng Ngãi nhiệt tình hưởng ứng bao nhiêu thì người dân nơi đây lững lờ con cá cờ bấy nhiêu. Nếu như người dân Lý Sơn thấy mình nói giọng nặng quá, đổi sang giọng Sài Gòn 100% và cho đến lúc này, giọng nói Lý Sơn được mệnh danh là giọng Sài Gòn lơ lơ, còn người Tam Hải vẫn giữ cái giọng gốc, ăn cục nói hòn.

Cô Tính, một người dân trên xã đảo tâm sự:

- Ở đây cái chi cũng được hết á, tình người tốt, người ta sống nhiệt tình và không có nạn trộm cắp, nhưng có cái tệ là cầu thả quá!

- Cầu thả chuyện gì vậy cô?

- Ui cha là xả rác, cái này không thể nói thế nào được ngoài chuyện thiếu trách nhiệm và ý thức cộng đồng kém. Mà tôi nghĩ cũng do cái sự ham chơi mà ra, ham chơi là con dao hai lưỡi mà!

- Bộ dân ở xã này ham chơi lắm hả cô?

- Thực ra thì cũng không đến nỗi ham chơi, vì quanh năm cũng cui cút làm ăn, xây được nhà cửa ở cái nơi đầu sóng ngọn gió này khó lắm, chỉ cần nghe bão về là ai cũng sợ xanh mặt, làm sao mà ham chơi được chứ. Nhưng chịu chơi khác với ham chơi nha cháu.

- Cái này hơi khó hiểu đó cô... (cười)

- Có nghĩa là dân ở đây, làm việc rất siêng, không kể ngày đêm, từ đánh bắt cho đến buôn bán hay nuôi tôm, nuôi trồng hải sản... làm gấp 3, 4 lần người trong đất liền. Thế nhưng tới khi chơi, còn một đồng cuối cùng họ cũng chơi.

- Như vậy thì ngược với người dân Lý Sơn phải không cô?

- Người dân Lý Sơn tuy nói giọng Sài Gòn nhưng họ lại kỹ tính, ham làm, ham giữ tiền hơn người ở đây. Người ở đây thì nói giọng Quảng đặc sệt nhưng lại chơi theo kiểu Nam Kỳ, chơi tẹt ga!

- Như vậy cũng vui mà cô?

- Nhưng nhiều khi chịu chơi, ham chơi quá lại dẫn đến tính bất cần và cầu thả, nhìn những bãi rác là biết rồi ...

- Ở đây không có xe thu gom rác hả cô?

- Có chứ, nhưng mỗi tuần ghé một lần, nhưng làm sao mà thu gom hết rác người ta thả ngoài bờ biển nổi. Nhà nào có rác mà không mang ra xe thu gom được thì người ta mang hết ra bờ biển mà quăng. Cả một bãi biển dài, đẹp như vậy mà rác từ đầu tới cuối...

Tạm biệt cô Tính, chúng tôi len lỏi qua những con hẻm mang dáng dấp

Một góc đảo ngay gần bến phà

Bán cá ngay bến phà trước đảo với giá 'du lịch'

ngoại ô pha phong vị làng quê, có gì đó thật khó tả, xa xa là bãi biển và phi lao, trong này là các ngôi nhà chen chúc, lúp xúp, các khu lảng mộ dòng tộc và những

khu nhà thờ họ, những cây xương rồng, vài cây sen đá hay vài cây thì là mọc tựa thông non trong các vườn cát ... Mọi thứ tưởng chừng như lạc vào một xóm chài nào đó ở xứ

Phù Tang ...

Thế rồi bãi biển hiện ra trước mắt với mặt nước trong xanh, những ghềnh đá đĩa xám đen sừng sững ... cùng với mùi rác nồng nặc bốc ra

từ các rặng phi lao muốn ngập thở. Tự dưng cái cảm giác muốn ngồi hóng gió biển tan biến ngay.

Chúng tôi chụp vội vài bức ảnh và quay vào xóm. Chúng tôi ghé vào một tạp hóa, mua một ít bánh ngọt, nước suối đóng chai và lương khô. Chủ quán là một người vui tính, dễ gần, hai vợ chồng ông chắc cũng trạc tuổi cha mẹ tôi. Thấy chúng tôi ngồi thất thểu, cô hỏi:

- Tụi con mới ở ngoài biển vô phải không?

- Sao cô biết?

- Ai ra ngoài nó vô cũng ỉu xìu hết á (cười)

- Dạ. Ở đây chủ yếu làm nghề gì vậy cô?

- Hồi trước họ đi đánh bắt cũng nhiều lắm, nhưng rồi dần dần bỏ nghề, nghe nói bị tàu Trung Quốc xua đuổi, họ cảm thấy khó thì tìm

Tắm liều với rác trên bờ và mùi thối khắp biển

cách khác mà sống.

- Sao con thấy ngư dân Lý Sơn cũng bị nhưng họ vẫn đi.

- Không phải ngư dân ở đây hèn đâu, nhưng tay không tác sát mà ra đâm đầu với giặc thì chỉ có chết, còn bảo vệ biển đảo, nhiệm vụ đó ngư dân chạy không thể làm chuyện đó được, thậm chí bỏ mạng ...

- Uống quá hủ cô. À, cháu có một thắc mắc, ở đây mọi thứ vận chuyển ra đây đều khó, sao giá các loại hàng hóa lại rẻ hơn bên đất liền vậy cô?

- Hàng hóa ở đây không có hàng Trung Quốc, dân tuy nghèo nhưng không chấp nhận xài hàng Trung Quốc, bánh kẹo thì chủ yếu mấy món đơn giản. Minh lấy số nhiều làm lãi cháu à. Với lại

Rác ngập lối ra biển

minh là dân đảo, cái lợi thế là cá, hải sản, mấy thứ này ở đây rất rẻ, tiền chợ cũng bớt được nhiều.

- Nhưng cá bán ngoài cổng có giá khá là cao?

- Một số người bắt đầu bán theo kiểu du lịch, mà cái này chẳng ai can

thiệp được. Cô cũng thấy vậy, chẳng bao lâu nữa, du lịch và dịch vụ sẽ làm cho mọi thứ ở đây trở nên khó thở. Chỉ mới du lịch sơ sơ mà biển đầy rác rồi, hướng chi!

Du lịch là công nghiệp không khói, mũi nhọn kinh tế của Việt Nam

hiện nay, nhưng với cái cách làm ăn chụp giựt và bạc đãi môi trường như hiện nay, thì chẳng bao lâu nữa, ngành du lịch nói riêng, không riêng ở Tam Đảo mà tất cả nơi trên đất nước này sẽ trả giá không rẻ chút nào.

Bài và hình UC

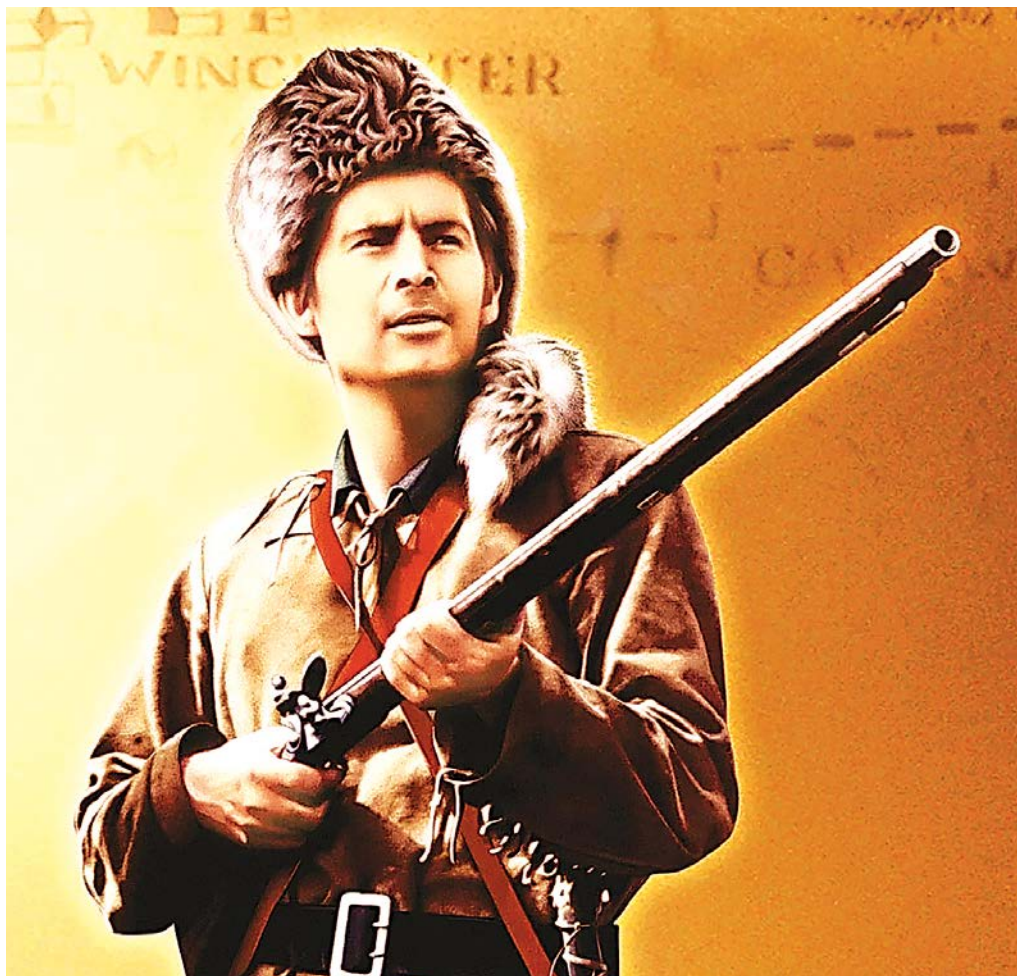
Đánh bắt gần bờ bây giờ trở thành nghề chính của nhiều ngư dân

TRUYỆN MIỀN ĐÔNG TUYẾT

Gã ăn trộm bầy

NGUYỄN MẠNH TUÂN phóng tác

Trời mưa tầm tã...
Thứ mưa dai
dẳng vừa nặng
hạt vừa giá buốt
làm con đường đi
tối đôn kiểng lâm miền
biên giới mỗi lúc thêm
lầy lội.

Đây là vùng heo hút nhất
trong khoảng núi đồi bát

ngát của Gia Nã Đại,
vùng đất gần như hoang
vu dành riêng cho những
tay săn thú không phải
thú ác thú dữ dần mà là
loại chồn đèn lông mượt
như nhung, loại cáo biếc
da mịn óng ánh sắc bạc
khi phản chiếu ánh mặt
trời, loại hải ly màu nâu

đậm với hàng chục thú
thú rừng được ưa chuộng
vì lớp lông ấm áp trời cho,
để chống với cái lạnh ghê
hồn miền đất tiếp giáp
Bắc cực này.

Trong căn phòng hẹp cất
bằng cây rừng nguyên
súc, những kẻ hổ trét kín
bằng thứ keo gỗ thông,

Bin hí húi sơn lại khuôn cửa sổ ... Bin về đây được 2 năm giữ việc liên lạc với các tay buôn bán da thú. Anh biết mặt hầu hết những người dày dạn, gan dạ này, đa số họ thẳng thắn, giản dị, sống hoàn toàn tự do cởi mở nên chẳng mấy khi gây rắc rối cho Bin.

Những ngày rảnh rang, Bin ưa tô điểm căn phòng của mình do thói quen từ ngày còn ở Anh quốc, nên trong tủ Bin đầy ắp những đinh, búa, bột màu, dầu sơn và hàng tá cọ đủ cỡ. Anh có dự định sơn cả mặt tiền căn nhà trước lễ Giáng Sinh ... Chỉ còn một chút xíu nữa là xong màu sơn xanh nõn chuối thực tươi, làm vui mắt đôi chút khung cảnh u ám bầu trời mùa Đông.

Chợt có tiếng chó sủa phía ngoài, rồi tiếng siết quen thuộc của xe trượt tuyết trên lớp băng mỏng phủ kín mặt đất ... Qua khuôn kính mờ đục vì tuyết phủ, Bin thoáng thấy người tiến vào đồn. Anh đặt cây cọ bước ra cửa, kéo chiếc then gỗ, một người thợ săn bước vội vào, gã còn trẻ măng, nét mặt tươi tắn gần khuất kín dưới chiếc mũ lông súp xuống quá tai:

- Chào ông!... Chắc ông đang bận!

Bin nhận ra gã bấy thú chuyên săn loại cáo xanh hiếm có và đắt giá, gã len lỏi trong các ngách núi miền Đông, đôi khi

theo vết chân thú xuyên qua cánh rừng thông âm u phủ kín sườn núi, một nơi ít người đặt chân tới, phần vì quá hẻo lánh, phần vì nhiều hốc đá trơn trượt là những chạm bẫy thiên nhiên dành cho dân mới vào nghề.

- Có chuyện gì vậy, chú Lim?

Lim rũ bụi tuyết bám trên áo, nhấc hộp sơn đặt lên ghế, bỏ chiếc mũ lông ra, anh cười hồn nhiên, nhe hàm răng trắng bóng đều đặn như hàng ngọc trai:

- Có chú ông Bin!... Nếu không tôi đã ngồi bên lò sưởi ở nhà rồi tội gì dầm mưa dãi tuyết tới đây!

Bin mỉm cười:

- Tôi tưởng thời tiết này đặt bẫy cáo xanh thì tuyết!... Phải vậy không?

Lim gật đầu:

- Giá ông đi đặt bẫy, chắc khá ... Nhưng phải làm sao canh giữ được kìa!... Ông không nghe nói thiên hạ bị mất trộm bẫy à?

Bin nhăn mặt:

- Sao không!... Anh cũng là nạn nhân vụ đó sao?... Từ 2 tháng nay, hầu hết các tay bấy thú tới đồn, phàn nàn về việc có tên lưu manh lén thu lượm hết chồn cáo mắc bẫy, trước khi họ tới... Bực thật! Anh mất nhiều ít?

Lim ngồi xuống ghế, duỗi dài hai chân, thoải mái trước ngọn lửa ấm áp trong lò; gã thông thả

lắc đầu:

- Tôi không mất gì... Nhưng tôi tìm thấy chỗ kẻ cắp cất giấu số da thú ăn cướp của thiên hạ.

Bin liệng cây cọ xuống đất, mắt sáng lên:

- Hay tuyệt ... Ở đâu vậy?

Lim đứng dậy, vươn vai:

- Đi!... Tôi dẫn ông tới đó.

Bin nhìn qua tấm kính cửa sổ: trời bắt đầu đổi gió, mưa tạnh, nhưng tuyết còn rơi tơi tả, xông pha ngoài trời lúc này chẳng thú vị chút nào!... Anh lưỡng lự:

- Đợi bão ngớt được không?... Tôi tính sơn nốt vài khuôn cửa đã!

Lim xua tay:

- Đi ngay mới được ... Trời đang có tuyết, chỉ chốc lát là chẳng ai thấy vết chân ta... Như vậy tên bất lương không thể ngờ có người khám phá ra chỗ cất giấu tang vật của y... Lát nữa tôi giúp ông một tay sơn cửa, vội đi!

Tuyết rơi như tấm màn trắng dày đặc, đôi lúc gió rít lên, cuộn theo từng nắm bông tuyết hất vào mặt hai người. Bin ngồi thụt phía sau xe, mặc cho Lim gào thét với lũ chó. Anh có cảm tưởng cuộc hành trình dài vô tận. Thực ra, với chức phận giữ an ninh cho đám người tứ chiếng, Bin xông pha sương gió đã nhiều; chẳng bao giờ anh ngần ngại trước công việc phải làm;

nhưng lần này... anh chỉ tin tưởng ở Lim phần nào: chẳng lẽ gã săn thú trẻ tuổi này lại khám phá được chuyện quan trọng, khiến anh mất ăn mất ngủ hàng tháng trời sao?...

Cỗ xe chậm lại rồi xoay ngang ... Lim ghì phanh chớ đang thở hồng hộc, nhảy xuống xe:

- Tới đây ta đi bộ ... Xe không vào nổi đâu!

Anh liệng cho Lim đôi vợt đi trên tuyết; cả hai lạng lẽ tiến vào cánh rừng trước mặt. Khu rừng thông mới âm u làm sao!... Có lẽ đây là khoảng rừng già, hoang vắng nhất trong vùng với những cội tùng cần cỗi, những cổ thụ hàng ôm, cao vút giữa đám gai góc tưởng chừng không sao len chân đi được. Vậy mà trước mặt Bin, Lim rẽ cây bước nhanh như con hoẵng non ngoài đồng cỏ. Y quay lại phía Bin, thì thào:

- Thẳng đây tới chỗ vách đá, có căn nhà gỗ bỏ hoang từ hồi nào ... Bữa trước đi đặt bẫy qua đây, tôi đứt chiếc quai đeo vợt, nên tạt vào đó, kiểm dây sủa ... Ai ngờ lại thấy cả đồng da thú ... Rồi ông coi...

Căn nhà nhỏ xíu như chiếc tổ chim gần chìm kín trong đồng tuyết; chiếc mái gỗ cong vẹo tưởng chừng không mang nổi lớp tuyết trĩu nặng phía trên. Bin lắc đầu:

- Vài trận bão nữa là sụp thôi!... Kể anh cũng khá tinh, giá đi lướt qua, chắc chẳng ai để ý đâu!

Qua khuôn cửa xiêu vẹo, trong nhà tối om, chỉ suýt nữa Bin đụng đầu vào cây cột. Dưới ánh bập bùng của chiếc bật lửa vừa lóe trong tay Lim, anh nhận ra đồng ván gỗ xếp gọn một xó. Bin chỉ vào đó, nhoen miêng cười:

- Cả ngàn đô la da thú, toàn thứ hảo hạng, giấu kỹ phía dưới... Chỉ việc nhấc ván ra là thấy... Ông coi đây ...

Vừa nói anh vừa nhẹ nhàng nhích đồng gỗ sang một bên, đoạn kéo tay viên đội kiểm lâm đặt xuống khoảng hố đào sâu dưới nền đất:

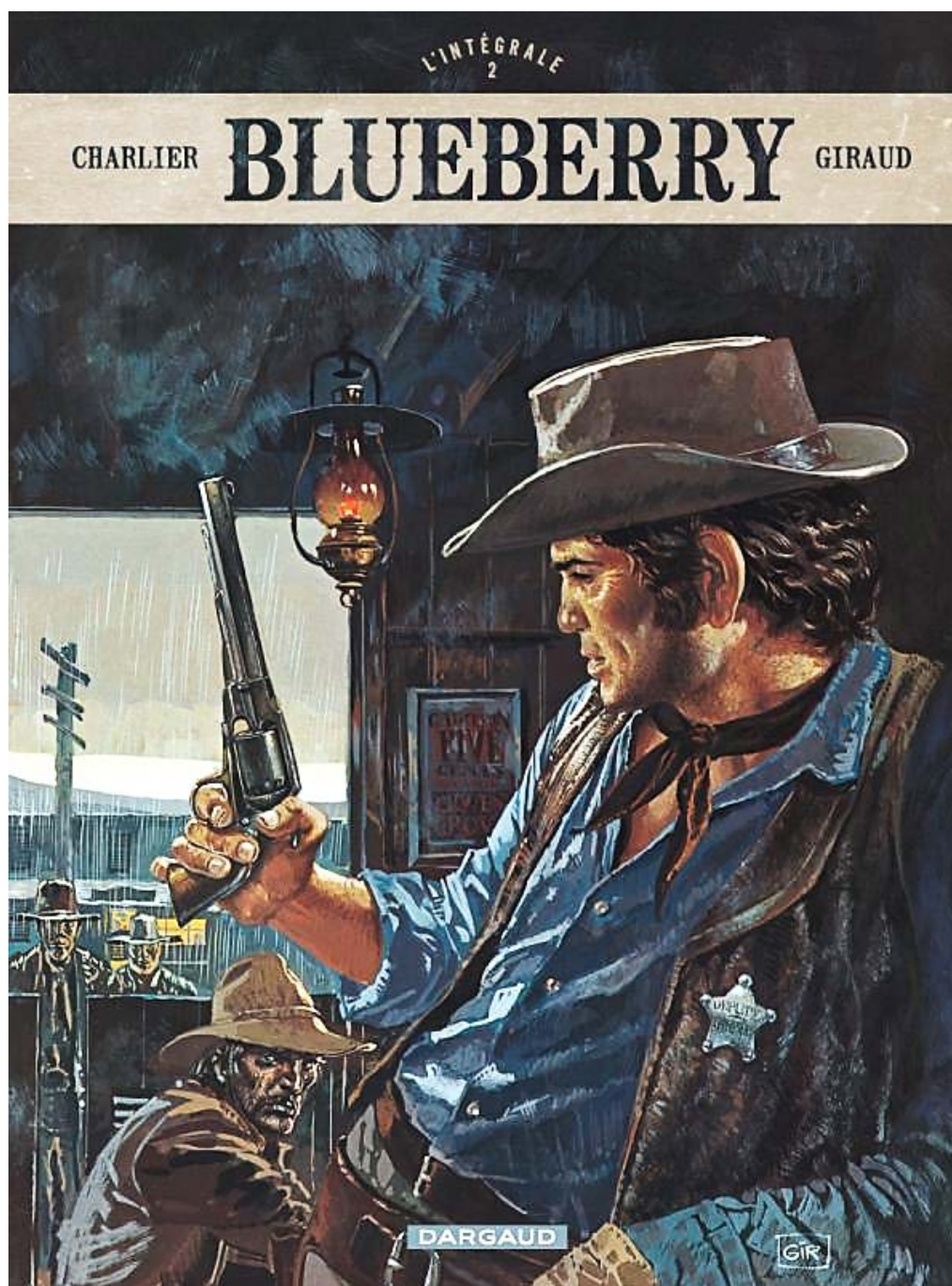
- Ông thấy gì không?

Bin lúc này mới thực tin người thợ săn trẻ tuổi... Bàn tay anh đụng phải lớp lông mịn màng, ấm áp của cả trăm tấm da chồn, da hải ly, da cáo... tấm nào cũng nguyên vẹn, ít ra cũng được lột bởi đôi tay nhà nghề. Anh ngược nhìn Bin, lắc đầu:

- Da thú... thú đắt tiền!... Kỳ há!

Lim lại cười:

- Có vậy mới bỏ công kẻ ăn trộm chứ!... Thực đáng buồn khi phải nói tới thủ phạm, nhưng cứ xem cung cách lột da, chắc chắn chỉ có tay bầy thú thành thạo mới làm được gọn gàng như

vậy!... Ông nghĩ sao?

Bin lơ đãng nghe anh nói, một chút nghi ngờ thoáng vụt qua trong đầu:

- Sao chú khám phá ra chiếc hố này?... Có cả đồng gỗ chặn lên kia mà?

Lim nhún vai:

- Khó gì đâu... Đối với người trong nghề như chúng tôi thì dễ lắm: vừa vào trong nhà tôi đã đánh hơi thấy mùi chồn... Thứ mùi đặc biệt này lâu tan, quện vào tường vách, vào không khí; thoáng ngửi tôi nhận ra ngay từ đồng gỗ tỏa ra...

Tôi hy vọng nắm cổ chú chồn hương, ai dè...

Bin quyết định nhanh chóng:

- Ta xếp đặt lại như cũ ... Phải có cách nào bắt quả tang thủ phạm mới được... Tất nhiên tôi không thể rình ở đây

suốt ngày đêm, chú thấy không?

Lim cũng nghĩ vậy... Chợt mắt anh sáng lên:

- Rình rập mắt công lắm, vả lại có phải tên trộm ngày nào cũng tới đâu?... Nhưng vừa rồi thấy ông sơn cửa, tôi nảy ra ý kiến này, chẳng hiểu ông chịu không...

Lim ghé tai Bin thì thào một hồi ... Không ai rõ ý kiến anh ra sao, chỉ thấy viên đội kiểm lâm gật gù ra vẻ hài lòng lắm.

Sáng hôm sau, Bin và Lim lại tới căn nhà vắng vẻ đó; lần này họ đem theo một gói lớn, chắc là dụng cụ để thực hiện kế hoạch bắt trộm. Họ ở đó giây lát rồi đi ngay, nhưng đi tay không.

Lim khúc khích cười:

- Chắc chắn thành công mà!... Trong nhà tối om, y chẳng nhìn thấy gì đâu!

Trộn ngày hôm đó, Lim mất công chạy khắp nơi báo tin cho các tay bắt thú tới đồn kiểm lâm dự cuộc họp quan trọng... Gặp ai anh cũng nháy mắt ra vẻ bí mật:

- Nghe đâu tìm ra được ít bộ da mất cắp thì phải. Nhớ chiều nay có mặt nhé!... Nhiều chuyện hay lắm!

Trời chưa tối, họ đã đông đủ trong căn phòng hội của đoàn kiểm lâm: Ba Xôm, Bích, Tôm Lé, Bò Rừng, Ki, Mát, với đám gã da đỏ cũng làm nghề

này.

Bin ngồi đó, ghéch chân lên bàn, ngắm nghía từng người, từng khuôn mặt gân guốc râu ria tua tủa của đám thợ săn... Trông bề ngoài, họ đều thô bạo cục mịch như nhau, có khác nhau đôi chút về tầm vóc, nhưng không thể phân biệt ai là người ngay kẻ gian.

Chợt Bích - dân săn thú quen gọi Bích "Cồ" vì gã cao lớn lực lưỡng lại hay gây sự như một thú gà chọi, lên tiếng:

- Ê, Bin! Anh em đông đủ rồi ... Có chuyện gì nói đi chứ?

Bin gật đầu, ngồi thẳng dậy, nhẹ nhàng quay khẩu súng lục trong tay:

- Ô!... Chuyện tốt lành mà! Đã tìm ra số da thú quý giá anh em bị mất trước đây... Nhưng thủ phạm thì chưa nắm được... Y còn chạy, nhưng cũng khó thoát lắm ...

Đoạn Bin đứng dậy, nét mặt đanh lại:

- Bây giờ, yêu cầu mọi người cho tôi coi đế giày, giớ cao lên Đó... Để kiểm soát mà!

Ba Xôm trộn mắt:

- Ông điên à!... Làm trò gì vậy?

Bích Cồ cũng nhăn mặt:

- Giỡn hoài!... Nếu là trò đùa, thì trò này vô duyên quá! Dẹp đi cho rồi!

Khẩu súng trên tay Bin chìa thẳng ra phía trước, anh dần từng tiếng:

- Nào!... Thi hành coi... Tôi không đùa với công việc bao giờ!

Ba Xôm vừa cần nhàn vừa bước ra trước tiên, gã nhấc cao đế giày trước ánh đèn ... Bin quan sát thực kỹ, rồi đẩy gã sang một bên; sau đó tới Tôm Lé, Bò Rừng, rồi Ki, Mát, họ lẳng lặng giớ chân cho Bin coi ...

Bích Cồ nhếch mép một cách ngạo nghễ ... Gã đám mạnh xuống bàn, cười gằn:

- Đủ rồi!... Tôi không làm trò hề với các người đâu, chào tất cả!

Gã xô nhóm người da đỏ đứng cạnh, bước vội ra cửa, nhưng Lim nhanh hơn, ngáng chân chặn lại làm gã chệch choạng ngã về phía trước ... Bin không bỏ lỡ cơ hội, nắm lấy gót giày gã, xoay ra ánh đèn; cả phía dưới đế chiếc ủng da xanh lè, mà xanh của bột sơn chưa pha...

Viên đội kiểm lâm lạnh lùng chỉ mặt gã:

- Bích!... Thì ra kẻ ăn cắp là anh!... Từ giờ phút này, tôi bắt giữ anh!

Khi Bích bị còng tay dẫn vào nhà giam, Bin mới giảng cho mọi người hay:

- Anh em chắc chẳng ai ngờ tới chuyện này... Bích đã đánh cắp da thú, giấu trong căn nhà hoang giữa rừng thông. Lim tình cờ tìm ra, cho tôi hay. Chúng tôi đem bột sơn rải trên nền nhà, rồi phao tin cho mọi người

rõ đã tìm thấy tang vật... Làm như vậy, thủ phạm nghe tin, thế nào cũng tới chỗ giấu của, thăm thú hoặc chuyển đi nơi khác... Bích đã đâm đầu vào cái bẫy đó, ra khỏi căn nhà, gã phải đi vọt vì tuyết rơi nhiều quá, rồi lên xe tới đây, nên dưới đế giày còn dính nguyên bột sơn, như anh em vừa thấy... Tôi phải cảm ơn Lim đã có sáng kiến bắt trộm tài tình như vậy!

Mọi người hể hả ra về... Từ đây họ có thể ăn ngon ngủ yên, không sợ mất công làm cho kẻ khác hưởng nữa. Trong phòng còn có Bin và Lim, người thợ săn trẻ tuổi trùm chiếc mũ lông, bắt tay Bin nhoẻn cười:

- Bây giờ ông có thể tiếp tục sơn nốt khuôn cửa!

Bin đập vào vai hân, vui vẻ:

- Chú làm tôi mất hết bột sơn, còn chút nào đâu! Để nay mai dẫn tên khốn kiếp đó lên tỉnh, tôi sẽ mua thêm ... May ra kiếm được thứ bột cùng màu, thì hay!

Lim bước ra cửa:

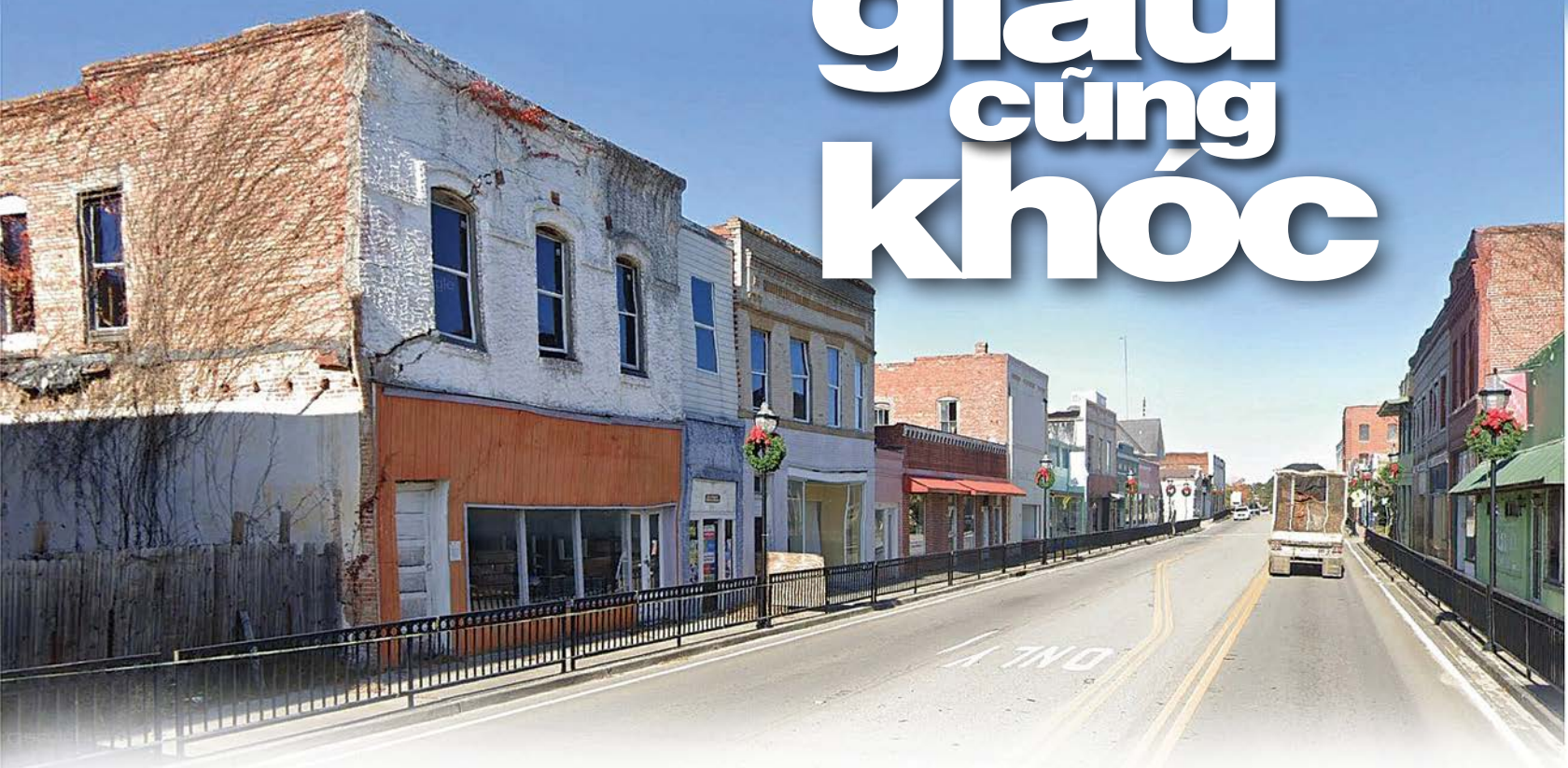
- Lúc đó tin tôi hay, nghe!... Tôi tới giúp ông một tay!

Gã đi rồi, Bin còn nghe tiếng cười hồn nhiên thoảng theo làn gió phía ngoài.

MMT phỏng dịch
(THEO A. DANANCHER)

Trần Vũ đánh máy lại tháng 1 -2025
tủ bản in của Nxb Sống Mới trước 75

người- giàu cũng khóc

Tựa bài “copy” tên một bộ phim của Mexico, “Los Ricos También Lloran”, phim này chiếu trên ti vi vào thập niên 90’ khiến bao nhiêu người Việt say đắm, dưới tựa tiếng Việt là “Người giàu cũng khóc” .

Trong cuộc sống, hầu như ai cũng có những bất hạnh, bất toàn trong đời, dẫu giàu nứt vách hay nghèo rách túi. Câu chuyện sau đây của một cậu ấm người Taiwan sang Mỹ du học và dính vào một vụ án thảm khốc, không chỉ hủy diệt chính mình, mà cả những người liên quan...

NHẬT QUANG

Chấn động

Thị trấn nhỏ bé, hiền hòa Verona (Wisconsin) như bị giáng một quả bom nguyên tử khi có tin vừa xảy ra một vụ thảm sát.

Nạn nhân là những thanh niên còn trẻ măng: Dustin Wilson, Daniel Swanson và Jason McGuigan, tất cả đều dưới 30 tuổi. Khi cảnh sát đến hiện trường thì một cảnh tượng kinh hoàng đập vào mắt, căn phòng nhỏ tại một apartment vung vãi máu tươi. Xác Dustin Wilson, Daniel Swanson nằm sóng soài ở phòng khách, trong phòng ngủ là Jason McGuigan đã tắt thở với hai vết đạn trên đầu.

Ai là thủ phạm?

Người báo cảnh sát chính là Di của Jason, bà đến apartment của cháu mình để lấy một chiếc computer cũ do Jason hứa tặng. Đến nơi thì bà nhận ra điều gì đó hơi bất thường, cửa không khóa, ti vi mở to như hội chợ. Đẩy cửa bước vào bà suýt ngất xỉu khi thấy 2 đứa bạn thân của Jason đã chết trên vũng máu. Bất chấp nỗi sợ hãi, bà chạy ào vào gọi tên Jason, khi cánh cửa phòng bật mở, bà lập tức hiểu ra tại sao cháu mình không trả lời.

Nhân chứng

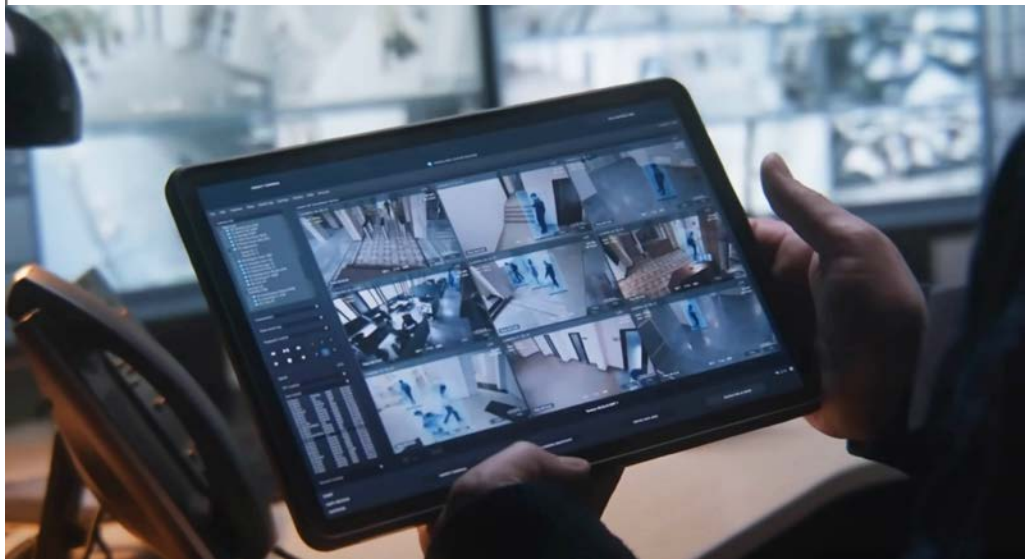
Khi khám xét nhà, cảnh sát tìm thấy một hóa đơn mua súng Glock nhưng không thấy tấm hơi khẩu súng đâu, ngoài ra, tủ sắt của Jason mở toang, bên trong trống rỗng. Dấu hiệu này cho cảnh sát biết rằng đây là một vụ cướp táo bạo.

Nhưng làm sao kẻ cướp biết được Jason có tủ sắt giấu trong nhà, và hẳn phải có sẵn nhiều tiền mặt. Người đó chắc chắn phải quen thân với nạn nhân. Nhưng những người bạn thân thiết nhất với Jason là Dustin Wilson, Daniel Swanson cũng đều là nạn nhân, và không còn cơ hội giải thích.

Khi thẩm vấn Di của Jason thì cảnh sát biết Jason là một đứa cháu ngoan, thích những thú vui lành mạnh như cắm

Các nạn nhân (từ trái qua) Dustin Wilson, Daniel Swanson và Jason McGuigan

Cảnh sát không thể nhận diện hung thủ qua các camera an ninh...

Di của Jason, bà Judy Arzt, người đầu tiên phát giác vụ án mạng

trại, hiking, câu cá... Ngoài ra, Jason đang làm chủ một đường dây đánh bạc online, chiêu mộ thêm bạn bè làm “phụ tá”. Trong việc phát triển “kinh doanh”, thế giới bài bạc lắm kẻ thù cạnh tranh, có thể, thủ phạm nằm trong số đối thủ của Jason.

Nhưng theo lời kể của cư dân trong khu apartment thì trước đó 2 tuần, Jason cự lộn với Todd, một thanh niên ở tầng trên, hai người lời qua tiếng lại và Jason đã đánh Todd một trận te

tua, máu mũi tề le.

Cảnh sát nhanh chóng triệu tập Todd, nhưng Todd thề bán sống bán chết là anh ta không hề can dự gì đến cái chết của Jason và hai người kia. Cảnh sát làm nhiều thử nghiệm, lấy DNA và kiểm tra “hơi” sắt trên tay của Todd, nhưng không có kết quả. Bù lại, Todd cung cấp một thông tin hấp dẫn khác, là hôm xảy ra án mạng, Todd có nghe tiếng động lạ ở phòng Jason nhưng không nghe tiếng súng. Lời khai của Todd không làm các thám tử điều tra hứng thú lắm, vì chẳng giúp được gì thêm.

Trong lúc đang bí lối thì một phụ nữ xuất hiện, cô ta cũng sống trong khu apartment này. Cô kể hôm trước, cô thấy Jason ngồi trong xe với hai người bạn và cãi nhau rất hăng với một cậu thanh niên Á châu, người đó lái chiếc xe màu bạc.

Người phụ nữ tình cờ chứng kiến vụ cãi nhau giữa Jason và một thanh niên châu Á

Khẩu súng được tìm thấy ở bãi rác.

Bới rác điều tra

Cảnh sát lập tức mở tất cả các camera ghi hình từ những góc đường cho đến tiệm quán chung quanh để xác định người châu Á kia, nhưng vô ích, hình ảnh nhòe nhoẹt, chẳng nhận ra ai. Họ bèn tiến hành khám xét toàn bộ khu vực xem có vật chứng nào bị vấp lại hay không, đặc biệt là khẩu súng gây án.

Rất tiếc, các thùng rác công cộng đã bị đổ cách đó mấy ngày. Chẳng còn cách nào khác, họ liên lạc với công ty quản lý bãi rác thành phố, đề nghị tạm ngưng hoạt động và trải nhân lực đào bới nguyên bãi rác trong một tuần lễ.

Công khó được đền bù, sau mấy ngày đào móc bãi rác hôi thối, họ tìm

thùng rác ở khu apartment của Jason

ra khẩu súng Glock và cả chiếc bao của khẩu súng, may mắn thay, dấu vân tay trên bao khẩu súng vẫn còn đọc được.

Sát thủ lộ diện

Các chuyên viên pháp y nhanh chóng xác định được dấu vân tay là của Meng Ju Mark Wu, gương mặt của Wu nhanh chóng được người phụ nữ xác nhận. Được biết Wu là một du học sinh đến từ Taiwan, đang học tại đại học University of Wisconsin.

Bố mẹ của Wu là những doanh nhân rất thành công ở Đài Loan, với mong muốn con trai được học hành nơi tốt nhất, họ đưa cậu sang Mỹ du học và chu cấp như một ông vua con. Thay vì ở nội trú hay share phòng, Wu được bố mẹ mua một căn nhà riêng và hai chiếc xe mới cấu chỉ để đi học.

Diễn biến

Điều tra Wu, thì đây là một thanh niên trong sạch, chưa từng có tiền án tiền sự ở Mỹ và ở Đài Loan, tính cách dễ mến và hiền lành. Anh chỉ có một “tật:” duy nhất là nghiện bài bạc. Một cuộc điều tra rộng hơn với 60 thám tử kiểm tra hoạt động của Wu trong thời gian gần đây. 6 tuần trước khi xảy ra án mạng, Wu chơi blackjack ở sòng bài Ho-Chunk Gaming – Wisconsin

Căn nhà và xe của Mark Wu

Cảnh sát tìm được nhân thân của Mark Wu, du học sinh đến từ Đài Loan

Dells và thua một số tiền khá lớn. Nhưng tại đây, Wu quen với Jason. Cả hai nhanh chóng hợp gu. Jason hướng dẫn cho Wu cách lập một “account” để đánh cược ngựa đua ở

Bahamas và cá độ những môn thể thao khác qua mạng.

Cờ bạc

Khi Mark Wu chuẩn bị lên máy bay ở sân bay

New York bay về Đài Loan thì đội đặc nhiệm lập tức ra tay. Họ chặn Wu ngay tại sân bay, nếu chậm một nhịp, Wu về đến Đài Loan thì vụ án hoàn toàn bế tắc, vì khi đó, giữa Đài Loan và Mỹ chưa có thỏa thuận về luật dẫn độ. Tại cơ quan thẩm vấn, Wu phủ nhận mọi dính dáng đến án mạng, nhưng cảnh sát đưa ra các bằng chứng, là đôi dép và túi xách của Wu có dính những vết máu, trùng khớp với máu của nạn nhân.

Kiểm tra các cuộc gọi trước đây, Wu đã liên lạc với Jason nhiều lần. Trước khi xảy ra án mạng, Wu đưa cho Jason một khoản tiền lớn để đánh cá trận dã cầu (baseball) giữa hai đội Pittsburgh và Cleveland. Thắng! Theo tỉ lệ cá cược, Wu sẽ nhận được \$177,000. Anh ta vui mừng gọi cho Jason.

Nhưng Jason thoái thác việc chung độ, sau này, Wu phát hiện ra Jason đã không nộp tiền cá độ của mình vào hệ thống cá cược.

Định mệnh

Trong lúc Wu đang sôi máu vì bị lừa gạt thì nhận được điện thoại từ Đài Loan, bố anh nhận thấy tài khoản của con trai bốc hơi nhanh như gió, và có những khoản rút tiền bất thường nên tỏ ý không hài lòng, ông cho biết sẽ bay sang Mỹ “điều tra”.

Hoảng sợ sẽ bị lộ tẩy, cộng với nỗi căm tức bị bạn chơi tráo trở. Wu lái xe đến apartment của Jason. Như lời người phụ nữ mô tả, lúc đó cả 4 người nổ ra cãi vã ở parking sát lề đường. Một mình Wu đấu khẩu với Jason và hai người bạn là Dustin Wilson, Daniel Swanson, họ chọc quê Wu về ngoại hình, gốc gác càng khiến Wu thêm điên tiết.

Tối hôm đó, Wu xách khẩu Glock, khẩu súng này trước do Jason mua, nhưng Wu chôm được. Cầm khẩu súng mục đích ban đầu là hăm dọa, lấy lại tiền thắng độ để bỏ vào nhà băng trước khi bố sang. Không có Jason ở nhà, chỉ có Wilson và Swanson nằm khểnh trên sofa coi ti vi, cơn giận hôm trước bùng lên, Wu nổ súng. Cả hai tắt thở mà không kịp có một phản ứng nào. Xong

Trận cá độ dẫn tới án mạng...

Wu vận to volume ti vi, tắt đèn ngồi trong bóng tối chờ đợi.

Nửa đêm, Jason về tới. Vừa mở cửa thì Wu dang dăng sát khí chĩa súng vào đầu, Jason biết không phải chuyện đùa, thú thật là không có đủ \$177,000 lúc này

và dẫn Wu vào phòng ngủ đưa mã số và chìa khóa tủ sắt. Nhận xong là Wu bóp cò, xong bình tĩnh vết sạch tiền trong tủ sắt. Vắt bao tay, bao súng và khẩu súng vào thùng rác, xong lên xe vọt về nhà.

Kết thúc

Nhưng Wu không biết rằng, đôi dép và túi xách đựng tiền đã vấy máu của Wilson và Swanson đã tố cáo mình. Những vật chứng này cũng được cảnh sát tìm ra từ bãi rác cùng với cây súng và vỏ bao súng có dấu vân tay mà pháp y đã giải mã.

Với những bằng chứng không thể chối cãi. Wu bị kết án một lúc 3 tội sát nhân với bản án chung thân, tại ngoại 30 triệu đô la.

Nhưng chỉ ở trại giam vài ngày, người ta phát giác ra Wu đã tự kết liễu mình.

Có thể vì Wu ân hận, và có thể vì một nguyên nhân lớn hơn, là Wu không đủ can đảm đối mặt với bố mình.

NQ

Mark Wu bị dẫn ra tòa án.

Có rất nhiều apps (ứng dụng) cho điện thoại, nhưng bạn chỉ cần một vài apps để làm cho cuộc sống hàng ngày trở nên dễ dàng hơn. Sau đây là những apps quan trọng nhất, bao gồm các ứng dụng có sẵn trên điện thoại của bạn (dù là iPhone hay Android) và những apps có thể tải xuống từ Apple App Store hoặc Google Play Store.

Những apps quan trọng

KỶ CHÓT - VÀI ỨNG DỤNG VUI

PlantNet

Ứng dụng PlantNet giúp bạn nhận diện các loại cây bằng cách chụp ảnh, dù đó là cây trong công viên thành phố hay một loài hoa lạ mọc trong vườn. App này rất nhanh và đáng tin cậy. Nó cung cấp tên cây, ảnh được chia sẻ bởi những người khác trong khu vực của bạn để bạn kiểm tra độ chính xác, và liên kết đến các trang web để tìm hiểu thêm.

JustWatch

Có quá nhiều dịch vụ phát trực tuyến khiến bạn khó biết được dịch vụ nào có bộ phim hoặc chương trình bạn muốn xem. Tải ứng dụng JustWatch, nhập tên phim hoặc chương trình, và ứng dụng sẽ cho bạn biết nơi nó đang được phát sóng. Bạn cũng có thể tạo watchlist (danh sách chờ) cho các bộ phim chưa có sẵn.

SuperCook

Nhập các nguyên liệu bạn có trong tủ lạnh và nhà bếp bằng cách chọn trên danh sách, và ứng dụng sẽ đề xuất các recipes (công thức nấu ăn) từ khắp nơi trên web chỉ bằng với những nguyên liệu đó. Đây là công cụ tuyệt vời để khám phá công thức nấu ăn mới và tìm các món cũ dễ làm. Ứng dụng cũng sẽ gợi ý các công thức khác với một hoặc hai nguyên liệu bổ sung.

LỜI GIỚI THIỆU: Andy Nguyễn là một nhiếp ảnh gia chuyên nghiệp. Anh từng đoạt những giải thưởng nghệ thuật nhiếp ảnh quốc tế từ 2009 đến 2012. Nhiều tác phẩm của anh được đăng tải trên những tạp chí chuyên đề nổi tiếng như: National Geographic, Birder's world Magazine, BBC Wildlife Magazine, Nature's Best Photography Magazine và The Cornell Lab of Ornithology website.

Lợi thế của máy ảnh điện thoại thông minh dành cho chuyên gia

Các nhiếp ảnh gia chuyên nghiệp thường dựa vào máy ảnh DSLR truyền thống và máy ảnh không gương lật. Tuy nhiên, sự phát triển của công nghệ điện thoại thông minh đã thay đổi đáng kể cách mọi người chụp ảnh. Điện thoại thông minh, chẳng hạn như chiếc Galaxy đầu tàu mới nhất của hãng Samsung, đang tạo nên một vị trí trong làm việc chuyên nghiệp bằng cách cung cấp các tính năng thường vượt trội hơn các thiết lập truyền thống. [H1]

Đi động và hiệu quả

Một trong những lợi thế quan trọng nhất của điện thoại thông minh là kích thước và tính di động của chúng. Như nhiếp ảnh gia Denis Barbas đã lưu ý trong dự án *The Colors of China* của mình, điện thoại thông minh mang lại sự tiện lợi vô song so với các thiết lập truyền thống. “Không có gì tuyệt vời hơn việc sở hữu một thiết bị nhỏ như điện thoại thông minh vừa vặn trong túi của bạn và có khả năng cung cấp nội dung chuyên nghiệp,

phẩm chất cao.” [H2]

Khi đi du lịch gọn nhẹ là điều cần thiết, chẳng hạn như khi đi bộ đường

dài đến những địa điểm xa xôi hoặc đi qua những quang cảnh băng giá của Cáp Nhĩ Tân, việc

mang theo một túi máy ảnh đầy đủ với nhiều ống kính, gimbal và các phụ kiện khác có thể rất cồng kềnh. Điện thoại thông minh loại bỏ sự phiền phức này bằng cách kết hợp nhiều tính năng hữu ích mà các chuyên gia cần trong một thân máy nhỏ gọn, cho phép các nhiếp ảnh gia tập trung vào việc ghi lại khoảnh khắc thay vì quá chú ý vào thiết bị.

Dự án *The Colors of China* của Barbas là một nỗ lực đầy tham vọng nhằm ghi lại văn hóa và cảnh quan thiên nhiên của đất nước này. Từ những đỉnh núi của Quảng Tây đến các lễ hội của người Hani ở Vân Nam, dự án đòi hỏi khả năng thích ứng và sáng tạo. Việc sử dụng máy ảnh điện thoại cho phép Barbas ghi lại những địa điểm và khoảnh khắc này với sự linh hoạt hơn nhiều so với những gì thiết bị truyền thống có thể làm được. [H3]

Kỹ thuật chống rung có sẵn trong thân máy

Mặc dù tính năng chống rung hình ảnh trong

thân máy đã có nhiều tiến bộ, nhiều máy ảnh thường cần gimbal ngoài để giữ cố định cảnh quay khi quay video. Điều này không chỉ làm tăng thêm khối lượng mà còn tốn thời gian. Barbas chỉ ra, “Hãy tưởng tượng việc liên tục thay đổi ống kính, hiệu chỉnh lại gimbal mỗi lần bạn thay đổi và đến lúc bạn sẵn sàng quay, khoảnh khắc hoàn hảo đã qua rồi”. [H4]

Lịch trình của dự án cũng nêu bật những lợi ích thiết thực của tính năng chống rung hình ảnh bằng điện thoại thông minh. Barbas và nhóm của anh thường thúc dục lúc 4 hoặc 5 giờ sáng, đi bộ đường dài hàng giờ để đến các địa điểm, chỉ để đối mặt với thời tiết khó lường. Khả năng dựa vào điện thoại Samsung để chụp ảnh nhanh và ổn định là rất quan trọng để duy trì tốc độ và đáp ứng các yêu cầu của họ.

Nhiều ống kính

Một lợi thế quan trọng khác là khả năng chuyển đổi giữa nhiều tiêu cự chỉ bằng một lần nhấn. Điện thoại thông minh hiện đại được trang bị ống kính góc rộng, góc siêu rộng và ống kính tele, cho phép các nhiếp ảnh gia thích ứng với các cảnh khác nhau. Barbas mô tả đây là một bước ngoặt: “Với máy ảnh thông thường, bạn sẽ

3

phải mang theo 3 hoặc 4 ống kính và thay đổi chúng mỗi lần, điều này thật phiền phức. Nhưng với Galaxy, bạn có thể dễ dàng chuyển đổi giữa các ống kính khác nhau chỉ trong vài giây”.

Khả năng nhanh chóng lấy khung lại các cảnh quay mà không làm gián đoạn dòng chảy thực hành bảo đảm anh ấy không bỏ lỡ những khoảnh khắc thoáng qua. Bố cục là một trong những yếu tố quan trọng nhất trong hầu hết mọi loại tác phẩm nghệ thuật và việc kiểm soát nhanh tiêu cự là vô cùng quan trọng. [H5]

Cách tiếp cận của Barbas đối với dự án cũng nhấn mạnh vào việc kể chuyện

6

4

thông qua bố cục và khả năng truy cập nhanh vào các tiêu cự khác nhau giúp ảnh quản lý các góc nhìn khác nhau một cách nhanh chóng. Sự linh hoạt này không chỉ quan trọng mà còn đưa điện thoại thông minh lên trước máy ảnh truyền thống hoặc “thực sự”.

Những quan niệm sai lầm về camera điện thoại thông minh

Một quan niệm sai lầm phổ thông về nhiếp ảnh trên điện thoại thông minh là nó đòi hỏi bạn phải đánh đổi phẩm chất để lấy sự tiện lợi. Để phản bác lại điều này, Barbas tiếp tục nói, “Nhiều người vẫn tin

5

rằng bạn cần thiết bị công kênh, đắt tiền để đạt được kết quả chuyên nghiệp, nhưng trong tay những người phù hợp, điều đó không còn đúng nữa”. Với các tính năng như điều khiển thủ công, khả năng chụp ảnh RAW và nhiếp ảnh điện toán, điện thoại thông minh đang chứng minh rằng kỹ năng và khả năng của một nhiếp ảnh gia quan trọng hơn nhiều so với loại máy ảnh bạn chụp. [H6]

Colors of China đã chứng minh điện thoại thông minh có thể mang lại nhiều hơn thế cho các chuyên gia. Trong tay những người phù hợp, điện thoại thông minh có khả năng tạo ra những kết quả đáng kinh ngạc và video được liên kết ở trên là minh chứng cho điều đó. Điện thoại thông minh, chẳng hạn như Samsung Galaxy, tiếp tục chứng minh quan điểm rằng không phải thiết bị mà là nhiếp ảnh gia mới là điều quan trọng nhất.

AN

Phi cơ & chim

ĐÀO DUY HÒA
SYDNEY, AUSTRALIA

Vụ phi cơ của hãng hàng không Jeju Air rơi vào ngày 29 tháng 12 năm 2024 tại Hàn Quốc có thể do va chạm với chim trời, khiến tất cả hành khách và phi hành đoàn tử vong, ngoại trừ 2 tiếp viên may mắn. Vậy điều gì sẽ xảy ra khi phi cơ va chạm với loài chim?

Ngày 29 tháng 12 năm 2024, một phi cơ của hãng hàng không Hàn Quốc Jeju Air bị rơi khi hạ cánh trên đường băng của phi trường quốc tế Muan, phía Tây Nam Hàn Quốc. Trong số 181 người hiện diện trên phi cơ, có 179 người tử vong, theo nguồn tin của hãng thông tấn AFP. Một video phát trên kênh truyền hình địa phương MBC, đưa tin khối đã bốc ra từ các động cơ của chiếc Boeing 737-800 khi hạ cánh. “Nguyên nhân dẫn đến tai nạn dự đoán là do va chạm với loài chim và điều kiện thời tiết không thuận

lợi”, Lee Jeong-Hyun, đội trưởng đội phòng cháy chữa cháy ở phi trường Muan cho biết trong một cuộc họp báo.

Cho dù giả thuyết trên còn phải chờ điều tra xác nhận, loại hình va chạm này diễn ra khá thường xuyên trong lãnh vực hàng không. Ngày 12 tháng 12, hành khách trên chiếc Airbus A321 gặp một phen hú vía. Khi phi cơ cất cánh ở New York để đi Bắc Carolina thì phi cơ va phải một con chim trời. Con chim bị hút vào một trong các động cơ và tất nhiên là tan xác. Phi công trưởng buộc phải đáp xuống phi trường gần nhất.

Hai loại phi cơ thông

Một chiếc phi cơ bị thủng đầu do va chạm chim trời.

dụng nhất, Boeing và Airbus, sử dụng động cơ phản lực có cánh. Khi cánh bị trở ngại, có thể dẫn đến động cơ bị hư hại. Dựa vào số lượng phi cơ lưu hành hàng ngày, trường hợp này làm

hỏng một động cơ khá là hiếm. Tuy nhiên, những va chạm với chim trời thì khá thường xuyên. Theo một bản tin trên tờ *The Conversation*, Giáo sư người Mỹ, Doug Drury, đã tiết lộ vài con số: trên

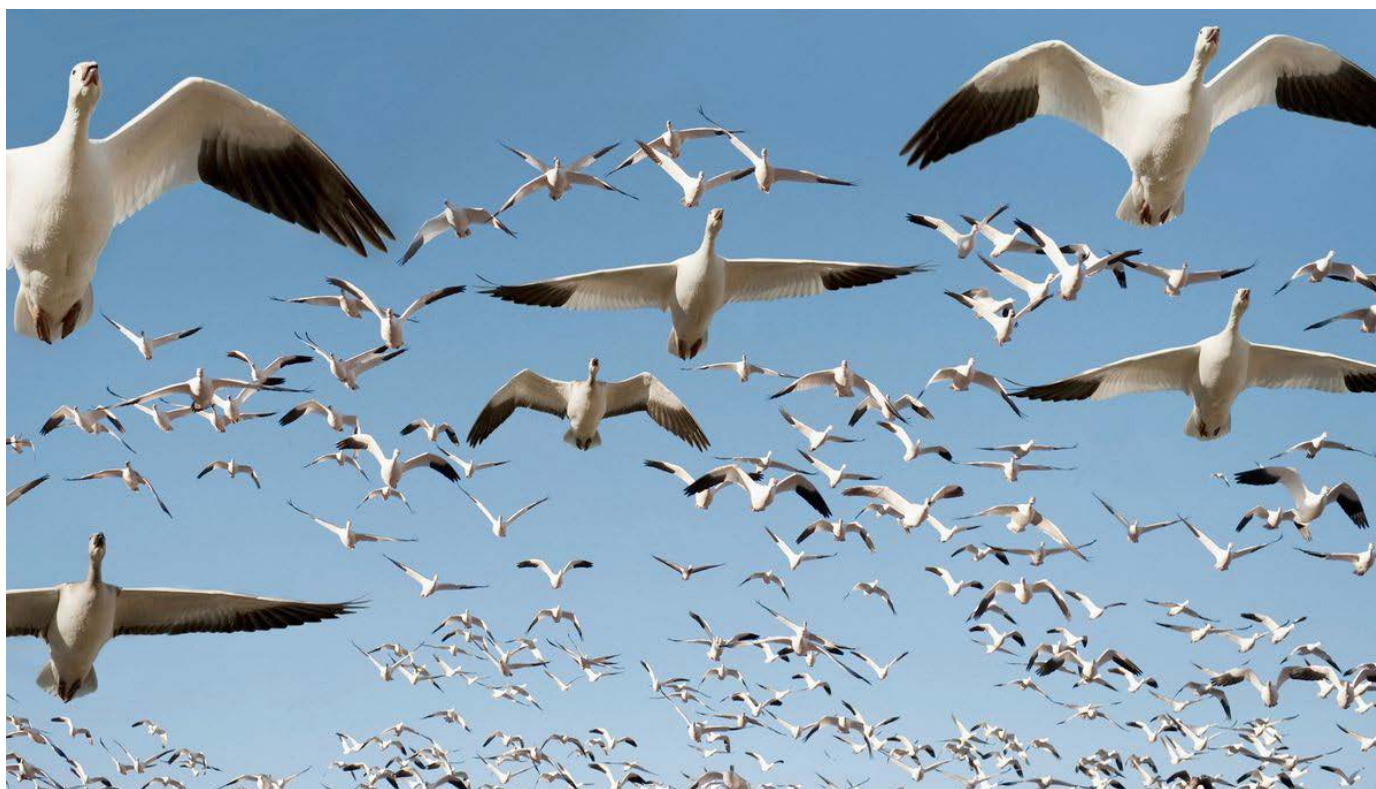
16,000 vụ va chạm với chim trời được ngành hàng không Úc ghi nhận từ năm 2008 đến năm 2017. Và chỉ riêng ở Hoa Kỳ, trên 17,000 trường hợp tương tự được ghi nhận chỉ trong năm 2022!

Hỏng cả hai động cơ!

Từ năm 1988, các vụ tai nạn hàng không đã làm 260 người thiệt mạng, nhưng hầu hết là các phi cơ nhỏ dễ bị hư hại. Vụ va chạm chim trời đầu tiên được ghi nhận là vào năm 1905 diễn ra trên một cánh đồng trồng bắp ở tiểu bang Ohio. Nhưng vụ va chạm được báo chí đưa tin rầm rộ nhất là vụ

Vụ phi cơ va chạm chim trời phải đáp xuống sông Hudson, Mỹ, năm 2009.

Chim di trú, một trong các nguyên nhân dẫn đến các vụ va chạm với phi cơ.

tai nạn diễn ra vào năm 2009, khi chuyến bay của hãng hàng không US Airway gặp phải một đàn ngỗng trời di trú từ Canada bay xuống, chỉ ít lâu sau khi cất cánh từ New York. Cả hai động cơ đều bị hư hỏng, không thể hoạt động. Phi công trưởng buộc phải cho phi cơ lượn theo gió và đáp xuống giòng sông Hudson. Một câu chuyện đã được đạo diễn Clint Eastwood chuyển thành phim tựa đề *Sully* với sự tham gia của tài

tử Tom Hanks !

Hầu hết các trường hợp va chạm chim trời đều diễn ra khi phi cơ cất cánh hay hạ cánh và đặc biệt thường xuyên hơn nữa là vào thời điểm bình minh hay hoàng hôn. Các phi công được huấn luyện phải theo dõi, cảnh giác vào thời điểm này. Hiện nay, nhiều phi trường được trang bị máy dò tìm chim trời bay trên bầu trời phi trường. Tại những khu vực thu hút nhiều chim

trời bay vào, phi trường còn được trang bị máy làm chim trời hoảng sợ mà bay đi nơi khác.

Về phía ngành hàng không, nhà sản xuất, phi cơ được thiết kế để có thể chịu đựng tốt nhất các trường hợp “đụng độ” ngẫu nhiên này. Doug Drury còn cho biết nhiều cuộc thử nghiệm được thực hiện với gà đông lạnh cho hút vào động cơ đang hoạt động hết công suất.

Bài và hình ĐDH

tre

**ĐỂ TÌM
ĐỂ THẤY
ĐỂ ĐỌC
ĐỂ CẮT**

**HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG
TIẾT KIỆM THỜI GIAN
NÂNG CAO LỢI NHUẬN**

972-675-4383

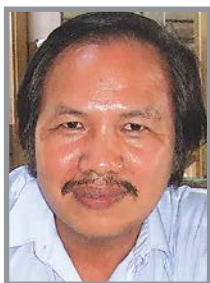
**NHẬN CHECK, CASH
CREDIT CARD**

Rừng ma Quảng Trị

“Rừng ma” Quảng Trị

Với người Vân Kiều miền Tây Quảng Trị, “rừng ma” là lãnh địa của thế giới thần linh và người chết. Theo họ, “rừng ma” sẽ bảo vệ cuộc sống bình yên của dân làng khi nó không bị những người sống vào quấy phá như đào bới, chặt cây hay bẫy thú. Bởi theo quan niệm của người Vân Kiều, chết không phải hết mà là quy luật của tự nhiên. Con người cũng như cái cây, con thú trong rừng, có sinh ra rồi sẽ chết đi. Khi sống được rừng che chở, được rừng cho cái ăn, cái mặc, ngôi nhà để ở, con nước để uống nên khi chết phải tiếp tục sống gắn bó với rừng ở một thế giới khác.

NGUYỄN SINH (bài và hình)
SAIGON - VN

Những câu chuyện huyền bí

Người Vân Kiều luôn cho rằng “rừng ma” với người chết cũng như ngôi nhà sàn của người sống. Họ luôn mong được bình an trong ngôi nhà của mình. Vì vậy theo tục truyền, không người nào được khuấy động, phá

rối cõi thiêng mà phải luôn trân trọng, gìn giữ. Nếu ai vi phạm, nặng sẽ bị ma bắt tội chết và nhẹ thì đau bệnh, què quặt tay chân hoặc trở nên điên khùng.

Tập tục chôn cất người chết của người Vân Kiều khá đơn giản. Khi có người thân qua đời, họ sẽ lên rừng tìm chặt một thân cây to rồi khoét lỗ

ở giữa bỏ xác người chết vào, tiếp đó đưa ra “rừng ma” đào một huyệt mộ cạn, cho xác người xuống, san lấp lại và không quay lại nơi này nữa. Trường hợp bất đắc dĩ, muốn vào “rừng ma” phải sắm lễ cho già làng cúng tế, xin phép ma rừng trước. Những nhà giàu lễ thường là con trâu, con bò còn nhà nghèo hơn cũng phải có

con heo hay con gà trống mang đến cúng tế. Ai tự ý vào “rừng ma” không xin phép trước sẽ bị ma theo về gây họa cho mọi người trong gia đình và dân bản.

Do không được xây đắp kỹ càng nên theo thời gian, nhiều ngôi mộ trong “rừng ma” bị những trận mưa rừng làm xói lở hoặc thú rừng đào bới. Khi hỏi về điều này một người dân giải thích: “*Biết rằng mộ của người thân bị hỏng có khi trời cả hài cốt lên trên mặt đất nhưng chúng tôi không ai dám vào đắp lại. Luật tục ở đây từ ngàn xưa đã quy định vậy, cứ để người chết yên tĩnh, không nên vào đó dọn dẹp hay xây đắp gì thêm ở các phần mộ đã chôn!*”.

...Nhóm chúng tôi đã tìm gặp ông Pả Liêng (79

Nấm mộ chôn sơ sài của người Vân Kiều trong rừng ma

tuổi), được ông kể cho nghe những câu chuyện kỳ bí về “rừng ma”: “*Thuở xưa, thôn bản này chỉ chừng chục nóc nhà nằm bên dòng sông Sê Pôn. Nếu đi bộ khoảng 2 giờ đồng hồ, vượt qua*

3 ngọn đồi là đến “rừng ma”, nơi chôn cất người chết của dân bản. “Rừng ma” ngày ấy mới lác đác vài ngôi mộ. Về sau này người từ các nơi khác đổ về sinh sống ngày càng đông...”. Vẫn theo lời

ông Pả Liêng, khoảng 3 năm trước có một thanh niên ở ngôi làng dưới chân núi Trường Sơn vì không tin thần thiêng nên buổi trưa nọ, anh ta tìm vào “rừng ma” chặt đốt mà không xin phép trước. Khi gùi bó đốt vừa về đến nhà đột nhiên bị hộc máu miệng và 2 ngày sau lăn ra chết là do bị ma rừng ám (?).

Ông Pả Liêng cho biết trong khu rừng ma có rất nhiều loại gỗ quý hiếm như trắc, dổi xanh, lát, sến, táu, mật ... vẫn còn nguyên sinh. Có được điều này là nhờ các luật lệ bảo vệ “rừng ma” nghiêm ngặt của người địa phương. Riêng “rừng ma” của xã Linh Trường (huyện Gio Linh, Quảng Trị) có diện tích hơn 15 héc-ta. Ông Pả Liêng tâm sự: “*Khu “rừng ma” của làng này đã có từ*

Nhiều loại gỗ quý hiếm vẫn tồn tại trong rừng ma

hàng trăm năm. Khi còn nhỏ tôi đã nghe kể nhiều câu chuyện huyền bí về nó từ các thế hệ trước. Và hàng năm, cứ sau Tết Nguyên Đán, dân làng bản sẽ cùng góp tiền, sắm lễ cúng ma trong rừng. Lễ vật thường là con heo, con gà trống, xôi nếp, vài sản vật địa phương. Già làng làm chủ lễ. Cúng xong, lễ vật được chia đều cho các gia đình, tượng trưng cho lộc may mà ma rừng ban cho...”.

Rừng ma sẽ không còn?

Người Vân Kiều từng bái rừng ma như vậy nên sự việc vào năm 2022 nhà nước cho biết sẽ giải tỏa nó là một thông tin hết sức chấn động trong suy nghĩ của họ. Theo đó, nhà nước sẽ tiến hành xây dựng cao tốc Vạn Ninh – Cam Lộ (dự kiến khởi công vào tháng 1/2023, hoàn

thành cuối năm 2025 và đưa vào hoạt động trong năm 2026). Cao tốc sẽ đi ngang xã Linh Trường trong đó có đoạn xuyên qua khu vực chôn cất người chết với hơn 50 ngôi mộ thuộc ít nhất 10 dòng họ của người Vân Kiều trải qua nhiều thế hệ. Nhà nước nhiều lần cử các “cán bộ” xuống tận nơi tổ chức họp

bàn với già làng và dân bản nhằm “đả thông tư tưởng” rồi hứa hẹn đủ điều để được phần lớn người dân “dù không muốn cũng phải nhất trí”.

Trước khi đi đến quyết định “bàn giao” khu “rừng ma” cho nhà nước, bà con thôn bản Linh Trường chuẩn bị bàn lễ rất trang trọng theo

đúng phong tục người Vân Kiều. Trước sự chứng kiến của nhiều người, già làng vừa tung đồng xu “xin đài âm dương” vừa khẩn nguyện: “*Ơi Giàng, các vị thần linh và các hồn ma. Hãy cho dân bản chúng tôi cúi xin được di dời mồ mả để người nhà nước làm đường cao tốc. Dân làng chúng tôi có phải nghe và làm theo lời họ hay không? Giàng có cho phép chúng tôi làm điều này hay không?*”.

Dù cuộc lễ lần ấy theo lời già làng đã được Giàng “cho phép” nhưng sau đó vẫn còn không ít lời ra tiếng vào và mãi tới tháng 6/2024, số ngôi mộ của người Vân Kiều ở đây mới được cất bốc xong, trao trả lại cho từng gia đình, dòng họ để tìm kiếm nơi chôn cất mới...

Bài và hình NS

Người Vân Kiều Quảng Trị

Tôm Khô USA! Tôm Khô sạch!!! **Good news! Mua 10 lbs, tặng 1 lb !**

“kỹ thuật” nấu với tôm khô

MY ANN HA : Mẹ em rất thích chú Don, lần nào cũng dẫn mua chỗ chú Don. Mấy năm nay rằng Mẹ yếu nên dẫn em ngâm tôm và xay bằng máy xay sinh tố. Em làm biếng không ngâm, bỏ vô xay thì nó lêu keng keng như xay cục gạch. Món này nấu canh rau dền rất thơm, nhưng không rõ lần nào em nấu cũng bị mặn, anh Don chỉ em bí quyết đi...

Mở tin nhắn ra thấy “Mẹ em rất thích chú Don...” làm anh giật mình :) Nấu ăn ngon thì không thể “làm biếng” được em gái à. Phải nghe lời Mẹ dặn. Em cần phải ngâm tôm trong nước ấm chừng vài phút, khi xay rất nhẹ nhàng, không kêu “keng keng” nữa, lý do tôm đã sấy rất khô. Chỉ xay vài giây là tôm sẽ tơi thành sợi ngay, nấu gì cũng ngon, nhất là bún riêu.

Anh Don không có bí quyết gì, nhưng em nhớ tôm khô Louisiana là tôm thiên nhiên, thịt sẽ ngọt hơn và có vị mặn của biển, do vậy khi nêm cần giảm muối. Nên nếm thử trước khi thêm các gia vị khác.

HỒNG PHƯƠNG : Hôm Tết cháu mua cho cả nhà, mỗi người 4 lbs tôm khô của chú Don. Nhưng giờ cuối cả nhà đổi ý, rủ nhau về Việt Nam ăn Tết, hôm nay tôm khô vẫn còn, ăn củ kiệu hoài cũng ngán. Chú Don có biết nấu được món gì nữa không?

Không rõ sao dạo này anh Don lên giá, ai cũng hỏi về bí quyết nấu nướng là sao? Tôm khô làm được vô số món chứ đâu phải chỉ trộn củ kiệu đâu hả cháu? Nấu tất cả các loại canh đều ngon, như: rau dền, mồng tơi, khổ qua, bí, mướp v.v... Tuyệt vời nhất là bún riêu, và các món ăn chơi, ngoài ra cháu có thể làm Muối tôm, Tôm khô rim nước mắm, Sa tế tôm khô, Tôm khô kho quẹt, Tôm khô rang muối, Bắp xào tôm khô, Tôm khô xào, Tôm khô sốt cà chua, Bánh quy tôm khô, Cơm ngũ sắc tôm khô, Thịt rim tôm khô, Tôm khô sả ớt, Gỏi rau càng cua tôm khô, Gỏi tôm khô dưa leo, Gỏi xoài tôm khô v.v... và còn nữa mà anh Don chưa biết. Chúc cả nhà ngon miệng!

Quý khách có thể đặt mua tại :

WWW.TOMKHOSACH.COM

Xin gọi anh Don để đặt mua, gửi về
tận nhà hoặc tiệm trên toàn tiểu bang Hoa Kỳ:

318-235-4564

HIỆN CHỈ CÒN 2 LOẠI: VỪA (M) VÀ LỚN (L)

XIN HỎI DON SIZE ĐẶC BIỆT: EXTRA LARGE HAY JUMPO (CHỈ CÒN SỐ LƯỢNG RẤT ÍT)

**SỨC KHỎE
LÀ VÀNG!**

TÔM KHÔ SẠCH

TÔM BIỂN LOUISIANA - USA

KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN | KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU

**10 LBS
TẶNG 1**

MADE IN USA

**FREE
SHIPPING**
5 lbs trở lên

ORDER

XIN GỌI ANH : ĐƠN

235.4564

BẠN CÓ THỂ ĐẶT MUA TẠI TRANG WEBISTE

WWW.TOMKHOUS.COM

2.8

tỉ đô la là trị giá hợp đồng chế tạo các hệ thống phi đạn phòng thủ của Bộ Quốc Phòng với hãng Lockheed Martin tại Dallas, Texas. Hợp đồng này sẽ kéo dài trong vòng 10 năm và tạo thêm hàng ngàn việc làm mới cho khu vực.

\$5.28

là giá một ổ trứng (12 trứng) trung bình tại Mỹ vào tuần qua, tăng 50% so với năm trước. Đồi năm qua, dịch cúm gà đã xảy ra thường xuyên hơn và số trứng từ gà bị nhiễm bệnh đã phải tiêu hủy, đẩy giá trứng lên cao.

\$800

là mức các bưu phẩm nước ngoài gửi vào Mỹ được hưởng quy chế miễn thuế, tuy nhiên quy chế này đang bị bãi bỏ. Các hãng bán lẻ như Shein hay Temu có thể phải tăng giá hàng khi chịu mức thuế mới từ Mỹ và không còn hưởng sự miễn thuế.

3

triệu người đang làm việc cho chính phủ liên bang, trong đó có khoảng 2.3 triệu nhân viên chính thức còn lại là nhân viên hợp đồng hay thời vụ. Chính phủ Mỹ đang đề nghị các nhân viên chính phủ tự nguyện xin nghỉ việc và sẽ hưởng được 8 tháng lương.

41

tuổi, một người đàn ông gốc Việt vừa bị Bộ Tư Pháp Hoa Kỳ kết án 44 năm tù vì tội tham gia nhóm khủng bố Al Qaeda với âm mưu đặt bom tại phi trường quốc tế Heathrow tại London vào năm 2012 đã bị bắt và bị dẫn độ về Mỹ từ năm 2015.

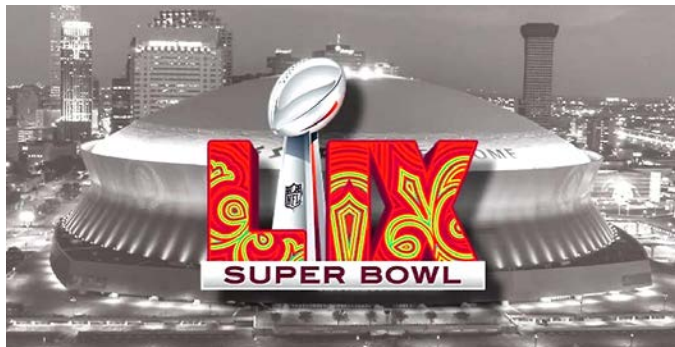
9

triệu lượt người đã vào bảo tàng viện Louvre tại Paris mỗi năm hay khoảng gần 30 ngàn khách mỗi ngày, Louvre là bảo tàng đông khách nhất thế giới, với khoảng gần hai phần ba là du khách nước ngoài.

\$3,400

là giá vé rẻ nhất được rao bán trên các trang mạng mua bán vé để xem trận chung kết Super Bowl vừa qua. Các vé được rao bán là có chỗ ngồi tốt là khoảng 10 ngàn đô la.

90

người Việt Nam trong các đường dây phân phối và tiêu thụ thuốc lắc, cần sa và ma túy cho các quán bar, club do người Việt Nam làm chủ tại Nam Hàn, đã bị cảnh sát nước này bắt giữ.

3.7

tỷ đô la là tài sản của nam ca sĩ nhạc rap Jay-Z, ca sĩ giàu nhất thế giới hiện nay. Theo sau là Rihanna với khoảng 2 tỷ đô la. Paul McCartney với 1.9 tỷ, Taylor Swift 1.63 tỷ và Bruce Springsteen 1.6 tỷ.

Xin Đừng Quên Tôi

“Tù Nhân Lương Tâm” (POC: Prisoner of Conscience), thuật ngữ được Peter Benenson đưa ra vào những năm 1960 để cập đến bất kỳ cá nhân nào bị giam cầm vì niềm tin chính trị, tôn giáo hoặc vì lương tâm, nguồn gốc dân tộc, giới tính, màu da, ngôn ngữ, nguồn gốc quốc gia hoặc xã hội...

Cộng sản Việt Nam đang có hàng trăm tù nhân như thế, họ có thể bị bỏ tù vì bất cứ lý do nào, thậm chí chưa kịp có tên trong định nghĩa của Peter Benenson, như dạy học sinh hát một bài nhạc thể hiện lòng yêu nước trong trường hợp thầy giáo Nguyễn Năng Tĩnh...

Trần Hoàng Minh

Bị bắt: 01-09-2020

Án tù: 5 năm.

Đỗ Công Đường

Sinh năm 1964

Bị bắt: 24-01-2018

Án tù: 9 năm.

Hoàng Đức Bình

Sinh năm 1983

Bị bắt: 15-05-2017

Án tù: 14 năm.

Phạm Minh Chính (ẢNH: QDND.VN)

Một ruột...

The New Zealand Herald, Scoop và một số trang tin tiếng Anh cho hay Cảnh sát New Zealand đang tiếp tục đòi hỏi phía Việt Nam dẫn độ 2 quan chức bị tố cáo quấy rối tình dục trong chuyến công du của Phạm Minh Chính - thủ tướng CSVN thăm New Zealand, hồi tháng 3-2024.

Ít nhất 2 trong 6 tên công an/viên chức làm trong chính phủ CSVN đã bị cáo buộc tấn công, quấy rối tình dục 2 nữ sinh khi 2 cô này làm việc bồi bàn ở tại Nhà hàng Saigon - nơi các quan chức này ăn uống, say xỉn.

Tuy chưa có luật dẫn độ được ký kết giữa hai quốc gia, nhưng phía New Zealand vẫn đang tìm mọi cách để công lý được thực thi.

Cũng vào năm 2024, tháng 11, một thành viên trong đoàn công du của Chủ tịch nước CSVN - Lương Cường tới Chile cũng bị cáo buộc quấy rối tình dục một nhân viên khách sạn. Kẻ này bị giam giữ tại trại tạm giam của Tòa án số 8 ở thủ đô Santiago trước khi hầu tòa, ông ta đã bị yêu cầu rời khỏi Chile, trong 2 năm cấm quay trở lại Chile, cấm tiếp cận nạn nhân...

BÌNH LUẬN TRỊNH NHUNG: Việt Nam là nước lớn, sao phải nhượng bộ. Hỏi xem bọn này có tiền cho vay không, nếu không thì cấm vận luôn bọn Chile, New Zealand... "Rõ ràng, sòng phẳng, mẹ nó, sợ gì."

BÌNH LUẬN TO QUỐC KHANH: "Nhu bác Tô Lâm lại lành, chỉ ăn thịt bò dạt vàng thôi chứ không hiệp dâm bậy bạ."

BÌNH LUẬN ĐẠT MINNESOTA: Ở Âu Mỹ Úc thì báo chí không nhận lương từ chính phủ, nên phóng viên truy vấn tổng thống luôn, Tổng thống mà trả lời ú ớ là bị dân chửi và không bầu cho nhiệm kỳ sau. Báo chí VN được cộng sản VN nuôi, nên quan chức CSVN có làm sai thì báo chí vẫn im re.

Khó xử

Ủy ban thành phố Hà Nội vừa có một văn bản khiến nhiều đảng viên khó xử, văn bản này yêu cầu cán bộ ở các sở, ban, ngành; ủy ban các quận, huyện, thị xã và thủ trưởng các đơn vị trực thuộc thành phố Hà Nội phải biết trọng liêm sỉ, danh dự, biết xấu hổ khi bản thân và người thân tham nhũng, tiêu cực; đồng thời phê phán, lên án, tích cực đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực...

Ủy ban thành phố Hà Nội yêu cầu từng cán bộ, công chức, viên chức phải tự xem xét, đánh giá định hình bản thân mình để nêu gương, đề ra các biện pháp khắc phục khuyết điểm và chịu sự giám sát thường xuyên của tập thể nơi công tác và của nhân dân nơi cư trú...

BÌNH LUẬN VĂN CÔNG HÙNG:
Tưởng phàm làm người là đã phải biết rồi chứ ạ, cán bộ lại càng phải biết, té ra có cán bộ không biết, thế mà vẫn làm cán bộ được thì nể quá ạ.

BÌNH LUẬN TRUNG NGUYEN:
Những đứa có liêm sỉ thì từ chức, hoặc "ủ trong tù" hết rồi (sau khi ẩm một đồng).

BÌNH LUẬN BÙI LÊ SINH: Có những kẻ còn viết thành sách chống tham nhũng, nhưng trở trêu hấn lại thành củi mục ruỗng trong tù.

Hà Nội yêu cầu cán bộ phải biết trọng liêm sỉ, danh dự

Bạch Huy Thanh • Thứ hai, 10/02/2025 - 00:06

00:00/02:26

'Ủ' Nam miền Bắc ▾

(Dân trí) - Hà Nội yêu cầu cán bộ phải biết trọng liêm sỉ, danh dự, biết xấu hổ khi bản thân và người thân tham nhũng, tiêu cực; đồng thời phê phán, lên án, tích cực đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

UBND TP Hà Nội vừa có văn bản gửi các sở, ban, ngành; UBND các quận, huyện, thị xã và thủ trưởng các đơn vị trực thuộc thành phố về nâng cao hiệu quả thực hiện công tác giáo dục liêm chính.

Văn bản nêu rõ, các đơn vị được giao tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy Đảng, người đứng đầu đối với công tác giáo dục liêm chính.

(ẢNH: DANTRI.COM.VN)

LIÊM SỈ?

DANH DỰ?

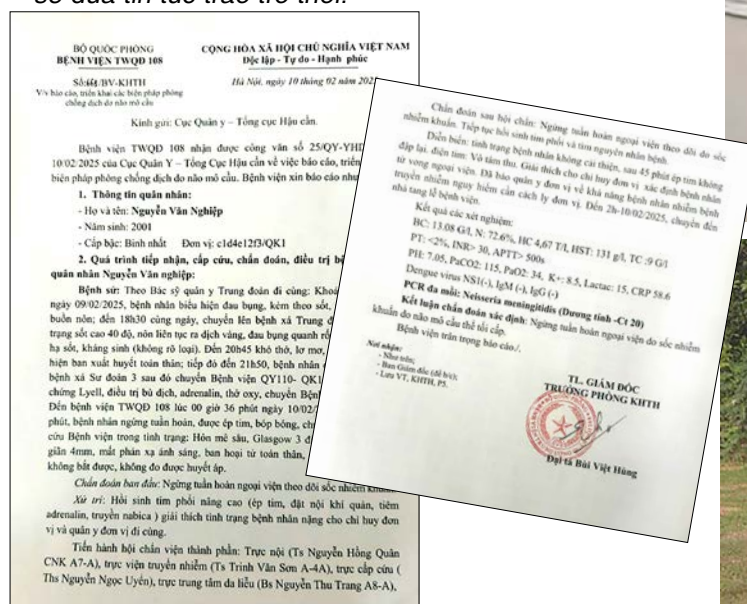
Quân nhân thời bình ...

Trưa ngày 10-2-2025, gia đình quân nhân trẻ tên Nguyễn Văn Nghiệp (sinh năm 2001, nhập ngũ vào tháng 02-2024, quê ở tỉnh Bắc Ninh) phát truyền hình trực tiếp trên mạng xã hội cho biết: Nguyễn Văn Nghiệp - con/em họ đã bị đánh chết trong đơn vị tại huyện Lục Ngạn, tỉnh Bắc Giang tối ngày 9-2-2025. Nhưng đến ngày hôm sau, sau khi chuyển xác nạn nhân về Bệnh viện quân đội 108, Hà Nội, phía quân đội mới gọi điện thông báo về cho gia đình nói Nghiệp chết do dịch bệnh, gia đình lên nhận xác con về đi. Trong khi trước đó gia đình liên tục nhận được điện thoại con gọi về nói bị cán bộ và tiểu đội trưởng trong đơn vị đánh và hành hạ nhiều lần.

Khi người nhà đến Bệnh viện quân đội 108 thì còn bị cấm không cho quay phim, chụp hình. Hiện phía gia đình nạn nhân đang rất đau khổ, kêu gào nói con họ bị đánh chết giống vụ quân nhân Trần Đức Đô trước đây và kêu gọi mọi người chia sẻ để tìm lại công bằng cho con họ. Những sự việc quân nhân bị đánh chết và tử vong trong thời gian đi bộ đội như thế này thì năm nào cũng xảy ra ở Việt Nam. Nhiều gia đình nạn nhân kêu gào đòi lại công bằng cho con cái của họ nhưng đều bị phía quân đội và chính quyền lấp liếm, bao che cho nhau...

BÌNH LUẬN LINH NAM: Ở Xuân Lộc, Đồng Nai 12 người chết do pháo nổ mà nó kêu sét đánh, cũng đâu ai cãi lại tội nó!

BÌNH LUẬN 維進: Sau khi bịt miệng gia đình, chúng
sẽ đưa tin tức tráo trở thôi!

Phía quân đội cho rằng nạn nhân bị nhiễm dịch bệnh, chết đột ngột trong một đêm. Trong khi cả đơn vị khỏe mạnh (ẢNH: FACEBOOK)

Người thân đến Bệnh viện 108 để chất vấn về cái chết của binh nhất Nguyễn Văn Nghiệp (RFA)

Ở Xuân Lộc, Đồng Nai 12 quân nhân chết do chất nổ, nhưng thông báo là sét đánh

Cháy Chùa ...

Chùa Vẽ thuộc làng Vẽ, tỉnh Bắc Giang được xây dựng từ thế kỷ 17, được công nhận di tích lịch sử văn hóa quốc gia năm 1994. Chùa Vẽ do dân làng Vẽ trông nom, đặt ban thờ Phật. Trong chùa có hệ thống thờ tự thuộc dòng Lâm tế Bắc tông, tượng Phật điêu khắc tinh xảo, trải qua gần 300 năm vẫn giữ nguyên được màu sơn son thiếp vàng lộng lẫy. Mỗi pho tượng tại chùa đều là những tác phẩm của nghệ nhân thế kỷ XVII.

Chùa có một quả chuông lớn đúc từ thời Lê - Cảnh Hưng (vua Lê Hiển Tông lên ngôi từ 20-5-1717 tới 10-8-1786), cao 1.5m đường kính rộng 66cm. Chùa Vẽ có nhiều đồ thờ, tài liệu, hiện vật quý giá khác như bát hương, mõ gỗ, nhang án thời Nguyễn (thế kỷ XIX), chuông đồng thời Tây Sơn và đặc biệt là cây hương đá thời Lê niên hiệu Vĩnh Thịnh (1705-1720)... Năm 2018, khi tu sửa chùa Vẽ, người dân địa phương đã tìm ra 3 bệ chân tảng đá hoa sen mang phong cách thời Trần (thế kỷ

XIII-XIV) dưới phần nền ngôi Tam Bảo.

Rạng sáng ngày 10-2-2025, ngôi chùa 300 tuổi này đã bị thiêu rụi bởi ngọn lửa không rõ ràng. Phó Chủ tịch ủy ban thành phố Bắc Giang - Nguyễn Hữu Đính cho biết: "Do ngọn lửa bốc lên rất lớn nên nhiều đồ vật cổ bên trong chùa đã bị cháy rụi".

Phần đông dư luận lại cho rằng những ngôi chùa cổ ở Việt Nam thường "tự nhiên cháy" do một nguyên do "không tự nhiên"...

BÌNH LUẬN HOÀNG NHƠN: Chùa cổ ở Việt Nam dễ "cháy" bất thường, sau đó sẽ có một cái chùa được xây lên từ "bánh vẽ". Tin tôi đi, có một thế lực đang nhắm vào các ngôi chùa và đạo Phật ở Việt Nam.

BÌNH LUẬN NAM CHAM: Chùa Ba Vàng thì sẽ không bao giờ cháy...

BÌNH LUẬN CỦA ĐỘC GIẢ A MƠI AMƠI: 1-2 năm trở lại đây sao toàn cháy chùa nhỉ? Mà toàn cháy lúc rạng sáng mới ghê, phải chi cháy lúc hương khói nghi ngút...

Các cổ vật trong Chùa đã hàng trăm tuổi (ẢNH: LAODONG.VN)

(ẢNH: [HTTPS://DANTRI.COM.VN/](https://dantri.com.vn/))

Nhà có hoa anh đào

TƯỜNG NĂNG TIẾN

Khi mở cửa bước ra sân sau, cả hai bố con tôi đều đứng sững, mở lớn mắt nhìn.

- Có cây hoa đào con ơi! Bố tôi kêu khê ngạc nhiên.

- Dạ, hoa đào.

Tôi đáp nhỏ rồi đứng lặng ngắm bấy ong bé tí đang lượn quanh những bông hoa vừa hé nở. Dạo ấy, khoảng giữa tháng Hai, mạn đào ở Mỹ đang độ khai hoa. Những cánh hoa hồng thắm, mong manh trong nắng sớm gây trong tôi một niềm xúc cảm êm đềm và nhẹ nhàng nhưng sâu đậm. Lâu lắm, tôi mới lại nhìn thấy hoa đào.

Trí tưởng của tôi bỗng quay nhanh về một thành phố cũ, nơi mà tôi đã lớn lên và đã ướp đậm tuổi thơ của mình bằng hàng trăm loại hương hoa: hoa hồng, hoa ngũ sắc, hoa rẽ quạt, hoa bìm bìm, hoa dạ lý, hoa mạn...; và tất nhiên là phải có hoa đào. Nói một cách hơi quá ướp át, người ta vẫn gọi đó là “xứ hoa đào” mà.

Tôi thấy rõ ràng là mình đang lớn lên, hớn hỏ trên đường đến trường vào một buổi sáng tinh mơ. Con đường Thủ Khoa Huân nhỏ hẹp, thoải thoải dốc, cần cùn những viên đá bạc đầu dưới mỗi bước chân đi. Hai

bên đường, chen lẫn giữa những bụi hoa quỳ man dại, là những cành mai mềm mại ẻo lả vươn cao – lấm tấm điểm những cánh hoa còn ướt đầm sương đêm.

Cùng lúc, bố tôi (chắc) cũng đang đi lại trên một con đường nào đó của riêng ông. Rất có thể đó là một con đường rừng rực rỡ mai vàng – giữa vùng biên giới Hoa Việt – khi mà ông chưa lập gia đình, và vào lúc mà chuyện đánh đuổi thực dân còn là điều làm say lòng cả một thế hệ người.

Mẹ tôi cũng kêu lên thích thú:

- Có cả cây hoa đào và cây chanh nữa hả con!

- Vâng...

Tôi nói “vâng” lí nhí mà lòng thì sung sướng hãnh diện, như thể chính mình là kẻ đã gieo trồng vun xới hai cây đào và cây chanh đó vậy. Sự thực, trước đó một tuần, khi đi xem nhà vào ban đêm, tôi không hề biết rằng vườn sau có cây trái gì cả. Tìm được một

căn nhà ở khu yên tĩnh, giá thuê vừa phải, và người ta không để ý đến sự dị biệt màu da hay màu tóc đã đủ làm tôi mừng quỳnh đi rồi.

Bữa cơm đầu tiên nơi căn nhà mới chúng tôi ăn với thịt gà luộc chấm muối tiêu và lá chanh thái chỉ. Mẹ tôi xuyết xoa khen ngon và quên bằng đi cái tội “mềm nhũn” của những con gà Mỹ.

Như thường lệ, bố tôi vẫn giữ im lặng nhưng chỉ cần nhìn ánh mắt của ông là tôi đã nhận thấy có sự hài lòng. Cả ngày hôm ấy, và nhiều ngày tháng kế tiếp nữa, chúng tôi đều rất bận và vui – sự vui thích mà đã có lúc tôi ngỡ rằng sẽ không bao giờ còn tìm lại được trên nét mặt của bố mẹ già nữa.

Trước đó một năm, cũng đã có lúc gia đình tôi sống rất an vui. Đó là thời gian tôi vừa đón bố mẹ từ quê nhà sang, theo chương trình đoàn tụ gia đình. Nhưng rồi sau đó không lâu là những ngày tháng buồn bã, tẻ nhạt khiến tôi vô cùng bối rối và khổ sở.

Vì không lường trước, và cũng vì sự giới hạn của tiền bạc, tôi đã “nhốt” bố mẹ già gần cả năm dài, sau 4 bức tường, trong một chung cư ở thành phố San Jose, California. Khi niềm vui đoàn tụ đã qua đi, và khi mà cả hai người đều bắt đầu có triệu chứng chết

héo giữa đất lạ xứ người thì tôi đâm hoảng.

Việc đầu tiên là tôi vội vàng đưa bố mẹ đi chùa. Trời Phật ơi, chùa ở Mỹ sao mà nhỏ xíu và vắng ngắt vậy nè. Vào ngày lễ lớn chùa có đông người thì bên ngoài không còn chỗ đậu xe, và bên trong thì không đủ chỗ ngồi.

- Sao chùa chiền ở đây giống y như nhà ở thế hả con?

Sự thực thì đó đúng là cái nhà chứ còn “giống như” gì nữa. Tôi không hiểu, và cũng không dám hỏi xem, căn nhà đó thuê hay mua trả góp. Và dù mua hay thuê, bằng cách nào mà vị sư trụ trì trả nổi một số tiền cho căn nhà 4 phòng - đối với riêng tôi - đúng là một điều “mâu nhiệm”.

Sau đó, tôi đưa bố mẹ đi phố Tàu, với lời giải thích ba hoa rằng “vào đây bố mẹ sẽ thấy thoải mái y như thể là mình đang đi trong Chợ Lớn ở Sài Gòn vậy.”

Kể cả vào mùa Hè, thời tiết của thành phố San Francisco dường như vẫn cứ hơi quá lạnh đối với sức khỏe mong manh của bố mẹ tôi. Nhìn hai ông bà già co ro, ngơ ngác giữa những hè phố luôn luôn chen chúc người đi mà không dừng ruột tôi muốn... đứt.

Rõ ràng là bố mẹ tôi không thấy “thoải mái” một tí nào cả. Không bao lâu cả hai người

đều than là nhức đầu và chóng mặt. Chính tôi, tôi cũng cảm thấy ... y như vậy!

Vì thiếu đất nên Chinatown ở San Francisco chỉ có thể phát triển theo chiều cao. Cùng với cái lối kiến trúc dọc này là cái tính hay bày biện lộn xộn và hay chưng hoa kết đèn của người Trung Hoa khiến cho đôi mắt của du khách lạc vào khu phố của họ phải điều tiết quá nhiều nên ai cũng phải chóng mặt – kể cả những người họ Tưởng!

Nếu bố mẹ tôi biết được rằng trong một phạm vi chỉ có hai mươi bốn lốc đường mà chứa lúc nhúc đến bốn chục ngàn người, mật độ cao nhất thế giới, lúc nào cũng nói năng ồn ào xí xa xí xô (cứ y như là họ đang cãi nhau vậy) thì hai người còn nhức đầu dữ nữa.

Chúng tôi vội vã chạy ra khỏi khu rừng người vô duyên đó. Loanh quanh một lát, tôi đưa bố mẹ đi khoe cầu treo Golden Gate, nơi mà vẫn theo lời tôi là “to và dài nhất hoàn cầu.”

Bố tôi nhìn cái cầu với đôi mắt lãnh đạm như thể là người ta nhìn thấy cây viết hay cục tẩy trên bàn. Mẹ tôi thì quan sát trầm ngâm một lúc rồi lẩm bẩm:

- Theo mẹ thì mình cứ xây độ một trăm cái cột chống cho nó an toàn, con ạ. Chả tội gì phải để

nó chông chênh như thế.

- Vâng, mẹ dạy như thế là phải!

Tôi đáp cho qua chuyện rồi lặng lẽ đưa hai người trở lại xe. Trên đường về tôi cảm như hén vì lòng buồn quá. Bố mẹ tôi thì mệt quá nên cũng chẳng ai nói năng gì.

Trong xe, tôi đã mua sẵn mấy băng nhạc cải lương. Điều đáng tiếc là tuy hai ông bà cũng thích nghe cổ nhạc miền Nam nhưng không thích lắm. Hai người có vẻ ưa nghe ngâm thơ giọng Bắc hơn.

Tôi lại chỉ tìm được mỗi một cuốn băng của Hồ Điệp thôi nên đã có lúc “đành” phải vào phòng, đóng kín cửa lại, vừa dạo đàn, vừa ngâm một số những bài thơ (do chính tôi sáng tác) để “cống hiến” cho bố mẹ già, vào lúc mà không khí gia đình buồn tẻ hay nhạt nhẽo.

Khi còn trẻ, mỗi lần uống rượu say, ở bất cứ nơi đâu, tôi cũng đều bắt mọi người “phải” im lặng nghe tôi ngâm thơ. Dù chưa bao giờ bị ai đánh vì chuyện này, không hiểu sao, từ khi qua tuổi bốn mươi tôi “bỗng” trở nên biết điều hơn. Tôi vẫn say rượu, thỉnh thoảng, nhưng cái vụ ngâm thơ hay ca hát thì bỏ hẳn.

Tuy thế, tôi vẫn không từ bỏ niềm tin vào “làn hơi thiên phú” của mình. Nếu nó không

giúp tôi hái ra tiền thì ít nhất nó cũng đủ làm cho bố mẹ tôi vui. Tôi đã tưởng thế, vì cũng như bao nhiêu bà mẹ “điên khùng” khác trên cuộc đời này, mẹ tôi rất thích bất cứ cái gì do con mình làm ra. Bà cụ cứ nghe đi nghe lại mãi cuộn băng này.

Điều may mắn là bố tôi thì khác. Ông tỉnh táo và khách quan hơn. Đợi vào lúc mẹ tôi không có mặt, ông nhỏ nhẹ nói:

- Con ngâm thơ bố thấy cũng hay, nhưng giá con đừng làm như vậy nữa thì... hay hơn nhiều.

Vậy là những cuộn băng “đặc biệt” ấy phải chìm vào quên lãng. Sau vụ đó, tôi chuyển sang băng nhựa video. Không phải là tôi làm hề rồi tự thu băng để chiếu lại cho bố mẹ già giải trí như Lão Lai bên Tàu đã làm hồi xưa đâu. Nói thiệt tình là tôi chơi không tới cỡ đó. Chỉ vì thấy truyện chưởng Kim Dung được quay thành phim video và chuyển âm sang tiếng Việt nên tôi vội vàng đi mua máy, mượn phim về để cả đồng ở nhà.

Những tác giả ngoại quốc tôi ít khi để ý, trừ Kim Dung. Nếu không tình cờ gặp ông vào năm 10 tuổi, có lẽ tôi (cũng) đã thi đậu vào đệ thất của một trường công lập ngay từ keo đầu rồi.

Tôi hy vọng không khi trong gia đình sẽ đỡ tệ nhạt hơn nếu bố mẹ

tôi chịu ngồi xem phim chưởng suốt ngày. Tối đến, tôi sẽ ba hoa liên thoảng bàn thêm cảnh Tạ Tốn cướp đao trên Bàn Sơn Đảo. Nếu bố mẹ tôi chưa hiểu rõ về công phu Sư Tử Hống hay về sự khác biệt giữa phe Kiếm Tông và Khí Tông trong phái Hoa Sơn thì đúng là những cơ hội bằng vàng để tôi có dịp khoe khoang về kiến thức (trời biển) của mình.

Tiết thay, bố mẹ tôi chẳng hề để mắt đến những cuộn phim thổ tả đó. Theo lời ông cụ thì “chúng nó nói một thứ tiếng Việt không phải của người Việt.” Còn mẹ tôi thì chỉ sau một show ác đấu ngắn ngủi của Kiều Phong, ở Tụ Hiền Trang, bà đã vội vã chạy ngay vào phòng đọc... kinh cầu siêu – từ trưa cho đến tối.

Dù vẫn bị mang tiếng là hơi chậm hiểu, cuối cùng, tôi cũng nhận ra được sự thiếu thốn, mất mát lớn lao trong đời sống của hai người – nơi xứ lạ quê người. Họ cần một miếng đất. Họ phải sống trên đất, gần đất và với đất. Trải thảm, tráng xi măng, lót nhựa đường để che hết đất là giết chết con người – Giới ạ.

Tôi nhớ đến hôm đi San Francisco về, mẹ tôi đã nhìn những đôi cỏ bát ngát và chép miệng:

- Đất bỏ hoang nhiều

quá, hoài của thật con nhỉ?

Tôi vội vàng cải chính:

- Đâu có, mẹ. Nông trại cả đấy chứ. Mẹ không thấy người ta nuôi bò và ngựa trên đó sao?

- Ừ nhỉ! Thế mà mẹ cứ tưởng... Sao người ta lăm đất thế mà mình..

Thế là tôi xin việc làm thêm, cố gắng dành dụm một số tiền nhỏ đủ để đặt cọc thuê được một căn nhà. Nhà mới tuy bé nhỏ nhưng vẫn có đủ sân trước, vườn sau, nằm ở khu an ninh và toàn người láng giềng da trắng đang hoàng sạch sẽ. Đã thế, chúng tôi còn có sẵn cả cây chanh và cây hoa anh đào nữa.

Thời gian sau đó, gia đình tôi sống rất yên vui và ổn thỏa. Vào mùa Hè, khi tôi từ sở làm về trời vẫn còn nắng chói chang. Mở cửa vào nhà xong là tôi bước ngay ra sau vườn. Bao giờ bố tôi cũng đang ngồi uống trà dưới gốc cây đào. Mẹ tôi thì lui hui bận rộn với những luống rau bé bỏng của bà. Gần như từ sáng sớm cho mãi đến khi chiều tối, lúc nào bố mẹ tôi cũng sống ở ngoài vườn.

Chúng tôi phân định mảnh đất tí teo vừa thuê được ra làm nhiều phần rất là rõ rệt. Bố tôi chăm sóc cây đào, cây chanh và giàn hoa giấy màu xác pháo ở cổng vào. Rẻo đất phía trước cũng là nơi để ông trồng hoa cúc.

Phần tôi, tôi chỉ xin một góc cỏn con, vô cùng khiêm tốn để gieo một ít poppy và trồng mấy cụm pansy thôi.

Chả hiểu bố tôi có kỷ niệm gì với loài hoa cúc đại đoá hay không; riêng tôi, hai loài hoa vừa kể đều là những hoài niệm (thê thảm) về hai mối tình te tua và bầm giập của mình. Cho mãi đến bây giờ, tôi vẫn không hiểu sao, “đường tình duyên” của mình lại ít may mắn thế.

Nguyên cả mảnh vườn sau là giang sơn riêng của mẹ tôi, một giang sơn nhỏ hẹp nhưng vô cùng phong phú. Tôi cuốc một luống đất dài để mẹ trồng đủ loại rau thơm: rau húng quế, húng lủi, húng trắng, tía tô, kinh giới... Tất nhiên phải có hành, ngò với sả nữa.

Người ta không mấy khi có dịp làm được một món ăn với sả ở Hoa Kỳ. Nhưng có hề chi. Đâu ai cố gây và giữ cho được một bụi sả chỉ vì nó cần cho nồi cà ri hay cho món thịt bò kho. Điều cần là thỉnh thoảng, khi buồn, mình có thể ngắt một lá sả vò nhẹ trong tay, rồi đưa lên mũi để hít thở được hương vị của (cả) quê hương thoang thoang, nhẹ nhàng trong đó.

Mẹ tôi còn thích có một hàng cải bẹ xanh, xanh thật là xanh, để vào những lúc nắng nhạt

bà có dịp nhìn thấy vài đôi bướm trắng chồn vờn trên những luống hoa vàng. Luống đất còn lại chúng tôi gieo hạt rau dền, rau cúc, và rau muống – những thứ rau mà tôi biết rằng nếu thiếu đi thì cuộc đời mẹ tôi kể như là ... vô nghĩa.

Phần đất sát với bờ rào của nhà bên cạnh thì tôi làm giàn cây để cho khổ qua, bầu, và mướp có chỗ leo. Tôi không ưa hoa bầu và hoa mướp đâu. Coi vô duyên thấy mẹ. Nhưng với giàn khổ qua thâm thấp, lá xanh sặc, nhỏ nhắn, xinh xắn, điểm những hoa vàng nhỏ li ti thì trông xinh và thương lắm.

Tôi “dạ” mẹ rằng:

- Bầu ở Mỹ tốt lắm mẹ nhá. Quả nào cũng dài lê thê đến chấm đất luôn.

- Hay quá, hả con.

- Dạ.

Tôi “dạ” ngọt như đường cát, mát như đường phèn. Thế là bữa cơm tối nào gia đình tôi cũng có chuyện để nói. Và toàn những chuyện vui. Mẹ tôi có lúc xuýt xoa:

- Bắp của Mỹ lạ lắm con nhá. Mẹ mới gieo có hai hôm mà đã lên cao cả gang tay.

- Dạ.

Tôi lại “dạ” dịu dàng rồi vội vã thêm:

- Ở đây nó thế mẹ ạ.

- Hay nhỉ.

Tôi thấy hãnh diện cho

giàn bầu và mấy cây bắp con con quá. Sau hơn một năm ở Mỹ, mọi thứ đều bị mẹ tôi coi thường, kể cả “cái cầu treo dài nhất thế giới”; chỉ riêng có hai giống thực vật vừa kể là nhận được hai câu khen tặng “hay quá” và “hay nhỉ” ngăn ngui hiềm hoài thôi.

Có hôm đang bữa cơm bỗng mẹ tôi buông đũa, hốt hoảng kêu:

- Thôi chết rồi, con ơi!

- Sao hả mẹ?

- Mẹ quên nói với con là mấy cây rau ngò om và rau răm vừa mới nhú lên thì đã bị ốc sên cắn mất mấy cái lá rồi.

Trời, chuyện nhân quyền bị vi phạm ở Tàu, ở Cuba, ở Bắc Hàn, ở Việt Nam hay ở đâu đó thì tôi đành bỏ qua; chứ còn cái thứ ốc sên mà cũng bày đặt hoành hành ngay sân sau nhà tôi thì đâu có được.

Tôi bỏ dở bữa cơm, hùng hổ lái xe ngay đến Kmart vác mấy hộp thuốc trừ sên về rải khắp vườn. Thỉnh thoảng, còn có dịp chúng tôi cho mẹ thấy là mình chưa hoàn toàn vô dụng khiến tôi thấy... khỏe trong người hết sức.

Bố tôi vẫn thường giữ im lặng như bản tính xưa nay của ông; tuy thế, khi nhìn thấy rau thơm trồng ở ngoài vườn đã được ông cụ chiếu cố làm cho tôi thực sự thấy rất yên lòng.

Tôi nhớ mãi ngày đầu tiên đưa bố mẹ đi ăn phở ở California. Ông cứ cầm cọng rau húng quế mãi trên tay, ngắm nghía thật lâu, vò nát một góc lá, đưa lên mũi ngửi rồi vút xuống bàn. Tôi đã thấy nhiều người tỏ sự thất vọng và khó chịu vì mùi vị nhạt nhẽo của những cây rau thơm trồng ở Mỹ, nhưng chưa thấy ai biểu lộ một thái độ chán chường đến thế.

Chao ơi, ngay cái giây phút đó sao tôi khổ quá. Tôi chỉ muốn chết cho rồi. Tôi thương bố tôi đến chảy nước mắt và thấy ái ngại cho những cây rau thơm mọc ở xứ người. Lá của chúng cứ mỗi ngày một lớn, và hương thơm thì cứ theo thời gian mà nhạt dần đi. Cứ y như đám Việt kiều vậy, mỗi lúc một thêm béo tốt và... nhạt nhẽo!

Rau thơm trồng sau vườn cũng chẳng thơm gì mấy, nhưng khi nhìn thấy bố tôi nhăn nheo ngắt từng lá bỏ vào chén khiến tôi thấy vô cùng an ủi.

Tôi đã nghĩ là phải tìm cách mua cho được căn nhà đó, phải mua bằng được một nơi trú thật an ổn cho bố mẹ già.

Chỉ cần cố gắng thêm một thời gian nữa, thời gian đủ cho chúng tôi để dành được một số tiền thế chân chừng 10 phần trăm là có thể nói chuyện mua bán được

rồi.

Tôi cũng đã mừng tượng trước là sẽ trồng thêm cho mẹ một cây bơ, và mấy cây anh đào che kín vườn sau cho bố. Rồi ra, căn nhà của chúng tôi sẽ rực rỡ hoa đào – vào mỗi độ xuân về.

Cái mùa xuân rực rỡ đó, tiếc thay, đã không bao giờ đến. Biến cố đến trước mùa hoa đào nở. Có hôm, người quản lý khu phố điện thoại vào tận chỗ tôi làm việc, với giọng gắt gỏng:

- Ê, daddy của mày sao kỳ quá?

- Kỳ cái gì?

- Ông cứ mặc đồ ngủ đi vòng vòng hoài hà. Hàng xóm họ nghi ông điên.

Mà ông có “bị sao” không vậy?

Tôi ngọng. Sự thực là bố tôi rất hay mặc một bộ quần áo pyjama trắng, đội cái nón nỉ, khoác thêm chiếc áo bành, và cầm một cây gậy đi dạo mỗi sáng “cho nó khỏe người”.

Hình ảnh này đối với tôi bình thường và quen mắt quá. Tôi quen với nó ngay từ ngày bố tôi chưa phải cầm gậy, và thay vào đó là ông cầm bàn tay bé bỏng của tôi kìa. Tôi thấy như vậy “có sao” đâu?

Sau đó đến chuyện của mẹ tôi. Bà cụ có hàm răng đen. Và cũng cứ theo lời thằng cha quản lý khu phố thì bà cụ hay cười, và nụ cười của bà

“khiến nhiều người sợ hãi.”

Hắn làm tôi nghĩ ngay đến một bà cụ quê mùa, nhỏ bé loắt choắt, lúc nào cũng đội sùm sụp chiếc khăn mỏ quạ, thỉnh thoảng đi lại ngoài đường, gặp ai cũng nở một nụ cười... ngờ nghệch. Hình ảnh này đối với một số người Hoa Kỳ quả là “khó coi,” đó là chưa kể đến hàm răng đen.

Tôi không hề nghĩ đến điều đó vì – trong những năm dài xa cách – mỗi khi nhớ đến mẹ tôi chỉ thấy hình ảnh của bà khi mình còn bé tí, đi đâu cũng nắm chặt chéo áo của mẹ thôi. Thuở ấy, răng của mẹ tôi đen huyền, môi hồng cắn chỉ. Dù có thêm bao nhiêu ngàn năm nữa qua đi thì mẹ tôi vẫn cứ mãi mãi đẹp đẽ và xinh tươi như thế, chứ vĩnh viễn chẳng bao giờ có gì “khó coi” cả.

Cuối cùng là chuyện mấy con gà. Đàn gà mà mẹ tôi vô cùng hãnh diện vì lúc khởi đầu nuôi chỉ có mấy con thôi mà chẳng bao lâu nhà tôi đã biến thành “trại gia cầm.”

Hàng xóm than phiền là họ không ngủ được vì tiếng gà gáy sáng. Thế mà cả hai mẹ con tôi vẫn cứ ngỡ là mình đã mang lại cho cả khu phố cái không khí thôn dã, êm đềm nhờ vào tiếng gà gáy (trong trẻo) vào mỗi sáng.

Tôi có thể thuyết phục bố tôi thôi đừng đi dạo với bộ quần áo ngủ, năn nỉ mẹ tôi đừng tiếp tục nuôi gà nhưng tôi không biết làm thế nào ngăn được ác cảm và thành kiến của người dân bản xứ. Và rồi chuyện phải đến, đã đến.

Người quản lý báo cho tôi biết họ cần lấy lại nhà để sửa. Tôi hiểu đó chỉ là một cái cớ nên năn nỉ xin ở lại và đề nghị trả tiền thêm. Tôi cũng cố giải thích cho hắn hiểu là bố mẹ tôi sẽ... chết nếu sống không có đất.

Cuối cùng hắn đành nói thực:

- Từ khi tụi mày dọn tới đây khu phố ngó bộ muốn xuống giá. Chủ nhà, chủ đất nó đâu muốn như vậy. Tao chỉ là thằng làm muốn cho tụi nó thôi. Nó biểu sao là tao làm vậy hà.

Thế là thôi. Thôi già từ căn nhà có hoa anh đào, có hương hoa chanh thoang thoảng mỗi sáng, có bầy ong nhỏ loanh quanh bên giàn khổ qua xanh lá mỗi trưa, có đôi bướm trắng chờn vờn trên những luống cải lấm tấm điểm bông vàng vào những buổi chiều nhạt nắng. Người ta không thể mượn một mảnh đất để làm quê hương, dù chỉ là mượn tạm để cho bố mẹ già nường nấu cho hết những ngày tàn còn lại.

TNT - 1986

Mời bạn đặt câu hỏi với mục

An Sinh Xã Hội (Social Security) là những vấn đề về:

- Trợ cấp hưu trí
- Trợ cấp người già
- Trợ cấp tàn tật

Do cô Angie Hồ Quang phụ trách. Nếu quý bạn có câu hỏi xin email đến Ban Biên Tập Trẻ tại:

bientap@trenews.net

Phúc Lợi Xã Hội [Texas Health and Human Services Commission (HHSC)] là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình với các dịch vụ về thực phẩm, chăm sóc sức khỏe, bao gồm các chương trình Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em (Children's Medicaid, Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung (Supplemental Nutrition Assistance Program- SNAP).

Mục “Phúc Lợi Xã Hội” do cô Cindy Thu Hoàng là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang, phụ trách.

Nếu quý bạn có bất kỳ thắc mắc gì, xin gửi câu hỏi về:

bientap@trenews.net

Sinh năm 1950

Số quân 209431

Số quân 204.608

ĐƠN VỊ: **DVI/QT** - Bị cắt bỏ thận phải, nhiều vết thương ở tay, lưng ngày 31/10/1973.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc ông Huỳnh Chính.

HOÀN CẢNH: Bị gai cột sống, tuyến tiền liệt, huyết áp cao, mắt kém. Cuộc sống rất khó khăn.

ĐỊA CHỈ: Thôn Hòa An, Xã Lộc Bình, Huyện Phú Lộc, Tỉnh Thừa Thiên Huế.

ĐIỆN THOẠI: 038 3988 332.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc ông
Bùi Hữu Huyền

ĐỊA CHỈ: Thôn Thủy Yên Thượng,
Xã Lộc Thủy, Huyện Phú Lộc,
Tỉnh Thừa Thiên Huế.

ĐIỆN THOẠI: cháu: **037 8343 071**
079 5737 674

Xin cảm ơn quý ân nhân

BẢN VIẾT TẮT CÁC CHỮ DÙNG TRONG QUÂN ĐỘI

Trong hồ sơ thương binh đăng trên báo Trẻ, chúng tôi thường viết tắt các danh từ thường được dùng trong Quân Đội, chúng tôi xin có bản chú thích như sau:

- TPB: Thương Phế Binh	- ND: Nhảy Dù	- CK: Chi Khu
- SQ: Số quân	- TQLC: Thủy Quân Lục Chiến	- TR.Đ: Trung Đội
- QP: Đại phủ	- PB: Pháo binh...	- ĐĐ: Đại Đội
- ĐPQ: Địa Phương Quân	- TĐT: Trung Đội Trưởng	- TB: Tiểu Đoàn
- NQ: Nghĩa Quân	Tiểu Đoàn Trưởng	- SD: Sư Đoàn
- CLQ: Chủ Lực quân	- ĐĐT: Đại Đội Trưởng	- SD23BB: Sư Đoàn 23 Bộ Binh
- BDQ: Biệt Động Quân	- TK: Tiểu Khu	- QYV: Quân Y Viện.
		- V.I, II, III...CT: Vùng I... Chiến thuật.

Quy định về số quân

NQ: Số quân của Nghĩa Quân chỉ có 6 số, không có hai số đầu.

ĐPQ: Số quân Địa Phương Quân, lấy năm sinh làm hai số đầu.

CLQ: Số quân của Chủ lực Quân, lấy năm sinh +20= hai số đầu (Ví dụ sinh năm 1940, số quân là 60/000).

khi cần....

các loại dịch vụ

share phòng

bán nhà

sang tiệm

v.v.....

địa chỉ bạn có thể tin cậy

<https://baotreravot.com>

thực thà

Một Việt kiều về quê ăn Tết. Xe dừng lại ở một trạm. Anh ta thấy mọi người chen nhau mua bánh ở một bà bán dạo. Biết không thể chen vào được, bèn ngoắc một đứa bé xố rở gần đó:

- Bánh bà kia nhiều cái vậy cháu?
- Dạ 10 ngàn.
- Đây là 20 ngàn. Cháu mua 2 cái, cháu một cái, chú một cái nhe.

Đứa bé hí hửng gặt đầu. lát sau nó trở lại, miệng nhai bánh nhồm nhoàm và đưa lại cho chàng Việt kiều 10 ngàn:

- Tiền đây chú!
- Bánh đâu?
- Dạ, bà còn có một cái à!

ANN ANH TỬ (biến tấu)

BẢO HUÂN

khác biệt

Một cặp vợ chồng mới cưới đi hưởng tuần trăng mật. Nhận thấy nhiều người trong khách sạn nhìn mình chăm chú, cô dâu hỏi:

- Anh ơi, sao người ta hay nhìn mình chăm chặp vậy?
- Tại họ biết mình mới cưới nhau.
- Có cách nào để họ tưởng là mình lấy nhau lâu rồi không?
- Có chứ! Em xách va ly cho anh đi.

PHƯƠNG DIEU ANH (Missouri - lược lặt)

BẢO HUÂN